

JOHN FANTE'S

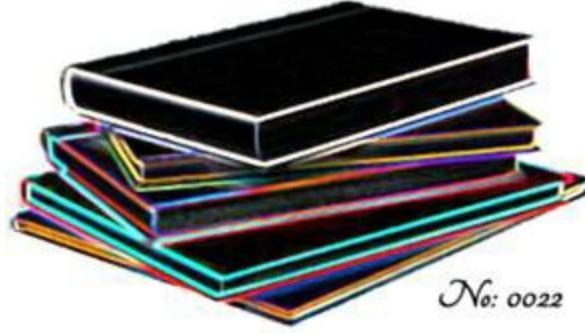
Roma'nın batısı

çeviri: avi pardo

parantez

f_k[★] KİTAPLIĞI

Kitap Adı: *Roma'nın Batısı*

Kitap Yazarı: *John Fante*

Çevirmen: *Avi Pardo*

Yayınevi: *Parantez*

Sayfa Sayısı: *181 sayfa*

Basım Yılı: *2004*

Tarayan: *FK Kitaplığı*

Düzenleyen: *FK Kitaplığı*

Dangalak Köpeğim

BİR

İKİ

ÜÇ

DÖRT

BEŞ

ALTI

YEDİ

SEKİZ

DOKUZ

ON

ON BİR

ON İKİ

ON ÜÇ

ON DÖRT

ON BEŞ

ON ALTI

ON YEDİ

ON SEKİZ

ON DOKUZ

YİRMİ

YİRMİ BİR

YİRMİ İKİ

YİRMİ ÜÇ

YİRMİ BEŞ

ORJİ

BİR

İKİ

ÜÇ

DÖRT

BEŞ

ALTI

YEDİ

SEKİZ

DOKUZ

ON

ON BİR

Dangalak Köpeğim

BİR

Aylardan ocaktı, soğuk ve yağmurlu bir gün; yorgundum, sefildim, sileceklerim çalışmıyordu ve Tate Cinayetleri hakkında “*Bonnie ve Clyde* tarzında” zekice bir senaryo yazmamı isteyen milyoner bir yönetmenle sürekli içilip konuşulan uzun bir geceden sonra fena halde akşamdan kalmaydım. Para söz konusu değildi. “Ortak olacağız,” demişti yönetmen, “yarı yarıya.” Son altı ayda üç benzer teklif daha almıştım. İyiye işaret değildi.

Karayolunda başımı pencereden çıkarmış, yağmurdan sıırılsıklam olmuş, gözlerim beyaz çizgiyi izlemekte zorlanarak nihayet okyanus sapağına girdiğimde yağmur 1967 Porsche’umun (son dört taksiti ödenmemiş, bankadan her gün arıyorlar) vinil tavanını neredeyse parçalayacaktı.

Point Dume’da yaşıyoruz; Santa Monica Körfezi’ni oluşturan hilalin kuzey burnunda, porno filminde bir meme gibi öne fırlamış bir kara parçası. Sokak lambalarından yoksun bir mahalledir Point Dume, dolambaçlı yolların birbirini kestiği, sürekli çıkmaz sokaklarla karşılaşılacak son derece kaotik bir banliyö; o kadar ki orada yirmi yıla yakın bir süredir yaşamama rağmen yağmurlu ya da sisli havalarda yolumu kaybeder, sık sık kendimi evden iki blok ötede nereye gittiğimi bilmez bir halde dolanırken bulurum.

O gece de Bonsall yerine Ferhnill’den sağa göndüm ve benzini tüketmezsem sonunda tekrar karayoluna dönüp telefon kulübesinin loş ışığım bulacağımı, Harriet’i arayıp gelmesini ve bana yolu göstermesini isteyeceğimi bile bile evimi bulmak için o çıldırtıcı ve umutsuz çabaya giriştim.

Harriet’in arabası on dakika sonra tepede belirdi, steysin tipi arabanın fırtınayı delen farları bana doğru yöneldi, araba telefon kulübesinin yanında durdu. Harriet komaya bastı, arabanın kapısını açtı ve üzerinde beyaz yağmurluğuyla bana doğru koştu. Gözleri endişeyle büyümüşlerdi.

“Buna ihtiyacın olacak!”

22 kalibrelik tabancamı yağmurluğunun altından çıkarıp pencereden bana uzattı. “Bahçede korkunç bir yaratık var.”

“Ne?”

“Sadece Tanrı bilir ne olduğunu?”

İstemiyordum lanet silahı. Almadım. Harriet ayağını yere vurdu. “Henry, al şunu! Hayatını kurtarabilir.”

Burnuma dayadı silahı.

“Neye benziyor, Allah aşkına?”

“Bir ayı galiba.”

“Nerde?”

“Bahçede. Mutfak penceresinin altında.”

“Bizim çocuklardan biri olmasın?”

“Kürkü var.”

“Nasıl bir kürk?”

“Ayı kürkü.”

“Ölüdür belki.”

“Nefes alıyor.”

Silahı ona doğru itmeye çalıştım. “Bak, uyuyan bir ayağa 22 kalibrelik bir silahla ateş edecek kadar deli değilim! Onu uyandırmaktan başka bir işe yaramayacak. Şerifi arayacağım.”

Kapıyı açtım, ama o kapattı.

“Hayır. Önce bir bak. Bir şey değildir belki. Bir merkep de olabilir.”

“Allah kahretsin. Şimdi de merkep mi oldu? Kulakları büyük mü?”

“Dikkat etmedim.”

İç geçirip arabayı çalıştırdım. Harriet arabasına doğru koştu, bindi ve yola çıktı. Yolun ortasında beyaz çizgi olmadığı için o korkunç yağmurun altında tamponuna yakın durmaya çalıştım.

Evimiz kayalıklardan ve aşağıda kükreyen okyanustan yüz adım ötede bir dönümlük bir arazi parçasının üzerindeydi. Araziyi çepeçevre dolanan beton duvarın içine inşa edilmiş Y biçiminde çiftlik evlerinden biri. Yüz elliye yakın çam ağacı vardı o duvarın içinde, bahçesi ormanı andırıyordu. Bütün düzenleme tam da aslında olmadığı gibi bir izlenim uyandıırıyordu insanda; başarılı bir yazarın evi.

Borcu ödenmişti ama, hem de son fiskiyesine kadar; vazgeçemeyeceğim kadar büyük bir tutkuydu o ev benim için. Ölümü çıkarırlardı ancak o evden. Harriet sürekli evi satmam için başımı etini yiyor, ben de onun mutfak döşemesinde kanlar içinde yattığımı ve bahçede ona bir mezar kazdığımı hayal ediyordum; sonra da ver elini Roma. Cebimde yetmiş dolarla Piazza Navonne’de yeni bir hayat, bir de esmer, değişiklik olsun diye.

Ama iyi kadındı benim Harriet’im, bana yirmi beş yıl katlanmış, üç erkek bir de kız çocuğu vermişti ki birini, hatta dördünü de, yeni bir Porsche veya MG veya GT ’70 ile seve seve takas ederdim.

İKİ

Harriet park girişine saptı, ben de garajda yanına park ettim. Öteki arabayı orada görmek bizi şaşırtmıştı, büyük oğlumuz, ailenin gerçek arızası Dominic'in 1940 model antika Packard'ı. İki haftadır görmüyorduk kendisini. Böyle bir havada eve dönmüş olması başının belaya girdiği ya da giyecek temiz gömleği kalmadığı anlamına geliyordu. Packard'ın kapısını açtım. Marihuana kokuyordu arabanın içi. Harriet içeri uzandı ve yüzünü buruşturarak yerden mavi bir külot aldı. İç geçirip külotu arabanın içine fırlattı yine.

Garajdan çıktık. Bayram yeri gibi aydınlanmıştı ev, bütün pencerelerde ışık vardı, arka kapının ve garajın spot ışıkları da yanıyordu.

"Hâlâ burada," dedi Harriet tedirgin bir biçimde arka kapıya bakarak. Sonra gördüm onu, yuvarlanmış bir halıyı andıran siyah ve hareketsiz bir kütle. Harriet'e sakin olmasını söyledim.

"Tabanca."

"Arabada bıraktım."

Arabadan tabancayı alıp elime tutuşturdum.

"Sakin olmaya çalış Allah aşkına," dedim.

Arka kapı garajdan elli adım uzaklıktaydı, çatının saçakları yolu yağmurdan koruyordu. Harriet ceketimin kuyruğuna yapıştı ve elimde silahla korku içinde yavaşça yağmurun altında seçmekte zorlandığım karaltıya doğru yürüdüm.

Sonunda bir görüntü oluştu zihnimde. Bir koyun yatıyordu yerde. Kafasını göremiyordum ama kıvrıkcık kürkü ve karnı gayet belirgindi. Ani bir rüzgâr birden yağmurun yönünü değiştirdi ve karaltının biçimi değişti. Soluğumu tuttum. Koyun filan değildi orada yatan. Yelesi bile vardı.

"Bir aslan," dedim geri çekilerek.

Harriet'in görme yeteneği mükemmeldi ama.

"Aslan filan değil," dedi. Korkudan eser yoktu sesinde. "Bir köpek sadece." Kendinden emin bir biçimde öne çıktı.

Köpekti gerçekten, kahverengi siyah renkte kalın kürklü iri bir köpek, kafası devasa, burnu küçük ve küttü. Bir ayının kasvetli yüzüne sahip hüznün verici bir köpek. Ama belli aralıklarla inip kalkan koca gövdesi olmasa insan onu ölü sanırdı, çünkü çekik gözleri kapalıydı. Her soluk alıp verdiği siyah dudakları hafifçe titriyordu. Kendinde değildi besbelli, yağmur sicim gibi yağıyordu üzerine.

Ben konuşmaya çalışırken Harriet eve koşup bir şemsiyeyle döndü. Şemsiyenin altına girip canavarı çevirdik. Harriet ıslak burnunu okşadı.

"Zavallıcık. Nesi var acaba?"

Kalın ve sert kulaklarını okşadım.

"Bu köpek çok hasta," dedim. Parmaklarım fasulye büyüklüğünde bir keneye temas etti. Çekip çıkardım, o denli şişmişti ki avucumda misket gibi yuvarlandı. Fırlatıp attım.

“Ne işi var burada?”

“Başı boş bir köpek olsa gerek,” dedim. “Sosyal olarak sorumsuz bir hayvan, bir kaçak.”

“Hasta sadece.”

“Hasta değil. Kendine barınak bulma zahmetine katlanamaya-cak kadar tembel.” Ayakkabımın ucuyla dürttüm. “Hadi bakalım, serseri, kımıldı.” Ama ne kımıldadı, ne de gözlerini açtı.

“Tanrım!” dedi Harriet bir adım geri atıp beni de çekerek. “Ona dokunma. Kuduzdur belki!”

Bu aklımı başıma getirdi. Kuduz bir köpeğe bulaşmak niyetinde değildim. Hızla içeri girip kapıyı kilitledik. İliğime kadar ıslanmıştım, üzerimden mutfak döşemesine su damlıyordu. Islak giysilerimi çıkarırken Harriet robumu almak için yatak odasına gitti. Robumla birlikte viski ve buz da getirdi, masaya oturup durumu gözden geçirdik.

“Onu orda bırakamayız,” dedi Harriet. “Ölür orda.”

“Er ya da geç hepimiz öleceğiz,” dedim ikinci içkimi dikerek.

Harriet sabrım yitirdi.

“Bir şeyler yap. Bililerini ara. Kuduz bir köpekle karşılaşınca ne yapmak gerektiğini öğren.”

Malibu veterineri Lamson’u aradığımda ocağın üzerindeki saat dokuz buçuğu gösteriyordu. Hollywood yıldızlarının köpek doktoru, adi ve üç kağıtçı Lamson. Santa Monica’nın kuzey yöresindeki tek köpek veterineri olarak yıllarca kanımı emdiği için bahçedeki köpeğin kulağından çekip çıkardığım keneden farkı yoktu gözümde.

Temizlikçi kadın açtı telefonu. Doktor ve Bayan Lamson evde yoklardı. Catalina’daki yatlarındaydılar. Dudaklarımda Napoli’nin koruyucu azizi Gennaro’ya doktoru, karısını ve yatlarını denizin dibine göndermesi için küçük bir yakarıyla telefonu kapattım.

Ne diyeceğini bile bile şerifi aradım sonra: Belediye Hayvan Barınağı’m arayın. Hayvan barınağının numarasını çevirirken derin bir umutsuzluğa kapıldım. Karşıma banda kaydedilmiş bir ses çıkacağını biliyordum, çıktı da nitekim. Ertesi sabah dokuza kadar kapalıydılar.

Yağmur yavaşlayıp fisıltıya dönüştü, sonra da kesildi. Harriet pencereden köpeğe baktı.

“Öldü galiba.”

Yağmur sonrasında sessizliğiyle keyiflenip bir içki daha koydum kendime. Y biçimindeki evimin kuzey kanadında bulunan Dominic’in odasından Frank Zappa ve Mothers of Invention’un aptal müziğinin gürültüsü geliyordu. O anlamsız müziğe ve sözlere tahammülüm kalmamıştı artık, gözlerimi Aziz Gennaro’ya doğru kaldırıp içimden, daha ne kadar süreceksin bu ıstırap, daha ne kadar acı çekeceğim ey Gennaro, diye seslendim. Presley ve Fats Domino ile başlamıştık, sonra Ike ve Tina Turner gelmişti, derken sonsuza dek süren Beatles ve Grateful Dead dönemi, derken Monkees, Simon ve Garfunkel, Doors, Rotary Connection, bütün bu gruplar evimin huzurunu kirletmiş, evim her yıl yeni barbarlar tarafından istila edilmişti. Orospu çocuğu yirmi dört yaşına gelmişti ve hâlâ canıma okuyordu.

T-Bird’ümü nasıl hurdaya çevirdiğini hatırla, ey Gennaro! Ya Avanti’nin enkazı, onu da mı unuttun? Bir keresinde ot içerken enselendiğini ve bin beş yüz dolarıma patladığı halde hüküm giydiğini de unutmamalısın lütfen. Ve sadece zenci kadınlarla düşüp kalktığını ve bunun annesini ne kadar üzdüğünü de bir kenara kaydedelim. Lanetle onu, ey kutsal aziz. Ve kader kuduz bir köpeğin bu ailenin bir ferdiyi ısırmasına karar vermişse, onu ısırısın! Harriet yerinden sıçradı yumruğumu masaya indirdiğimde.

“Neyin var senin?”

“Oğlun Dominic!” dedim parmağımı doğrultarak. “Bahçeye çıkıp o köpek konusunda bir şey

yapacak!”

İçkimden bir yudum daha aldıktan sonra Dominic’in odasına gidip kapısını yumrukladım. Müzik seti sustu.

“Kim o?”

“Baban. Henry J. Molise.”

Kapıyı açıp şortuyla karşıma dikildi, geniş omuzlu ve iri bacaklı bir aslan yavrusu.

“Selam, Baba. Ne var ne yok?”

Odaya girdim.

“Nerdesin iki haftadır.”

“Orda burda.”

Yeni sakal tıraşı olmuştu, limon kolonyası kokuyordu. Kulaklarını örten uzun saçları özenle taranmıştı. O üzerine geniş çizgili pantolonunu giyerken yatağın kenarına iliştim. Ne yapacağı önceden kestirilemeyen bir kedydi, donanmayla geziye çıkmak için üniversiteden ayrılmıştı. Şimdi makinist olarak yılda on bin dolar kazanıyordu. Kazandığı bütün parayı kendisi için harcamasına ve zaman zaman benden borç almasına rağmen geçinmiyordu. Harriet’in çamaşırını yıkarken ceplerinden çıkardığı Gardena poker salonunun fişleri yaptığı ağır harcamaların tek kanıtıydı. Yatağın yanındaki komodinin üzerindeki bozuk para ve anahtarların arasında iki de poker fişi olduğunu fark ettim. Bir paket de prezervatif.

“Biraz daha dikkatli olamaz mısınız?” dedim başımla prezervatif kutusunu işaret ederek. “Annenle kızkardeşin de bu evde yaşıyorlar.”

Gülümsedi. “Kızının banyosunda bir şişe doğum kontrol hapı duruyor, sana gösterebilirim.”

Kitaplığın üzerindeki duvarda yeni bir fotoğraf duruyordu, çalışma lambasının ışığında pek fark edilmiyordu. Lambayı hafifçe eğdim, fotoğraf aydınlandı. Sarı peruk takmış çıplak bir zenci kızın fotoğrafıydı, bar taburesine oturup bacaklarını açarak poz vermişti. “Bunu da nerden buldun?”

“Hoşuna gitti mi?”

“Bana hitap etmiyor. Annen bu fotoğrafı gördü mü?”

“Hayır, yeni astım.”

“Annenden ne istiyorsun, kalp krizi geçirmesini mi?”

“Yalın ve sağlıklı pornografi, hepsi bu. Yatağın altında bir sürü var, annem hepsini gördü ayrıca. Sen de bakabilirsin istersen.” Bakmıştım zaten. “Hayır, bu aralar Camus okuyorum.”

“Camus mü? Olağanüstü.”

Şöyle bir süzdüm onu.

“Beyaz ırkla ne alıp veremediğin var?”

Bana doğru dönüp gülümsedi gömleğinin düğmesini iliklerken. “Kimi insan beyaz et sever, kimi insan esmer. Ne fark eder... hepsi aynı.”

“İrk gururu diye bir şey var.”

“İrk gururu mu? Müthiş bir deyim, Baba. Senin uydurduğuna bahse girerim. Çok esrarengiz. Büyük bir yazar olman boşuna değil.” Çalışma masasına gitti, bir kurşun kalem alıp zarfın üzerine not aldı; ‘İrk gururu’ Bunu yazdım, çünkü unutmak istemiyorum.” Hıyar! Onunla iletişim kurmak mümkün değildi, her seferinde set çekiyordu önüme. Ona kemiklerini örten etin yazdığım boktan senaryolardan geldiğini, kusursuz dişleri için ortodontistin faturasının üç bin doları bulduğunu söyleyebilirdim; parçaladığı araba ve motosikletlere, sörf tahtalarına ve onun için ödediğim yüksek sigorta bedellerine değinmeye gerek bile yoktu. Ama bütün bunları kendime acıdığımı söyleyerek bertaraf edecekti, ki

doğruydun, kendime acıyordum gerçekten. Hayat adil değildi. Oğulların büyürken sen küçülüyor, onları artık dövemiyordun bile. Ona en son üç yıl önce park ettiği arabasında sarhoş bulduğumda vurmuştum. İsterik bir kahkaha krizine girmişti.

Sözü bahçedeki tuhaf köpeğe getirdim, gözleri merakla canlandı; çok severdi köpekleri, ödül almış bir tazısı vardı bir zamanlar. Harriet'i mutfaktan alıp hep birlikte dışarı çıktık.

Fırtına dinmiş, mavi gökyüzünde yıldızlar belirmişti. Köpek bıraktığımız gibi yatıyordu. Etrafına toplanıp yumuşak ve derin soluyuşunu dinledik. Dominic, Harriet'in kuduz uyarısına aldırış etmeden çömelip hayvanın iri ve kasvetli başını okşadı. Ömrümde daha acınası, daha zavallı bir köpek görmemişim.

“Takati yok,” dedi Dominic. “Baksana nasıl horluyor.”

“Hayata küsmüş sanki,” dedi Harriet. “Birileri ona kötü mü davranmış acaba?”

“Kimse böyle bir canavara kötü davranmaya cesaret edemez,” dedi Dominic. Hayvanın kalın siyah-kahverengi kürkünü okşamaya başladı. Kürkü o kadar kalındı ki yağmur suyunu atmış, kuru ve parlak bir görünüm kazanmıştı. Hüzünlü başı hiç kıvılcıktan öylece duruyordu.

“Çok hasta bir köpek bu,” dedim.

“Böyle hastalık herkesin başına,” dedi Dominic. “Bak neler oluyor.”

Sertleşiyordu canavar. Kamışı kıllı kınının içinden çıktı ve devasa bir Salina havucuna dönüştü. Köpek karşılık olarak başını yavaşça kaldırıp yeni gelene baktı. Gördüğünden hoşnut kaldı, kalın boynunu eğip ona iki sevgi dolu dil attı. İki sadık dosttalar anlaşılın.

“İğrenç,” dedi Harriet.

Boynu ileri doğru zorlanırken metalik bir ses çıkardı. Dominic parmaklarını hayvanın kürküne daldırıp üzerinde künyesi bulunan metal bir tasma buldu.

“Güzel,” dedim. “Sahibinin kim olduğunu öğrenebileceğiz.”

Çok karanlıktı, künyeyi okumak mümkün değildi. Dominic tasmayı çözüp çıkardı. Metal künyeyi ışığa doğru tuttu, yorum yapmadan okudu, sonra Harriet'le bana uzattı. Şöyle bir yazı vardı künyenin üzerinde: “Pişman olacaksın.”

“Stan Jackson!” dedim.

Jackson öğle sonrası televizyon programları için espri üreten bir yazardı, körfezde yaşıyordu. Künye onun tarzıydı. Köpek ona ait olmalıydı. Harriet, Jackson'ların kasaba dışında olduklarını söyledi.

“Ayrıca, ‘Pişman olacaksın’ onun gerçek adı galiba,” dedi. Hayvanın üzerine eğilip adı denedi. “Merhaba, Pişman Olacaksın. Nasılsın?”

Köpek oralı olmadı, bütün dikkatini kamışına vermişti. Dominic tasmasını bağladı, sonra iyi bir öneride bulundu: “Köpeğin üzerine fazla düşmeyelim, kendi haline bırakalım, canı isteyince çekip gider.”

Köpek ayağa kalktı, altı patları kılıfına sokup esnedi. Ayağa kalkınca sırtına kadar kıvrılan tüylü kuyruğu ve yumruk büyüklüğündeki patleriyle daha da iri göründü. Yetmiş kilo civarında olmalıydı.

Harriet bir Eskimo köpeği olduğu kanısındaydı.

“Bir Malamut,” dedi Dominic.

Çekik gözlü ve ayı yüzlü harikulade bir köpekti bana kalırsa, Çin köpeğini andırıyordu daha çok. Şaşkınlık içinde köpeğin verandanın basamaklarını tırmanıp eve girişini seyrettik.

“Eve girmesini istemiyorum,” dedi Harriet.

Dominic'e döndüm.

“Çıkar onu.”

Dominic’in peşinden eve girdik. Köpek mutfakta değildi. Harriet oturma odasında buldu onu, divana uzanmış, çenesi yastıkta.

“El işlemedi yastığının üzerine salyalarını akıtıyor,” dedi Harriet. “İndir onu divandan.”

Dominic hayvanın ensesine yapışıp çekti. “Aşağı in oğlum.” Bir kükreme sesi duyuldu; derin, meşum, ürkütücü. Yerden geliyordu sanki, evin temelinden. Dominic hayvanın ensesini bırakıp geri çekildi. Köpek yılgın bir biçimde inleyip gözlerini kapattı.

“Onu rahat bırakalım,” dedim. “Kimseye zararı yok. Ön kapı açık kalsın, gitmeye karar verdiğinde kendiliğinden çıkar.” “Biliyorum!” dedi Harriet gözlerini açarak.

Harriet mutfığa gidip kağıttan bir tabakta hamburger yığınıyla döndü. “Beni izlediğinde kapıyı açın,” dedi. Tabağı hayvana doğru tutarak onu tatlı dille kandırmaya çalıştı. “Hadi, güzelim. Bak ne vereceğim sana, güzel bir hamburger, taptaze.”

Köpek gözlerini açıp Harriet’e kibirli ve kayıtsız bir biçimde baktı. Harriet kudurdu.

Ayağını yere vurup, “Çabuk evimden çık!” diye emretti parmağıyla kapıyı göstererek. “Hemen!”

Harriet’in farkında bile değildi köpek, dönüp sırtını yastıklara dayadı. Yeni bir sertleşme gerçekleşmek üzereydi, havuç kınından çıkmış, periskop gibi ortalığı kolaçan ediyordu. Köpek başını kaldırdı, dostunu sıcak bir bakışla selamladıktan sonra onu ıslak diliyle kökünden başına kadar yaladı.

“İğrenç bir köpek bu,” dedi Harriet.

Bunu neden söylediğimi bilmiyorum, ama çıkıverdi ağızımdan, bir zeka gösterisi, kötü niyet içermeyen bir doğaçlama.

“Keşke bende bunu yapabilseydim.”

“Sen daha iğrençsin,” dedi Harriet.

Hamburgeri şömineye fırlattığı gibi öfkeli adımlarla odadan çıktı. Yatak odasının kapısının çarpıldığını duyduk. Omuz silkip Dominic’e baktım.

“Nedir bu kadının derdi?” dedim. “Latifeydi alt tarafı.” “Freudyen bir dil sürçmesi.”

Alnını kırıştırdı. “Ne demek istiyorsun? Bu ne cüret? Freud hakkında ne biliyorsun? Zenci kızlarla düşüp kalkmadan önce Freud’a danışsan iyi edersin. Bir tür ırk hastalığından mustaripsin belki.”

Sözümü bitirmeden beyaz ve öfkeli bir yüzle odayı terk etti. Arka kapıdan garaja girdi, arabasına bindi ve motoru çalıştırdı. Onu durdurmak için garaja doğru koştuğumda farları beni aydınlattı, geri vitese takmış garajdan çıkıyordu.

“Dur bir dakika, evlat!”

Frene bastı, şoför tarafına gittim.

“Üzgünüm,” dedim. “Son söylediğimi geri alıyorum. Unut gitsin.”

İncinmişti, arpacı kumrusu gibi düşünüyordu.

“Tamam, Baba.”

“Zor bir gün geçirdim. Yorgunum.”

“Önemli değil.”

“Sen devam et. Bekar bir genç olarak özgürlüğünün tadını çıkar. Beni ilgilendirmez. Sonra görüşürüz.”

“Pekala.”

Eski Packard’ı garajdan çıkardı, usulca döndü, ıslak gecede bir kedi gibi mırlayan motora yüklenip karayoluna doğru yöneldi. Müthiş bir araba, bir ara Porsche’umla bir haftalığına takas etmeyi bile

düşünmüştüm.

ÜÇ

Salona döndüğümde köpek divandaydı hâlâ. Kabus görüyor olmalıydı, inliyor, bir yandan da bacaklarını sallıyordu. Rüyasında ya birini kovalıyordu ya da biri onu kovalıyordu, patileri hızlandı giderek. Acıdım ona, çünkü ben de zaman zaman buna benzer rüyalar görürüm ya karım kovalar beni ya menajerim ya King kardeşler ya da bana iş veren son yapımcı. Köpek uyandı birden, gördüklerinin sadece bir rüya oluşunun memnuniyetiyle doğrulup derin derin soludu.

“Adın ne senin, oğlum?” diye sordum ona.

Bir bakışla cehennem olup gitmemi söyledi bana.

Karımla barışmak için yatak odasına gittim. Yatakta oturmuş manikürünü yapıyordu. Öfkesinin dindiğini görmek sevindiriciydi.

Söylediğim şey için özür diledim.

“Bazen gerçek bir domuz oluyorsun.”

“Şakaydı.”

“Son zamanlarda çok kabalaştın. Seni ilk tanıdığımda bir gün böyle bir şey söyleyeceğin aklımın ucundan bile geçmezdi.”

“O zamanlar seni tavlamaya çalışıyordum. Tanrım, Harriet, o kadar uzun zamandan beridir evliyiz ki bazen senin de duyguların olduğunu unutuyorum. Evlilik insanı gaddarlaştırıyor. Baba olmak da öyle. İşsiz olmak da öyle. Ve köpekler. Ne yapacağız şu Allah’ın cezası köpeği?”

Ön bahçeye bakan pencereden odaya bir çift farın ışığı doldu. Bahriyeli Rick Colp, Volkswagen minibüsüyle kızım Tina’yı eve bırakıyordu. Genellikle bu kadar erken dönmezlerdi. Çavuş her zamankinden daha acıkmış olmalıydı. Sözlenmişlerdi ikisi, Rick donanmadan istifa edeli bir yıl olmuştu ve o zamandan beri sürüyordu bu sözlülük durumu.

Farların ışığı söndükten sonra Harriet, “İşte köpek sorununun çözümü,” dedi. “Rick Colp.”

“Çok borcu var bana. Yirmi şişe skoç en azından.”

“Tasalanma. Rick o korkunç köpekle ne yapılması gerektiğini bilir.”

“Köpeğin parçalanmasını istemiyorum, evden gitsin kafi.”

“Rick’e bırak sen.”

Beğeniyordu Colp’u. O koca gülümsemesini, omuzlarına kadar inen sörfçü sarı saçlarını, güneş yanığı yakışıklı görünümünü beğeniyordu. Bana gelince, pek emin değildim. Kızımla gönül eğlendirirken muazzam iştahıyla bütçemi yiyordu. Deniz kuvvetlerinden istifa ettikten bu yana geçen bir yıl boyunca günlerini kumsalda sörf yaparak geçirmişti. Sörf adamı hayatını. Her akşam sekiz sularında eve gelip kızımı alıyor, minibüsüne atladıkları gibi sinemaya ya da Santa Barbara veya Laguna partilerinden birine gidiyorlardı. Kızımı geç saatlerde, hatta bazen sabaha karşı geri getiriyordu.

Saat kaç olursa olsun Tina onu sessizce mutfağa sokuyor, kapıları kapattıktan sonra ona jambonlu

yumurta pişiriyordu. Tina yemeği hazırlayıp masayı kurarken Colp masaya oturup kendine koca bir bardak buzlu viski koyuyordu. Bir keresinde onları sırf zevk olsun diye sabahın ikisinde bastım; ayakkabılarını çıkarmış, ayaklarını masaya uzatmıştı, viski şişesi de yanındaydı. O kadar canım sıkılmıştı ki masama gidip kağıt kalem almış ve Rick Colp'un bir yılda buzdolabımdan binin üzerinde yumurta ve elli kilodan fazla jambon tükettiğini hesaplamıştım. Üstelik yedi aydan beri tek bir iş bile alamamıştım.

İçki meselesi ayrı bir konuydu. O sorunu Thrifty'den yarım galonu yedi dolara Bonnie Lassie marka viski alıp boş Cutty Stark şişelerine doldurarak çözmüştüm. Klor gibi bir tadı vardı Bonnie Lassie'nin, ama Bahriye çavuşunun midesi aradaki farkı anlayabilecek hassasiyetten yoksundu. İyi viskiyi süpürge dolabında saklıyordum.

Çavuşu plaj berduşu olmakla suçlamak yaradılışıma uygun değildi. Fazlasıyla iriydi o iş için. Ama mesajı Tina kanalıyla aldı ve bir akşam Tina'nın giyinmesini beklerken Bonnie Lassie yudumlayarak yaşam tarzıyla ilgili bir açıklama yaptı.

“Bu bir uyum süreci,” dedi. “Sivil hayata dönmek o kadar kolay olmuyor. Çok hızlı dalarsam kafayı yiyebilirim.”

Biliyordum ne demek istediğini, çünkü ben de sivil hayata uyum sağlamakta zorlanıyordum. Elli beş yıldır uyum sağlamaya çalışmış, bir türlü başaramamıştım. Ben de bir iki yıllığına VW minibüsümde üç sörf tahtası, dalış takımı, uyku tulumu ve yanımda Tina gibi bir piliçle kumsalda takılmak isterdim doğrusu.

izin vererek. Köpek büyük bir memnuniyetle gözlerini yumdu.

“Ne kadar tatlı, değil mi?” dedi Tina.

“Zavallı şey, ne kadar da yalnızmış,” dedi Harriet.

Sonra havucu gördü. Aynı anda gördük, bir meşale gibi alev alev yanıyordu. Colp da görmüştü.

Colp kalkmaya yeltendi. Köpek istemiyordu ama kalkmasını; kükredi, dişlerini gösterdi, hırladı ve Colp’un sırtına çıkıp onu divana doğru bastırdı. Vahşi dişlerini genç adamın ensesine dayamış onu hareketsiz kalmaya mecbur ederken bir yandan da havucunu kot pantolonun üzerine vuruyordu. Rick kımıldamıyordu, hayvanın buhar salan ağzı yüzündeydi.

Tina bir çığlık attı, Harriet yüzünü örtüp, “Aman Allahım!” diye bağırdı ve ben şaşkınlıkla beş saniye kadar süren gösteriyi izledim. Havuç kot pantolonun sert kumaşına değer değmez hayvan heyecanını yitirip havucu kınına soktu. Köpek Rick’in üzerinden tiksineren inip mutfığa gitti.

Rick altın buklelerini geriye doğru ittikten sonra gömleğini kotunun içine soktu.

“Elinizde eşcinsel bir köpek var efendim,” dedi.

“Vurmak gerek onu,” dedi Tina.

Ben aynı fikirde değildim. “Köpekler çok demokrat hayvanlardır,” dedim. “Ne bulsalar düzerler. Benim bir köpeğim vardı, bir keresinde bir ağacı düzmeye kalkışmıştı.”

“Sanmıyorum, efendim,” dedi Rick. “Bu köpek o biçim. Bahse girerim.”

“Seni düzmeye çalıştığı için o biçim mi oluyor?”

“Evet.”

“Ya Harriet’i düzmeye kalksaydı?”

Harriet’in ağzıma inen yumruğunu göremedim bile. Hışımla salondan çıkıp yatak odasına gitti ve kapıyı çarptı.

“Baba, korkunç bir adamsın,” dedi Tina.

Yumruğumu dudağıma bastırdım, kırmızı bir nokta gördüm. Colp rahatsız görünüyordu, çenesi aşağıda, mavi gözleri donuk ve halıya dikilmiş.

“Bir içkiye ne dersin?” dedim.

“Hayır, teşekkür ederim.”

“Ya jambonlu yumurtaya?” diye sordu Tina.

“Başka zaman.”

Kapıya doğru yürüdü, Tina kolunu onun beline doladı. Kapıya gelince durdu.

“Size bir öneride bulanabilir miyim, efendim?”

“Tabii.”

“Vurun orospu çocuğunu.”

“Fena bir öneri değil.”

Kol kola Rick’in otobüsüne doğru gittiler. Mutfığa girdim ve köpeği ocağın önüne yatmış buldum. Süpürge dolabına ulaşabilmek için üzerinden atlamak zorunda kaldım. Viskiye çıkardım, bir kez daha üzerinden atlayıp kendime bir içki koydum. Ön kapı birden patlar gibi açıldı ve Tina hışımla içeri girdi. Gözlerini yüzüme dikti.

“Nefret ediyorum senden, Baba. Allahın cezası köpeğinden de nefret ediyorum. Ortalığı karıştırmaya bayılıyorsun. Zavallı annem! İnşallah seni terk eder.”

“Nedir senin derdin?”

“Ağzından çıkanı kulağın duymuyor! İğrenç laflar ediyorsun. Hiçbir şeye saygı duymuyorsun. Şu köpekten bile daha iğrençsin, Rick’i küçük düşürmene izin vermeyeceğim, duydun mu? Yeter artık!

Yeter!”

Bir ıglık atıp odasına koştu, kapıyı öyle bir çarptı ki ev sarsıldı. Titreşim köpeği uyandırdı, gözlerini açtı. Gözlerini birkaç kez kırpıştırdıktan sonra tekrar uykuya döndü.

Yağmur yağmaya başlamıştı yine, eğimli çatıda tıkırdıyordu ve bu beni memnun etti, çünkü yağmur para demekti, cennetten yağan para, bahçeni suluyor, yangın olasılığım azaltıyordu. Köpek yağmurun sesini duyup kulaklarını dikti. Ayağa kalktı ve sallana sahana arka kapıya doğru yürüdü. Kapıya vardığında hüzünlü bir bakış attı bana. Dışarı çıkmak istiyordu. Kapıyı açtım. Verandaya çıkıp yağmuru kokladı, sonra onu bulduğumuz yere gitti. Yağmurun altında yere yatıp gözlerini kapattı.

Harriet’in yanına gittim. Geceliğini giymiş yatakta kitap okuyordu. Öfkesi bir kez daha dinmişti, gülümsedi bana. Köpeğin bahçeye çıktığını söyleyince gözleriyle görmek için yataktan fırladı. Birlikte hole çıktık. Tina’nın da bilmek isteyeceğini düşünüp kapısını aldım.

“Köpek gitti,” dedim.

“Bir daha benimle konuşma, asla,” dedi kapının arkasından.

Harriet’le arka verandaya çıkıp sicim gibi inen yağmurun uyuyan köpeği dövüşünü seyrettik.

“Bu köpek lanetli,” dedi Harriet.

1960 model tek gözlü bir Buick girdi bahçeye. İkinci oğlum Dennis’e aitti, aktör. Dennis hurda yığnını garaja soktuktan sonra arabadan inip koltuğunun altında evrak çantasıyla bize doğru koştu.

“Seninle konuşmak istiyorum, Anne,” dedi beni adam yerine koymadan.

“Bak, Denny,” dedi Harriet, köpeği kast ederek.

“Nesi var bunun?”

“Uyuyor.”

“Uyuyan köpeği uyandırma.”

Eve doğru yürüdü.

“İçeri gel, Anne.”

Annesi gibi sarışın, sıska ve evik üç kağıtçının tekiydi, sürekli acelesi vardı ve yirmi ikisinde hayatının akışından hoşnutsuzdu. Devlet Üniversitesi’nde güzel sanatlar okuyor, ama akademik disiplinden nefret ediyordu. Kapağı New York’a atıp oradaki tiyatrolarda şansını denemek istiyordu, ama iki yıl önce askerden kaçmak için yedek kuvvetlere kaydolmuştu. şimdi Manhattan’a gidebilmek için yedeklerle dört yıl daha geçirmesi gerekiyordu. Ordudan onu New York’a transfer etmelerini istemiş, ama New York’ta Fort MacArthur’daki özel birliğiyle kıyaslanacak bir birlik olmadığı için isteği reddedilmişti. Karnavallarda, panayırlarda ve lunaparklarda çalışmıştı. şimdi, okula ilaveten, Los Angeles’ta taksi şoförlüğü yapıyor, boş zamanlarını kendini çürüğe ıkarttırmanın bir yolunu bulmak için üç kağıtçı doktorlar ve avukatlarla görüşerek geçiriyordu. Bir düzine kadar röntgen ve kan tahliline rağmen doktorlar sağlığıyla ilgili bir sorun bulamamışlardı. Kusursuz vücudu onu askerliğe mahkum ettiğin için canı feci sikkındı.

“Seni bekliyorum, Anne,” diye seslendi mutfaktan.

Mutfağa girdik, Dennis mutfak masasına oturmuş evrak çantasından bazı belgeler çıkarıyordu. Bana bakmadan, “Baba, lütfen odayı terk et,” dedi. “Annemle özel görüşmek istiyorum.”

“Siktir ordan,” dedim kollarımı kavuşturarak.

Söylediğime kulak asmadan Harriet’e daktiloyla yazılmış bazı kağıtlar uzattı. “Beni hayal kırıklığına uğrattın, Anne.”

Harriet başına geleceklerin korkusu içinde elleriyle gözlerini kapattı. “Eyvah,” diye iç geçirdi, “Eyvah.”

“Sayfalara bak, Anne.”

Harriet titreyerek sayfanın kenarına kırmızı kalemle yazılmış notlara baktı. Dennis’in dönem ödeviydi elinde tuttuğu, Bernard Shaw’un oyunları üzerine bir deneme. Sınıfı geçebilmek için B’ye ihtiyacı vardı ve kağıdın üzerinde C yazıyordu.

“Adil değil!” diye inledi Harriet. “A alacağımdan emindim! Bugüne kadar yazdığım en iyi dönem ödeviydi!”

Dennis buruk bir biçimde gülümseyip arkasına yaslandı. “Yeterince özen göstermedin. Baştan savma bir çalışma yaptın.”

“Hayır, doğru değil! Çok çalıştım.” Ağlamak üzereydi. “Bütün oyunları ve önsözleri okudum. Anam ağladı.” Parmakları bana doğru çırpındı. “Bana bir içki hazırla.”

Buzlu bir viski koydum ona. “Ah, Tanrım,” dedi viskiyi yudumlayarak. “Hiç adil değil. Ne istiyorlar benden?”

İnce buz tabakası üzerinde yürümekten farksızdı bu dönem ödevi meselesi. Epeydir sürüyordu, altıncı sınıftan beri, bu da Dennis’e İngilizce dersinde sahte bir ün sağlamıştı. Harriet’in suçuydu aslında, çünkü bu şöhreti sürdürmek için işi annesine yüklemişti.

Lavaboya yaslanıp viskiyi yudumladım, annesini payladığını gördükçe yumruklarımı sıkıyordum kendime hakim olmak için. Denemenin teması düzensizdi Dennis’e göre, ayrıca gerekli yerlerde gerekli dipnotları düşmemişti. *Pygmalion*’da çuvallamış, *İnsan ve Süperinsan*’a ise değinmemişti bile.

Harriet ellerini ovuşturdu.

“Ama iyi bir tema! Birkaç eksigi olabilir, ama onlar da bakış açısıyla ilgili. Dipnota gerek yoktu!”

Kurnazdı orospu çocuğu. Annesini köşeye sıkıştırdığını görünce tarzını değiştirdi.

“Cesaretini yitirme. Eline ikinci bir fırsat geçecek.”

Dumura uğradı Harriet.

“İkinci bir fırsat mı?” diye kekeledi.

“Bay Roper’la görüştüm. Bu ödevin benim için ne kadar önemli olduğunu biliyor, tekrar yazmama izin verdi.”

“Bak bu harika,” diye sızlandı Harriet.

“Siktir et küçük piçi,” dedim.

Dennis gözlerini annesinden ayırmadan hafifçe gülümsedi.

“Denerim, Denny. Elimden geleni yaparım,” dedi Harriet.

Bitmiş, tükenmiş bir biçimde içkisini dipledı.

“Ben bir şey söyleyebilir miyim?” diye sordum.

“Söyleyemezsin!” dedi Dennis. “Sen o ukala Hollywood ağzını bu işe karıştırma.”

Hiç öfkelenmedim.

“Dinle, salak. Dışarı çıkıp bu işi erkek erkeğe halletmeye ne dersin?”

“Of, kapa çeneni. Yaşlı ve ahmak birine vurmak istemiyorum.”

Bardağımı indirdim.

“Hadi çıkalım lan.”

Yatak odasına geçtim, ön kapıdan çıkıp verandada durdum. Kapıdan çıktığı anda ağzına bir tane çakmaktı niyetim. Beni haklayacağını biliyordum, o ilk yumruktu tek istediğim. Bana el kaldıramazdı. Daha önce de birkaç kez karşı karşıya gelmiştik, hiçbir şey çıkmamıştı, duman sadece. Beş dakika bekledim. Kapı açıldı nihayet. Harriet’i gelen.

“O küstah serseme beklediğimi söyle.”

“Yattı.”

“Tahmin etmeliydim. dlek herif.”

“Bütün kapıları kilitle ve Jamie için açık bir ışık bırak,” dedi. “Ben yatıyorum.”

Yatmadan önce köpeğe bir göz atmaya karar verdim. Ölüden farkı yoktu çiseleyen yağmurun altında, ağzını çimlere gömmüştü. Soluk alıp verdiğine dair bir işaret bile yoktu, ama elini göğsüne koyduğumda kalp atışını hissetim.

BEŞ

Uyanır uyanmaz kafamdan ilk geçen düşünce köpek oldu, fırladım yataktan. Yüzümü yıkayıp pencereden güneye baktım. Yürek yakan günlerden biriydi. Fırtına dünyayı yıkayıp tertemiz yapmıştı. Deniz yaban mersininden devasa bir turtayı andırıyordu ve gökyüzü Hazreti Meryem'in pelerini kadar parlaktı. Havada çam ve tuz kokusu vardı, yirmi kilometre ötedeki Santa Barbara Adaları'nı görebiliyordum, bir mavi balina sürüsü gibi yüzüyorlardı ufukta. Azmine tecavüz edecek, zihninde doğacak her fikri boğacak kadar güzel olduğu için bir yazara işkence eden günlerden biriydi.

Mutfığa girdiğimde Harriet kahve pişiriyordu. Gayet canlı görünüyordu.

"Gitmiş," dedi gülümseyerek.

Daha iyi bir güvenceye ihtiyacım vardı, gözlerimle görmeliydim. Dışarı çıktım. Hiçbir iz yoktu canavardan. Damlayan çam ağaçlarının altından geçip duvarın üstünden baktım. Garajı ve ağılı kontrol ettim, geçmişte pitbullarım için sığınak teşkil eden külüstür karavanın içine bile baktım. Beni tatlı bir duygusallığa iten bir şey buldum karavanda, beysbol sopası çiğnemeye bayılan rahmetli ve muhteşem büyük Rocco'm tarafından yarısı çiğnenmiş eski bir beysbol sopası. Özellikle oğlumun elinin terinin sindiği saplarını çiğnemeye bayılırdı.

Eve döndüğümde kahvaltı hazırды. Bir fincan kahve içtim, günün ilk sigarasını yaktım ve içimi kemiren ilk önseziye kapıldım. O lanet köpek buralarda bir yerdeydi hâlâ. Bu kadar kolay kurtulmak kaderimde yoktu. Orospu çocuğu hiçbir yere gitmemişti. Karşı koyulmaz bir kuruntu beni iskemlemden kaldırdı. Buradaydı, bu çatının altında. Güçlü bir önseziyle Y biçimindeki evimin kuzey kanadına yürüdüm, Jamie'nin odasına.

Kapıyı usulca açıp aralıktan içeri baktım. Uyuyorlardı, ikisi de sağ tarafına yatmış, Jamie kolunu köpeğin boynuna dolamıştı. Horluyorlardı. Güzel bir sahneydi, hoşuma gitti. Köpekle uyuyan erkek çocuklarını severim. Tanrı'ya ancak bu kadar yaklaşılabilir. Kapıyı kapatıp mutfığa döndüm.

"Jamie'nin misafiri var."

"Shaw'ların o korkunç oğlu değildir inşallah," dedi Harriet.

"Daha da kötü."

Gözlerini Bernard Shaw'ın oyunlarını içeren kitaptan kaldırıp gözlerimi buldu.

"Castallani'lerin oğlu mu yoksa?"

"Köpek."

Titredi, elindeki kahve fincanı zangırdadı. "Şimdi bunu düşünecek halde değilim," dedi fincanı yere koyup önündeki kağıda kahve dökerek. "Bütün bu oyunları okumam gerek. Shaw'ın oyunlarından birini okumayı denedin mi hiç?" Elleri gözlerine bastırdı. "Ah, Tanrım! O köpekten bahsetme bana!"

İşte böyle başladı günüm; bir yazarın her anı heyecanlarla dolu romantik, ilginç ve yaratıcılık açısından doyurucu hayatı. Önce, alış veriş listesi. Porsche'uma atlayıp karayoluna çıkıyor, on

kilometre uzaklıktaki Mayfair Market'e gazlıyorum. Otoparkta frene asılıp arabadan fırladığım gibi beyaz atkıyı boynuma doluyorum. Marul, patates, pazı, havuç. Tavuk, pırzola, jambon ve peynir! Kek, hububat, ekmek. Deterjan, döşeme cilası ve tuvalet kağıdı.

Nevaleyi arabaya yüklediğim gibi karayoluna çıkıp gazlıyorum yine, günlerini nefis bir kösnüllükle dolduran çılgın ve özgür yazar. Ama yüzüme çarpan rüzgâr bana Roma'yı hatırlatıyordu sadece; Navonne Meydanı'nda bir fincan kapuçino, yanımda kuzgun saçlı bir kız, karpuz yiyor, kız çekirdekleri güvercinlere doğru tükürürken kahkahalara boğuluyoruz.

Nevaleyi içeri taşıdığımda Jamie kahvaltı ediyordu. Köpek ayağının dibindeydi. Artık ona o kadar aşınaydım ki sanki evle birlikte gelmişti.

“İkiniz tanışmışsınız,” dedim.

“Evet, iyi bir köpek.”

“Seni de düzmeye kalktı mı? Dün gece Rick'i haklamasına ramak kaldı.”

“Denedi, ama biraz dangalak. O yüzden hoşlandım ondan. Zeki köpeklerden usandım.”

“Jamie onu tutmak istiyor,” dedi Harriet.

“Hayatta olmaz.”

“Neden?”

“Çünkü köpeklerden gına geldi bana, çünkü başkasına ait, çünkü onu bu evde istemiyorum.” Bir adım daha ileri gitmeye karar verdim. “Tanrı aşkına babanızı da biraz düşünün. Bu tımarhanede çalışamıyorum. Sessizliğe ve huzura ihtiyacım var. Bir yazarın çektiklerini bir bilerseniz...”

Jamie kollarını havaya kaldırdı.

“Tamam, tamam! Daha önce de duydum bunları.”

İskemlesini geri itip köpeğe, “Yürü, Dangalak!” diye bağırdıktan sonra odadan hışımla çıktı.

Köpek hemen ayağa fırlayıp peşinden gitti. Dangalak. Biçilmiş kaftandı bu ad onun için. Telefonu alıp Belediye Hayvan Barınağı'nı aradım.

Bahçeden basketbol topunun sesi geldi. Jamie öfkesini garaj kapısının üzerindeki potaya şut atarak gidermeye çalışıyordu. Çocuklarımın en iyisiydi. Esrar içmiyordu, içki içmiyordu, zenci kadınlarla düşüp kalkmıyordu ve aktör olmak istemiyordu. Bir baba daha ne isteyebilirdi ki? Böyle bir oğlum olduğu için müteşekkirdim.

Çocukluğundan beri sonsuz bir hayvan sevgisine sahipti; tavuk, ördek, tavşan, hamster ve hintdomuzu yetiştirmişti. Bağına bastığı hintdomuzunu şefkat taşkınlığı esnasında ağzından öptüğüne tanık olmuştum, Bir keresinde bir yaz boyunca göğsüne sevgiyle dolanan iki kral yılanıyla yatmıştı. Şimdi on dokuz yaşına gelmişti, askerliği öğrenciliği dolayısıyla tescil edilmiş geleceği parlak bir Matematik sihirbazı. Okuldan sonra süper markette çalışıyor, kazandığı her kuruşu biriktiriyordu. İşletme ekonomisi okumak istiyordu. En önemlisi, mutlu bir yaşlılık geçirmek için en büyük umudumdu. Diğerleri benden benim o köpekten kurtulmaya çalıştığım gibi kurtulmaya çalışacaklardı ve buna Tina da dahildi ama Yazarlar Birliği'nden emeklilik maaşım artı sigortam ve Jamie'den gelecek küçük bir aylıkla ömrümün sonbaharım huzur içinde geçirebilecektim. Geleceğinin içine etmenin alemi ne öyleyse? Bırak kalsın köpek. On yıl sonra Dangalak'ı belediyenin gaz odalarına gönderen katı yürekli orospu çocuğunu düşündüğünde kendini nasıl hissedecek? Hayır, bunu istemezdim. Ahizeyi yerine koyup meseleyi onunla görüşmeye gittim.

“Ona bakacağına, onunla meşgul olacağına söz verersen kalabilir,” dedim.

“Onu istemiyorum, Baba. Sen haklısın. Köpek bakmak çok zor iş.”

“Peki ne yapacağız onu?”

“Kumsala götürelim,” dedi Jamie. “Kendi uzaklaşacaktır zaten.”

“İyi fikir.”

Sarmaşık yatağının içine yarı yarıya gömülmüş yatıyordu köpek.

“Hadi, Dangalak,” dedim.

Oralı olmadı, ama Jamie ona seslendiğinde hemen ayağa kalktı. Güzel. Eve girip Harriet’e planımızı açıkladım. O kadar rahatladı ki öptü beni. O köpeği bir daha görmeyeceğine dair yemin ettim.

“Güçlü ol,” dedi. “Sakın yumuşama.”

“Beni bilirsin. Demir gibiyimdir. Hem, ondan kurtulmanın başka insani yolu yok. Kumsalda başını alıp gidecek, mesele de kapanacak.”

Ön kapıda Jamie’yle köpeğe katıldım ve yola çıktık. Kumsal iki yüz elli metre uzaklıktaydı; yolun her iki yanında bir dönümlük araziler, her arazide bir ev, her evde de en az bir, genellikle de iki köpek vardı. Köpek diyarıydı Point Dume; Dobermanlar’dan, Alman kurtlarından, Labradorlar’dan, buldoglardan, Danualar’dan ve Dalmaçyalılar’dan oluşmuş bir köpek cenneti.

Kıyamet kopuyordu biz yürürken. Epsteinlar’ın şampiyon bok-serleri, Elwood ve Gracie bahçeden çıktıkları gibi Dangalak’a giriştiler. Yolun kenarındaki tozda tüyler uçuşurken uluma, çığlık ve havlama sesleri doldurdu havayı. Dangalak’ı paramparça ediyorlardı sanki, ama Dangalak çabuk toparlandı ve ayımsı çenesi bir kürek gibi açıldı. Gracie acılı bir çığlık atıp topallayarak uzaklaştı.

Elwood Dangalak’ın altında tuş olmuş, Dangalak’ın ensesinden ağız dolusu tüy koparıyordu. Dangalak onu patileriyle ezip mağarayı andıran ağzını boynuna geçirdi. Elwood’un canını yakmadı ama. Üzerine abanıp onu kararlı bir biçimde yerde tuttu. Sonra havuç çıktı kınından, Bayan Epstein bigudileriyle ön kapıyı açıp şaşkınlıkla gurur kaynağının tecavüze uğramak üzere olduğunu gördüğünde havucun turuncu bir baltadan farkı yoktu. Bayan Epstein süpürgeyi kaptığı gibi kavgaya katıldı.

“Ah, Elwood!” diye haykırdı. “Zavallı Elwood!”

Dangalak baltayı hedefe saplamaya çalışırken kadın süpürgeyi sırtına indirdi. Ama balta bir türlü hedefi bulamıyor, zaman zaman yeri dövüyordu. Bir süre sonra söndü, sonra da kayboldu. Ancak o zaman bıraktı Elwood’u, süpürgenin sapı sırtına inerken şaşkınlık okunuyordu Dangalak’ın yüzünde. Elwood yaralanmamış ama gururu iki paralık olmuştu, son bir ısırık için Dangalak’ın böğrüne daldı, sonra da evin yan tarafında bekleyen Gracie’nin yanına koştu.

Jamie ile Bayan Epstein’a baktık. Soluk soluğaydı, alev alev yanan gözlerle Dangalak’a bakıyordu.

“Nedir bu iğrenç şey?”

“Bir Akita,” dedim.

“O da ne?”

“Japon köpeği.”

“Önce pitbullar, şimdi de bu. Uygur bir köpek edinemez misiniz siz?”

“Kavgayı o başlatmadı, Bayan Epstein,” dedi Jamie. “Sizin köpekleriniz ona saldırdı.”

“Saldırırlar tabii. Şu korkunç canavara baksanıza! Böyle nezih bir semtte ne işi var bunun. Elwood’a ne yaptığını görmediniz mi?” Dangalak dili bir karış dışarıda, soluk soluğa ve toz içinde öylece oturmuş Bayan Epstein’a bakıyordu.

“Şikayette bulunacağım,” dedi Bayan Epstein eve doğru giderken. Kapıya geldiğinde durup köpeklerini çağırdı. “Elwood, Gracie! Buraya gelin, çabuk!” Köpekler koşarak eve girdiler. Bayan Epstein bana pis bir bakış attıktan sonra kapıyı kapattı.

Jamie'yle patilerini yalayıp üstünü başını temizleyen Dangalak'ın üzerine eğildik. Göğsünden bir avuç dolusu tüy eksilmiş, ama yara almamıştı. Hayranlıkla karnını okşadım.

“Bu köpek dövüşmeyi biliyor,” dedim.

“Rocco'yu haklar mıydı sence?”

“O kadar uzun boylu değil,” dedim. “Ama iki bokserin hakkından geldiğini de göz ardı edemeyiz. Gelecek vaat ediyor.”

“Bu köpek eşcinsel, Baba.”

“Sezar da öyleydi. Mikelanj da.”

“Keşke bizimle kalabilse.”

“Annen bizi öldürür.”

Yola koyulduk yine, biz yürürken köpek alarm sistemi de var gücüyle bizi izliyordu; Hamerlar'ın İskoç çoban köpeği, Frawleyler'in isterik tazıları, Borchartlar'ın Doberman'ı. Yolun her iki yanındaki irili ufaklı bir düzine kadar köpek havlayarak aralarına sızmış yabancıyı protesto ediyorlardı.

Onu Jamie'yle benim aramda, ikimiz de tasmaına asılmış görünce yabancı ülkeden gelen canavarın kokusunu alıyor, korku ve öfkeyle çıldırıyorlardı; bazıları tel örgülerin arkasında bağlı oldukları zincirleri izin verdiğince sağa sola koşturuyor, diğerleri korkunç havlamalarıyla kadınları ve çocukları Point Dume'da nasıl bir canavar dolandığını görme merakıyla pencerelelere çıkardıktan sonra garajlara ve verandalara çekiliyorlardı.

Dangalak, dili dışarıda ve başı dik, bütün bu ilginin tadını çıkarıyor, zaman zaman çıkış kapısından fırlamak için sabırsızlanan bir at gibi tasmaını çekiştiriyordu. Bigelowlar'ın evinin önünden geçerken kahverengi Danuaları tel örgüye asılıp birkaç astımlı böğürtü çıkarttı. Dangalak pis pis sırtıp korkunç beyaz dişlerini gösterdi.

Bigelowlar'ın evinden sonra kumsalın demir giriş kapısına varabilmek için son ve korkunç bir rakiple karşılaşmamız kaçınılmazdı -aklımızdan geçirmeye ya da adını fisıldamaya korktuğumuz bir hasım bekliyordu bizi. Dönemeçten sonra onu karşımızda bulacağımızı biliyorduk.

Rommel'di adı, sahibinin adı ise Kunz. Santa Monica'daki Rand şirketinin beyin takımındandı Kunz. Rommel Berlin'den uçakla getirilmişti, Point Dume'daki köpek imparatorluğunun hükümdarıydı. Yolun sonunda yaşayan ve kumsalın giriş kapısını korumayı kendine iş edinmiş siyah-gri bir Alman kurdu. Yabancıları ve serserileri saptama sezisi üst düzeydeydi, üniformalı herkese ise kuyruk sallardı. Cary Grant kadar yakışıklı, Joe Louis kadar merhametsizdi; köpek dünyasının görkemli krallarından biri. Ama Rommel sahneye çıkmadan bir yıl önce hayata bir suikastçinin mermisiyle veda eden pitbullum Rocco'ya rakip olamazdı bence.

Çıkmaz sokağa yaklaşmamızla Rommel'in görünmesi bir oldu; yordakçılıarı kopardıkları yaygarayla Cliffside tarafından bir yabancıнын (insan veya hayvan) yaklaşmakta olduğunu ona haber vermişlerdi bile.

Yüreğim gümbür gümbür atmaya başladı ve o anda Dangalak'ı kumsala götürmek istememdeki asıl nedenin bu karşılaşma olduğunu idrak ettim. Jamie'ye baktım. Yüzü kızarmıştı, gözleri parlıyordu. Aramızda yaklaşmakta olan tehlikeden habersiz olan tek canlı Dangalak'tı. Koku alma duyusu görme duyusu kadar kusurluydu anlaşılın, çünkü iri sarkık dili ve ayımsı yüzüyle Rommel'in görüş alanına girdiğinin farkında bile değildi.

Rommel adımlarını tek tek atarak tehditkar bir biçimde ilerledi, tüyleri ve kuyruğu dikilmişti. Sonra diğer evlerden gelen havlamaları susturan kan dondurucu bir kükreme yayıldı gırtlığından.

Kral konuşmuş, ürkütücü bir sessizlik oluşmuştu. Dangalak'ın kulakları dikildi, gözleri otuz adım ötedeki Rommel'i seçti. Serbest kalmak için ileri doğru atıldığında tasmaını salıncaya kadar bizi de sürükledi. Sinmedi Alman rakibi gibi. Kavgaya başı dik ve tüylü kuyruğunu kışımın üzerinde bir bayrak gibi sallayarak daldı.

Dodge Kasabası'nın ana caddesinde karşı karşıya gelen iki silahşordan farkları yoktu. Jamie dudaklarını yaladı. Benim yüreğim kükredi. Seyretmek için kenara çekildik.

İlk hamleyi Rommel yaptı ve dişlerini Dangalak'ın boynuna geçirdi. Bir şilteye diş geçirmekten farksızdı. Dangalak kurtuldu, arka bacaklarının üzerinde bir ayı gibi dikilip patileriyle Rommel'i kendinden uzak tuttu. Rommel de arka ayaklarının üzerine dikilince yüz yüze gelip birbirlerine diş gösterdiler. Bu taktiği benim sokak dövüşçüsü Rocco'na karşı uygulamış olsalardı ikisinin de bağırsaklarım deşmişti. Ama Rommel boyundan aşağı hamle yapmayan, kurallara bağlı ve asil bir köpekti.

Birkaç kez dişlerini Dangalak'ın boynuna geçirmeye çalıştı, ama tutunamadı. Dangalak tek bir ısırma hamlesi bile yapmayarak beni şaşırtmıştı. Hırlıyor, diş gösteriyor, Rommel'in her kükremesine kükrelemeyle karşılık veriyordu, niyeti öldürmek değil de güreşmekti besbelli. Rommel'le aynı irilikte olmakla birlikte göğsü Rommel'in göğsünden daha güçlü, patileri daha etkiliydi.

Bir düzine kadar kapışmadan sonra iki taraf da üstünlük sağlayamayınca geri çekilip birbirlerini tarttılar. Dangalak usulca Rommel'e yaklaşıp etrafında dönerken Rommel pür dikkat kesilip heykel gibi durdu. Kulaklarını dikmiş Dangalak'ın manevrasını kuşkuyla izliyordu. Klasik köpek dövüşlerinin kurallarına göre dövüşün o anda berabere ilan edilmesi, köpeklerin şerefli bir biçimde geri çekilmesi gerekiyordu.

Dangalak öyle düşünmüyordu ama, birden patilerini kaldırıp Rommel'in sırtına dayadı. *Tuş!* Olağanüstü bir hamleydi, görülmemiş, pervasızca meydan okuyan; alışıl gelmişin o denli dışındaydı ki Rommel donup kaldı. Dangalak dövüşmekten çok oyun oynuyordu sanki, bu da sadece adil dövüşmeyi bilen asil Rommel'in kafasını karıştırmıştı.

Sonra Dangalak esrarengiz niyetini sergiledi, turuncu kılıcını kınından çekip Rommel'in sırtına bindi ve gerçek bir ayıyı andırarak dört güçlü bacağıyla onu yere doğru bastırarak kılıcını yuvaya sokmaya yeltendi. Ne maharet! Ne zeka! Bir şarkı yükseldi kanımdan. Tanrım, ne köpek!

Rommel tiksintiyle hırladıktan sonra karşı karşıya kaldığı ahlaksız saldırıdan kurtuldu, kışımını yere yakın tutup korumaya çalışarak Dangalak'ın boynuna doğru bir hamle yaptı. Rakibinin sapık bir canavar olduğunu biliyordu artık, tek isteği ondan kurtulmaktı. Sonunda kurtuldu ve kuyruğunu sarkıtıp gerisini kollayarak sıvıştı. Rommel bahçesine çekilip salyalı dişlerini sergileyen dudaklarla yere oturduğunda Dangalak arkasından seğirtti. Tiksinti ve nefret dolu bir hırıltı yükseldi Rommel'in gırtlığından, saldırmaya değmeyecek kadar iğrenç hasmından bir kaçış.

Yenilmiş, bozguna uğramıştı. Pes etmişti.

"Tanrım!" dedim yere çömelip kollarımı Dangalak'ın boynuna dolayarak. "Tanrım, Jamie! Nasıl bir şey bu?"

"Tekrar kapışmasınlar, uzaklaştıralım buradan."

"Bir daha kapışamazlar. Rommel bitti, yenildi. Baksana şuna!" Rommel kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış, ağır adımlarla Kunzlar'ın garajına doğru yürüyordu.

"Gidelim," dedi Jamie.

"Köpek kalıyor," dedim.

"Kalamaz. Anneme söz verdin."

“Köpek de benim, ev de benim, karar da benim.”

“Köpek senin değil ama.”

“Olacak.”

“Bu köpek bela. Delinin teki.”

“Tarzı olan bir dövüşçü o. Tek bir yumruk bile sallamadan kazanıyor.”

“O dövüşçü değil, Baba. Tecavüzcü.”

“Kalıyor.”

“Nedenini söyle?”

“Sana hiçbir şey açıklamak zorunda değilim.”

Dangalak’ı aramıza alıp köpek havlamaları eşliğinde evin yolunu tuttuk. Ben biliyordum o köpeği neden istediğimi. Utanç verici derecede açtı, ama oğlana söyleyemezdim. Mahcup olurdum. Kendime itiraf edebilirdim ama, bununla ilgili bir sorunum yoktu. Yenilgiye ve başarısızlığa uğramaktan usanmıştım. Zafer açlığı çekiyordum. Elli beş yaşındaydım ve tek bir zafer yoktu görünürde, bir çarpışma bile. Düşmanlarım bile çarpışma isteği duymuyorlardı artık. Dangalak zafer demektir. Yazmadığım kitaplar, görmediğim yerler, hiçbir zaman sahip olamadığım Maserati, arzuladığım kadınlar, Danielle Darrieux, Gina Lollobrigida ve Nadia Grey. Senaryolarımı kan damlayıncaya kadar doğrayan eski konfeksiyoncu patronlarıma karşı zafer demektir. Ünlü üniversitelerde okuyan, dünyaya çok şey vaat eden çocuklara sahip olma düşümdü. Sevgili Rocco’ m gibi bitmek bilmeyen günlerimin acısını hafifletecek, yaralarımı saracak, çocukluğumun yoksulluğunu ve geleceğimin umutsuzluğunu unutturacaktı.

Köpekti, insan değil, bir hayvan, ama zamanla dostum olacak, beni gururlandırıp dertlerimi unutturacaktı. Tanrı’ya benim hiçbir zaman olamayacağım kadar yakındı ve okuma yazması yoktu, daha iyisi can sağlığıydı. O da uyumsuzun tekiydi benim gibi. Ben dövüşüp kaybedecek, o ise dövüşüp kazanacaktı. Kibirli Danualar, gururlu Alman kurtlan, ağızlarına sıçacaktı hepsinin, düzecekti hatta ve ben keyfini çıkaracaktım.

ALTI

Harriet posta kutusundan günün faturalarını çıkarıyordu eve yaklaştığımızda. Ağzı sarktı, gözleri öfkeyle büyüdü.

“Menajerini ara,” diye hırladı.

O kadar. Dönüp ön kapıya doğru yürüdü, arkasına bile bakmadan eve girdi. Dangalak’ı arka bahçeye sokup Rocco’dan kalma konserve at eti verdim. Tanesi kırk sentlik dört konserveyi yuttu, ama hâlâ açtı.

“Bu köpek seni batırır,” dedi Jamie. “Üstelik şu anda işsizsin.”

“Tanrı rızkım verir.”

Ona bir kutu konserve daha açıp menajerimi aramak için içeri girdim. Harriet masaya oturmuştu, Bernard Shaw kitaplarından geçilmiyordu masanın üstü. Ben telefon numarasını çevirirken uzak durdu benden.

Menajer umut verici bir tekliften söz etti. Universal stüdyolarından Joe Crispi benimle görüşmek istiyordu. Crispi’yle arkadaşlığımız eskiye dayanıyordu, yıllar önce Columbia için ortak bir çalışma yapmıştık. Randevu saat üçteydi. Orada olacağımı söyledim.

“Konu ne?” diye sordum.

“Çok gizli,” dedi. Kasabadaki her yazar ve menajerin bundan haberi ver anlamına geliyordu.

“Televizyon mu yoksa sinema mı?”

“Hiçbir şey söyleyemem,” dedi menajerim. “Bu konuda söz verdim.” Bu de televizyon demekti. Önemi yoktu ama. Paraya o kadar ihtiyacım vardı ki uygun bir ücret karşılığında Century Meydanı’nda Joe Crispi’nin çükünü bile emerdim.

Sakal tıraşı olmak, duş yapmak ve yazar kıyafetimi donanmak bir saatimi aldı. Kaşmir spor ceketimin içine damalı yeleğimi bile giydim. Dışarı çıkmak için mutfaktan geçtiğimde Harriet’i göremedim. Kaçıyordu benden, köpek meselesi yüzünden bana kızgındı. Holde bir aşağı bir yukarı dolanıp adını seslendikten sonra yatak odasının kapalı kapısının önünde durdum. Kapıyı çaldım.

“Harriet?”

Cevap gelmedi, orada olduğunu biliyordum ama. Bir kez daha çaldım kapıyı.

“Ne istiyorsun?” diye sordu.

“Ben gidiyorum.”

Tek kelime etmedi.

“Gitmeden önce şu köpek meselesini konuşmak istiyor musun?”

“Beni yalnız bırakır mısın lütfen, tuvaletteyim.”

Allaha ısmarladık deyip garaja girdim. Jamie potaya şut atıyor, Dangalak bahçede uyukluyordu. Bizden biri olmuştu bile; çimler ve ağaçlarla uyum içindeydi, sıcak Ocak öğle sonrasının bir parçasıydı. Porsche’u geri vitese takıp garajdan çıkarırken yanağımda ölü bir boşluk hissettim,

Harriet'in bana gle gle öpücüğü konduymadığı yerde. eyrek yüzyıldır hayatımızın bir parçası olmuştu gle gle pcğ. Bir keşişin dua tespihinin tanelerinden birinin eksikliğini hissettiği gibi hissediyordum o pcğn eksikliğini.

YEDİ

Universal Stüdyoları kırk dakika uzaklıktaydı. Körfez boyunca uzanan kıyı dağlarını bir çırpıda kat ettikten sonra Malibu Kanyonu üzerinden karayoluna girip Universal'ın yolunu tuttum. Evdeki durum beni kaygılandırıyor. Harriet'in ruh durumu hayra alamet değildi. Genellikle uysal ve yumuşak bir insandı, çabuk bağışlardı, ama onun sabrının da bir sınırı vardı, o sınır aşıldığında bavulunu kapıldığı gibi evi terk ederdi.

İki kez etmişti, ikisi de hayvan yüzünden. Evliliğimizin birinci yılında, San Francisco'daki apartman dairesine evcilleştirme amacıyla kafeste beyaz bir fare getirmiştım. Fare kafesten kaçıp kanepenin yaylarının arasına saklanmıştı, çıkarmak mümkün değildi. Harriet onu oradan çıkarmam için bana bir saat tanımış, çıkaramayınca da bavulunu kapıldığı gibi otobüse atlayıp Grass Vadisi'nde yaşayan teyzesine gitmişti. Bir ayımı almıştı onu geri getirebilmek. Sonunda arabama atlayıp Grass Vadisi'ne gitmiş, teyzesinin önünde ayaklarına kapanıp eve dönmesi için yalvarmışım. Evlilik sözleşmemizin yeniden gözden geçirilmesi koşuluyla dönmeye razı olmuştu. O günlerde genç ve aptal olduğum ve onu günde üç kez aşkla düzdüğüm için onurumu ayaklar altına almaya hazırdım.

On yıl önce ilk pitbullum Mingo onun Siyam kedisini yediğinde beni bir kez daha terk edip bir ev dolusu çocuk, köpek ve kediyle başbaşa bıraktı. Grass Vadisi bir kez daha; müzakere ve öneri günleri, mektup ya da telefon yoluyla yapılan karşı öneriler ve yeni bir anlaşmaya varılıncaya kadar prostati azmış yüreği yaralı koca rolü. Kabul etmek zorunda kaldığım koşullardan biri Mingo'nun gitmesi olmuştu. Dehşet verici bir talepti, ama başka seçenek tanımamıştı bana; Mingo'yu Tarzana'da çok iyi bir ihtiyarın pitbull ürettiği bir çiftliğe götürüp bıraktım. Muhteşem Rocco da orada dünyaya geldi, Mingo'nun tohumundan.

Şimdi bir kez daha Grass Vadisi'ne gideceğinden korkuyordum. İşaretleri tanıyordum, o porselen gülümseme, büzülmüş ağız, banyoda uzun meditasyon seansları, hırçınlık. Yıllar beni de değiştirmişti ama, değerlerim farklıydı artık. Tamam, köpek harikulade bir yaratıktı; ama gömlek ütileyemiyor, yemek pişiremiyor, Bernard Shaw üzerine bir tez hazırlayamıyordu. İpek çoraplarla hayli saçma görüneceğini söylemeye gerek bile yok. Universal'ın otoparkına girdiğimde kendimi Dangalak'ın gitmesi gerektiğine ikna etmişim.

Joe Crispi'yle randevuma on dakika kalmıştı, paralı telefonlardan birine gidip evi aradım.

Telefonu Denny açtı, annesini telefona çağırmasını söyledim.

“Başımıza yeterince sorun açmadın mı, Baba?” dedi.

Bağırdım ona.

“Bana nutuk çekmeye kalkışma piç. Karımı telefona çağır.”

Bir dakika kadar bekledim.

“Küvette.”

“Ona önemli olduğunu söyle.”

Sessizlik.

“Seni terk ediyor, Baba.”

“Ben de bu yüzden arıyorum zaten. Eve gelir gelmez ilk işim o köpeği defetmek olacak. Bunu ona söyle.”

Üç dakika kadar bekledim, o arada telefona bir çeyrek daha atmam gerekti.

“Üzgünüm, Baba. Sana inanmıyor.”

İnledim. “Nereye gidecek, Denny? Grass Vadisi mi yine?” “Sanırım. Saat yedideki Sacramento uçağında yer ayırttı.”

“Ona mani ol! Fikrini değiştir!”

“Denemediğimi mi sanıyorsun? O giderse benim dönem ödevim ne olacak?”

“Denemeye devam et. İşim biter bitmez eve döneceğim.” Telefonu kapattım ve Vadi’nin nemli sıcağında terlemiş vaziyette Joe Crispi’nin bürosunun bulunduğu C Blok’una doğru yürümeye başladım. O eski sızıyı hissettim yine on iki parmak bağırsağımda, bir yapımcıyla görüşmeden önce on iki parmak bağırsağımı kemiren o ağrısı.

Bu kez ağrının Joe Crispi’yle ilgisi olmadığını biliyordum. Harriet’in evi terk etme olasılığı ve onu geri getirmek için yapmak zorunda kalacaklarımdı bu kez nedeni. Pazarlık edecek halim yoktu. Fazlasıyla yaşlıydım bu iş için. Grass Vadisi’ne gitmektense kafama bir kurşun sıkmayı yeğledim; o titrek yaşlı teyze, hâlâ “İtalyan Çocuk” olarak bilindiğim o yıldırıncı kasaba. Yüksek sesle bir dua okudum: “Aziz Gennaro, Tanrı aşkına bana yardım et.”

C Blok’unun önünde duran on bin dolarlık bir Mercedes’in içinden küçük bir tilki teriyeri havladı bana, dünyanın sahibi olduğunu sanan küçük bir kancık. Arabanın yanına gidip dilimi çıkardım ona. Penceredeki küçük aralıktan çenesini çıkarıp deli gibi havlamaya başladı. Yüzünün tam ortasına bir balgam fırlatıp Jacqueline Susann’a ait olmasını umdum.

Yedi yıl olmuştu Joe Crispi’yi görmeyeli, işsizlik sigortasından çekimizi almak için Santa Monica Devlet Bürosu’nun önünde bulduğumuz günlerden bu yana çok sular akmıştı köprünün altından. Şimdi üç televizyon dizisi ve bir kalp krizi sahibi bir milyonerdi. Kilo almış, esmer İtalyan yüzü sarkmıştı. Eski günlerin sıcaklığını hissedemeyecek kadar uzun zaman geçmişti aradan. Karımın adını bile hatırlayamadı, ondan Hazel diye söz etti.

Hiç zaman kaybetmeden iş konuşmaya başladı. Yeni bir televizyon dizisinin ilk denemesini çekmişti, komedi dizisiydi, çok insani bir komedi dediğine göre, yeteneklerimin böyle bir dizi için biçilmiş kaftan olduğunu düşünüyordu.

“Kaç tane istersen yazabilirsin,” dedi. “Zaman açısından ne durumdasın? Şu anda üzerinde çalıştığın bir iş var mı?”

Üzerinde çalıştığım hiçbir iş olmadığını ve bir an önce çalışmaya başlamak istediğimi söyledim.

“Harika,” dedi koltuğundan kalkarak. “Sinema salonuna gidelim. Senin deneme dizisini seyretmen için bir gösteri ayarladım.”

“Önce biraz bilgi ver bana.”

“Bir seyret. Sonra konuşuruz. Açık bir zihinle seyretmeni istiyorum.”

Benim için özel bir gösteri ayarlama zahmetine giriştiği için ona teşekkür ettim.

“Lafi bile olmaz. Yazarlarla böyle çalışırım ben. Deste masada, üçkağıt yok.”

Tipik Joe Crispi. Pennsylvania’nın kömür madenlerinden gelmiş, İtalyan madencilerin yoksulluğuna ve sefaletine dair bir roman yazdıktan sonra rıhtım işçileri ve gangsterlere dair filmler çekmeye başlamıştı. Görünümü de üslubu kadar sertti, her zaman dürüst olmaya çalışırdı. Bir komedi

dizisi hazırlıyorsa çok iyi bildiği sıradan ve yoksul insanlara dair olması kaçınılmazdı -İtalyanlar, Polonyalılar, Zenciler. Benim de kalemimdi bu insanlar.

Sinema salonuna gitmek için iki kat aşağı indirdi beni. Deneme dizisini beğenmeye kararlıyım çünkü fena halde paraya ve başarıya ihtiyacım vardı.

Crispi salonun kapısını açtı, içeri girdik. Elli koltuklu küçük bir salondtu. Bütün koltukların dolu olduğunu görünce tüylerim diken diken oldu, arkada ve duvar kenarlarında ayakta duranlar bile vardı. Yazardı hepsi tabii ki, genç yazarlar, Princeton ve Dartmouth mezunu yazarlar, New York'lu yazarlar, son moda uygun giyinmiş, uzun saçlı ve sakallı yazarlar. Kadın yazarlar da vardı aralarında, sinema oyuncusu olabilecek kadar şık ve çekici kadınlar. Odadaki en yaşlı hıyar bendim. Joe ve benim dışımda salondaki herkes otuz yaşlarında, sessiz ve hırslı genç insanlardı. Ve ölümcül. Crispi telefonlar ve elektronik aletlerle donatılmış masanın arkasındaki şeref koltuğuna kuruldu.

Işıklar sönerken on iki parmak bağırsağım asit salgılamaya başladı, kapının yanında kendime ayakta durabileceğim bir yer ararken ülserim beni oradan kaçmam için uyarıyordu. Ekran canlandı ve özellikle benim için tertiplenen gösteri başladı.

Dizi ilerledikçe bağırsaklarım düğümleniyordu. Dizinin adı "Şanslı Pierre"di ve kahramanı bir köpekti tabii ki, küçük ve siktirici bir Fransız kanişi! Köpeğin sahibi on dört yaşındaki Melinda'ydı, babası Wall Street bankerlerinden, annesi ise züppenin tekiydi. Bir kahkaha bandı bile vardı lanet şeyin, ki bütün yazarlar her cümleye katıla katıla güldükleri için tamamen gereksizdi.

Joe Crispi'nin madenci geçmişinden kaynaklanan güçlü bir dram duygusu vardı dizinin. Melinda annesi ve babasıyla birlikte Paris'ten 747'e binmiş eve dönmektedir ve sevimli Pierre'i uçağa havayolunun torbalarından birinde gizlice sokmuştur. Yolcuların ve uçuş ekibinin köpeğin varlığından haberleri yoktur ve Atlantik Okyanusu'nun üzerinde uçarlarken Kübalı olabilecek kadar esmer iki hava korsam uçağı ele geçirir. Birden yolcuların çığlıkları ve salonda bulan yazarların kahkahaları eşliğinde Pierre fırlar torbadan. Ya kusacaktım ya da ölecektim, başka yolu yoktu. Midem altüst olmuştu, kapıyı açıp usulca dışarı çıktım.

Kantinden iki kutu nane şekeri satın alıp arabama yürüdüm. Birinci kutuyu çiğneyip bitirdiğimde Calabahas'a varmıştım. Saat beşe geliyordu, Harriet havalimanına gitmeden önce evde olabilecektim. Ülserim biraz yatışmıştı, bir sigara yakma riskini göze aldım, ama evin garajına girdiğimde sancı bütün şiddetiyle geri geldi.

Denny, Harriet'in bavulunu arabasına yüklüyordu.

"Çok geç," diye seslendi hızla eve girdiğimi görünce.

Harriet üzerinde robuyla tuvalet masasına oturmuş tırnaklarına oje sürüyordu. Banyodan çıkan buhar pencereleri buğulandırmış, havaya şehvetli bir sabun ve parfüm kokusu sinmişti. Üzerine atlamayı düşündüm ama çatık kaşları hiç havasında olmadığını söyledi bana.

"Yine kaçırıyorsun demek," dedim yatağa oturarak.

"Evet, kaçıyorum yine."

"Neden? Sana hak verdim. Köpek gidiyor."

Konuşmamaya kararlı görünüyordu.

"Köpekle ilgisi yok belki, asıl nedeni benim galiba," dedim. "Son birkaç saat içinde vicdan muhasebesi yaptım ve hiç de hoş olmayan sonuçlara vardım. Berbat bir kocayım, iğrenç bir babayım, yeterince para kazanamıyorum, koca bir sıfırım. Benden kaçmak istediğin için seni suçlayamam. Benden iğreniyorsun, usandın artık. Öyle yakışıklı filan da sayılmam. Birkaç günlüğüne San Francisco'ya gidip kendine yakışıklı ve genç birini bulup düzüşmelisin belki de. İyi terapidir, senin

de hayatın tadını çıkarmaya hakkın var.” Beni aynadan izleyen yüzü yumuşadı biraz.

“Fikrimi değiştirirsem bana bir konuda söz verir misin?”

“Her konuda.”

“O köpeği bu evin içinde istemiyorum.”

“Köpek gidiyor. Burda işi bitti.”

“Ondan kurtulmam istemiyorum. Senin bir köpeğe ihtiyacın var. Rocco öldükten sonra kendine gelemedin.”

“Gitmiyorsun, öyle mi?”

“Gidemem zaten. Önümüzdeki hafta o Shaw ödevini teslim etmezse Denny sınıfta kalacak.”

Ayağa kalkıp robunu çıkardı. Bikini altının üzerine jartiyer takmıştı, kenarları sarı firfırlı üzerine sarı güller işlenmiş jartiyeri. Ve siyah çorap.

“Aman Allahım!” dedim.

Benden uzaklaşp kapıyı kapattı, kilitledi ve ben orada öylece oturup o güzel kışımın çalkaşıını seyrettim. Ülserimin ağrısı kesilmişti.

SEKİZ

Hiç sorun değildi Dangalak. Bahçe kapıları açık olduğu halde asla dışarı çıkmıyor, evin içine de girmiyordu. Bahçeyi yeğliyor, yağmur yağsa da yağmasa da çimlere uzanıyordu. Onun için garaja koyduğumuz yatağı hiç kullanmıyordu nerdeyse.

Soğuk iklimi seven bir yaratıktı, yağmur yağıp ısı düştüğünde enerji doluyordu. Isı otuz dereceyi bulduğunda bir ağacın ya da sarmaşığın altına kıvrılıyordu.

Sahibini bulmak için isteksizce de olsa yerel gazetelerden birine büyük bir köpek bulduğumu ve sahibini aradığıma dair küçük bir ilan verdim. Vicdanımı rahatlatmaktan başka bir amacım yoktu ama. Güneybatının bütün kasabalarına ve sokaklarına dağıtılan *L.A. Times* gazetesine ilan vermekten özellikle kaçınmışım. İlan bir hafta kadar yayınlandıktan sonra iptal ettim, Dangalak'a kimlik cüzdanı çıkarttım ve kuduz aşısını yaptırdım.

Kimlik cüzdanını veren görevli onu safkan Akita olarak teşhis etti. Kuduz aşısını yapan Oxnard veterineri onun Çin kırması bir Akita olabileceğini söyledi. Bana kalırsa safkan bir Akita'ydı, çünkü bir köpek yarışmasına gidip safkan Akita cinsi köpekleri incelemiştim -aynı çekik gözler, perdeli patiler ve tüylü kuyruk. Dangalak tıpatıp benziyordu onlara.

Yabancı olduğu kuşku götürmezdi, mahallenin bütün İngiliz ve Alman köpekleri tarafından nefret edilen bir yabancı. Kırma köpeklerle arası fena sayılmazdı, ama istisnasız bütün erkekleri düzmeye çalışıyordu. Dişilerden nefret ediyordu, üstelik kızgınlık dönemindeyseler onlara acımasızca girişiyordu. Bayan Epstein'in köpeği Gracie'nin ödünü patlatmıştı. O ilk karşılaşmadan sonra Gracie'nin arka bahçede havladığını çok duydum ama onu bir daha hiç görmedim. Epsteinlar bize darıldılar doğal olarak, süper markette alışveriş arabalarımızı iterken karşılaştığımızda birbirimizi görmezden geliyorduk.

Köpekler özgür dolaşırlardı Point Dume'da, ne zaman kapının önünden bir kancığın peşine takılmış azgın bir köpek sürüsü geçse Dangalak bahçeden fırladığı gibi erkekleri dağıtıyor, kancıkla yalnız kalıyordu. Kancık davetkar bir mahcubiyetle durup bekliyordu Dangalak ona doğru gelirken. Sonra Dangalak onu yerden yere vurmaya başlayınca hayatının şokunu yaşayıp kafası karışık bir biçimde kaçıyordu.

Dangalak'ın uyumsuzluğuna ilişkin iki teori geliştirmiştim. İlki, kendinden daha güçlü dokuz ya da on kardeşi olduğu ve süt emme zamanı geldiğinde ona meme kalmadığı biçimindeydi. Sıra ona geldiğinde sütü kalmadığı için annesi onu uzaklaştırmıştı.

Dangalak bu ilk deneyiminden nefret etmiş, zamanla, özellikle ergenlik çağında, annesinin kendisini reddetmesi yüzünden bütün dişilerden nefret eder olmuştu.

Ya da ilk çiftleşme deneyiminde bir felaket yaşamıştı. Duyarsız bir Dauna ile karşılaşmış olabilirdi örneğin, ya da kancığın teki onu reddetmekle kalmayıp hırpalamış da olabilirdi.

Buna ilaveten kökeni de bir sorundu. Japon kökenli olduğundan emin olmakla beraber onun safkan

bir Akita olduğunu varsaymakla yanılıyor olabilirdim. Annesi Alman kurdu olabilirdi mesela. Uzakdoğu-Alman birleşiminden genetik harikalar dünyaya getirebilirdi. Alman savaşçılığıyla Uzakdoğu kurnazlığı ne yapacağı önceden kestirilemez bir karışımdı, gazla pirinç likörü gibi. Bu iki element bir süre için dengede kalabilir, ama er ya da geç mutlaka alev alır.

Bir köpeğin kalbine giden yol erkeğin kalbine giden yoldan farklı değildir; bir süre sonra Dangalak yemeğini verenin kim olduğunu öğrendi, artık benimdi.

İhtiyacım vardı bir köpeğe. Hayatımın döngüsünü basitleştiriyordu. Bahçede yatıyor, canlı ve dostane bir biçimde üzerinde yattığı toprağın altındaki ölmüş köpeklerimin yerini tutuyordu. Bunu anlayabiliyordum -canlı ve ölü bütün köpek dostlarım aynı toprak parçasında bir aradaydılar. Mantıklıydı. Annemle babam kuzeyde bir mezarlıkta yatıyorlardı ve ben Point Dume'da yaşıyor, onları barındıran Kaliforniya toprağının üzerinde dolanıyordum.

Geceleri pipomu alıp bahçeye çıkıyor, bir Dangalak'a bir de yıldızlara bakıp aralarında bağ kurabiliyordum. Seviyordum o köpeği. Çocukluğuma döndürüyordu beni, soru-cevap biçiminde hazırlanmış din kitabının sayfalarında buluyordum kendimi yine. *Tanrı kimdir?* Tanrı dünyanın ve cennetin yaratıcısıdır. *Tanrı her yerde midir?* Tanrı her yerdedir. *Tanrı bizi görür mü?* Tanrı bizi görür ve korur. *Tanrı bizi neden yarattı?* Tanrı bizi onu bilelim, bu dünyada mutlu olup öte dünyada ona duacı olalım diye yarattı.

Dangalak'la bahçede otururken bütün bunlara bir kez daha inanabiliyordum. Bazen otururken birden yattığı yerden kalkıyor, patilerini omuzlanma dayayıp beni düzmeye çalışıyordu. Demek ki seviyordu beni. Bunu başka nasıl ifade edebilirdi? Şiir yazmasını, gül yollamasını bekleyemezdim ondan. Bir dirsek darbesiyle indiriyordum onu üzerimden. Rocco da sevmişti beni. Ayakkabılarımı çiğneyerek ya da bana ait bir eşyayı (gömlek, çorap, şapka ve maalesef golf sopalarımın sapları) parçalayarak ifade ederdi sevgisini. Ama Rocco kancık hastası, gözü dışarıda bir köpekti oysa Dangalak'ın dişilerle sorunu vardı, bu da onu bana yakın kılıyordu.

İyi hissettiriyordu bana kendimi. Gelişinden bir ay sonra bir romana başladım. Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Sürekli başlıyordum bir romana zaten, iki iş arasındaki boşluğu doldurmak için. Ama özgüven ve disiplin eksikliğinden bir süre sonra kuruyup gidiyorlar, onları rahatlama duygusuyla terk ediyordum.

Senaristlik daha kolaydı, daha çok kazandırıyor; yazardan kahramanlarını hareket halinde tutmasından fazlasını talep etmeyen tek boyutlu ve çala kalem bir tarz. Formül hiç değişmiyordu: kavga ve düzüş. Bitirdiğinde onu başkalarına veriyordun, onlar da filmleştirmeye çalışırken iyice içine ediyorlardı.

Ama bir roman yazmaya giriştiğinde dehşet verici bir sorumluluğun altına giriyordun. Yazar olmakla kalmıyor, yıldız oyuncu, diğer kişilikler, yönetmen, yapımcı ve kameraman da oluyordun. Senaryon başarısız olduğunda yönetmenden başlayıp aşağı inerek diğerlerini suçlayabiliyordun. Ama romanın çuvallarsa bir başına acı çekiyordun.

İçimde yatan ve aşına olduğum ailemi terk etme duygusu depreştiğinde romana on beş bin kelime girmiş ve hiçbir çöküş belirtisiyle karşılaşmamıştım. Sayfalar mırıl mırıl akıyordu, tek isteğim yalnız olmaktı. Roma'yı düşünüyordum tabii ki Harriet'i yanıma almak bile geçmişti aklımdan. Roma'ya gidebilmek için Point Dume'daki evi satmak zorundaydık, ki çocukları sırtımızdan atıncaya kadar mümkün değildi. Köpeğe gelince, bütün köpeklerin yasa gereği ağızlıkla dolaştırıldığı Roma kentinden hoşnut kalacağını sanmıyordum. Ama nedense Roma'da benimle hayal etmemiştim Dangalak' 1. Hamlemi yapıncaya kadar lazımdı bana. Çocuklar gittikten ve ev satıldıktan sonra cebim

para dolacak, özgür olacaktım.

Hayal kurdukça Harriet sahneden ufak ufak kaybolmaya başladı. Onun da Roma'dan hoşnut kalacağını sanmıyordum. Arkadaşlarından uzakta, dilini bilmediği bir ülke, farklı bir kültür... Bütün bunlar onu yıldıracaktı. Hem, İtalyan kültürüne karşı duyduğu ilgi iyice azalmıştı. Sonunda en iyi çözümün onun Santa Monica'da bir daire kiralaması olduğuna karar verdim, böylece ben de Navonne Meydanı'na gidip yeni bir hayata balıklama dalacaktım.

DOKUZ

Harriet, Bernard Shaw ödeviyle umduğu kadar başarılı olamadı. B aldı. Denny'yi okulun tiyatro bölümünden geçer notla mezun etmeye yettiyse de, Harriet'in gururu ağır bir yara aldı.

Sıcak ve kasvetli bir Şubat günü postadan çıktı sonuç; güneş Santa Ana'dan esen kavurucu rüzgârla boğulmuştu, ağaçlar alev almak istercesine çatırdıyorlardı. Sıcak ve mektup moralini o kadar bozdu ki kendini içkiye vurdu. Anlayış gösterip onunla içtim, çünkü tezi okumuştum; saygın ve akıcı bir biçimde yazılmış yirmi sayfalık bir çalışmaydı. Sorun da oradaydı zaten. Denny gibi bir haylaz tarafından yazılamayacak kadar iyiydi.

Mutfağa oturup bütün pencereleri açtık ve güneş batıncaya kadar dalgaların kükremesini dinleyerek soğuk şarap içtik. Dangalak kalın kürkünün içinde hapsolmuş, huzursuz ve soluk soluğa bahçenin bir yerinden ötekine gidiyordu. Soğuk şarabı gazoz içer gibi içtiğimiz için etkisini göstermeye başlamıştı.

“Okulun yönetim kuruluna gideceğim,” dedi Harriet öfkeyle. “Bu Roper denen adam kötü niyetli, kinci ukalanın teki. Denny'ye takmış.” Şarabını dikti. “Rehberi getir bana! Yönetim kurulunun numarasını bul!”

“Çok geç. Kapatmışlardır.”

“Bizzat gideceğim,” dedi tehditkar bir biçimde. “Bu Roper'le yüz yüze konuşacağım. Açıklama istemeye hakkım var.”

“Gideceksen yalnız git,” diye önerdim. “Denny'yi yanına alma, çünkü Bay Roper ona Bernard Shaw hakkında birkaç soru sorarsa şapa oturursun.”

Bu olasılık biraz ayılttı onu.

“Ah, Tanrım,” diye inledi. “O kadar çok emek verdim ki o ödeve. Gerçekten elimden geleni yaptım.”

Ocağa gitti, fırını açıp mayhoş kokulu ot ve domates salçası kokusu yayarak fokurdayan lazanyaya bir göz attı. Sebzeleri çevirip salatayı tahta kaşıkla şöyle bir çevirdi. Rick Colp da dahil olmak üzere bütün aile fertlerinin masada hazır bulunacağı ender akşam yemeklerinden biri olacaktı.

Diğer zamanlarda herkes mutfakta başının çaresine bakıyor, kendi damak zevkine göre yemek pişiriyordu. Öyle olmak zorundaydı zaten, çünkü herkes farklı saatlerde uyanıyordu. Harriet ve benden başka belli bir saatte akşam yemeği yiyen yoktu.

Harriet de bir süre soma yemek pişirmekten vazgeçmişti. Onun yerine dondurucuyu önceden pişirilmiş yemeklerle dolduruyor, onlar da kendi başlarının çaresine bakıyorlardı. Emekten tasarruf sağlayan bir düzenleme gibi görünmekle birlikte hiç de öyle değildi, çünkü kimse bulaşığını yıkamıyordu. Şikayet etmenin ya da bazı kurallar koymanın da yararı olmuyordu. Harriet yapıyordu bütün kirli işleri; evin düzenini o koruyor, çarşafaları o değiştiriyor, çamaşırı o yıkıyor, faturalarla o ilgileniyordu. Temizlikçi kadının pencereleri silip diğer ağır işleri yaptığı Perşembe günleri hariç evi o çekip çeviriyordu.

Saate bakıp bir şişe daha açtım. Saat yediye geliyordu, yarım saat gecikmişlerdi bile, ama bu konuda bir şey söylemenin bir anlamı yoktu, çünkü hep yapıyorlardı bunu. Her an telefonun çalmasını bekliyorduk. Dominic ya da Denny ya da Tina bize gecikeceklerini ya da hiç gelemeyeceklerini haber vermek için arayabilirdi. Bunu da hep yapıyorlardı.

Karamsar bir sessizliğe büründük, yüreğimizde yatan konuyu açmamaya çalışırken bir yandan da sabrımızı tüketiyorduk; çocuklarımızın kendi ayaklarının üzerinde durabilecek hale gelmesi. Ama konuşulacak yanı kalmamıştı artık, usanmıştık, bezmiştik bunu konuşmaktan. Ayrıca bize geçmişte yaptığımız hataları hatırlatıyordu.

Ama içki, özellikle de şarap içtiğimizde, Harriet'le zaman zaman oynadığımız acımasız oyuna kaptırabiliyorduk kendimizi.

Harriet, "Denny'nin olağanüstü analitik bir aklı olduğunu düşünmüyor musun?" diye sorduğunda oyunun başladığını anladım. Ben de oynamaya istekliydim.

"Oğlan bir dahi," diye karşılık verdim. "Gerçek bir dahi." "Ailede bir aktör!" diye böbürlendi Harriet. "Ne güzel olur, değil mi?"

"Harikulade. Bir Frankie Avalon daha."

"Hatta bir Jackie Cooper."

"Denny o kadar hassas, küçük şeyler için o kadar müteşekkir bir çocuk ki. Onun en beğendiğim yanı bu galiba."

"Ne demek istediğini biliyorum," dedim. "En iyi yanı olduğuna şüphe yok -bütün çocuklarımızda var aslında bu özellik, eve saygı, anneye babaya saygı."

"Denny'nin tiyatro bölümünden mezun oluşunu ödüllendirmek gerek diye düşünüyorum."

"Evet, çok güzel bir dönem ödevi yazdı. Evi ipotek ettirip ona bir Bentley almaya ne dersin? Aktör arabası. Ona saygınlık kazandırır."

"Asla kabul etmez. Tina gibidir o, hep başkalarını düşünür." "Ah, o Tina!" dedim gülümseyerek. "Şu Rick Colpe onun gibi bir kadın bulduğu için ne kadar şanslı! Müthiş bir aşçı, ev çekip çevirmekte de üstüne yok. Ne de olsa eğitimini annesinden aldı!" "Çok iyi bir öğrenciydi. Ömrümde böyle bir kararlılık görmedim. Bulaşık yıkar, yerleri, duvarları ve pencereleri silerdi. Bayılır çalışmaya. Çok titiz bir kız."

"Biliyorum, biliyorum. Bu sabah yatak odasını gördüm. Bir oda bu kadar tertipli olabilir. Ortalıkta tek bir havlu ya da fırlatıp atılmış bir giysi yoktu. Şanslı adam bu Rick Colp!"

"Birbirleri için yaratılmış o ikisi, ruh ikizleri."

"Doğa çocukları, Rick sörf yaparken kumsaldan kumsala gidiyorlar. Midye ve kraker yiyorlar, dünya umurlarında değil."

"Bebekleri olduğunda onu tekerlekli evlerindeki hamağa yatıracaklar."

"Biz neciyiz?" diye karşı geldim. "Biz bebekle ilgilenemez miyiz?"

İç geçirdi. "Torunlarımız evimizi bir kez daha kahkahayla dolduracak."

"Bu kadar zaman sonra bebek bakmak, altlarını filan değiştirmek sana ağır gelmez mi?"

"O küçük popolara bayılırım ben."

"Tanrım, Harriet! Mümkün mü? Bebeklerine bakmamıza izin verirler mi sence? Yaşlılığımızı geçirmenin daha iyi bir yolunu düşünemiyorum. Döngüye baştan başlamak, bir kez daha çocuk yetiştirmek ne güzel olurdu."

Sustuk. Ne bir kahkaha, ne de bir gülümseme. Sessizdik, yorgunduk ve henüz bitirmemiştik. Dominic'ten söz etmemiştik henüz. "Dominic."

“Kim?”

Dominic söz konusu olduğunda oyunu oynamak istemiyordu. Dominic’in geleceğinde zenci kadınlar görünüyordu ve sinik bir yaklaşım bile o kadınların varlığını hafifletemiyordu. Orada oturduğumuzdan ne kadar eminsek, Dominic’in bir gün bize zenci bir gelin getireceğinden de o kadar emindik. Ben umursamıyordum. Napolili atalarımın arasında bir gemi dolusu Kuzey Afrikalı da olduğundan emindim. Ama Harriet? Baba tarafı Londra, anne tarafı ise Düsseldorf’tandı.

Saat sekize doğru sükün etmeye başladılar. Önce Jamie. İşten geliyordu, geçerli bir mazereti vardı. Onun dönem notlarının Denny’ninkilerle birlikte postadan çıkmış olması gerekirdi. Harriet onunkilerin neden gelmediğini sordu.

“Bilmiyorum,” dedi Jamie.

“Notların nasıl?” diye sordum.

Kendine bir bardak şarap koyarken, “Harika,” dedi beni başından savmak istermiş gibi.

“Umarım öyledir, yoksa askerliği boylarsın.”

“Bana bunu hatırlatmana gerek yok.”

Cam sikkindi, ama kolay iş değildi o çocuktan bilgi almak. Kardeşleri gibi değildi, sessiz ve ketumdu. Üzerine gidildiğinde eriyip duvarlara karışmak gibi bir alışkanlığı vardı.

Sonra Denny geldi. Sarı taksici kebinden bir zarf çıkarıp Harriet’e uzattı.

Bay Roper’dan bir mektup vardı zarfın içinde. Harriet zarfı açmayı reddetti. “Ben bu Bay Roper’dan haz etmiyorum.” Zarfı bana uzattı.

Zarfı açıp mektubu okudum.

“Sevgili Bayan Molise: Bernard Shaw üzerine yazdığınız mükemmel dönem ödevi için size teşekkür etmek istiyorum. Yirmi beş yıllık öğretmenlik hayatımda bir ebeveyn tarafından yazılmış en iyi dönem ödevi olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Aramızda kalmak şartıyla size A vermekten memnuniyet duyuyorum. Tebrikler. Saygılarımla, Thomas Roper.”

Mektup korkutmuştu Harriet’i.

“Ne demek istiyor? Başın belada mı, Denny?”

“Başım belada değil. Biraz utanıyorum, hepsi bu.”

“B aldın,” dedim. “Daha ne istiyorsun?”

“Foyam meydana çıktı. Ben bir sahtekarım.”

“Hadi canım. Sen bunu zaten başından beri biliyordun.”

Denny eğilip Harriet’i öptü.

“İyi niyetli olduğumu biliyorum, Anne, ama abarttın. Fazla iyi oldu. Bana bir iyilik daha yapmaya ne dersiniz?”

“Nedir aklından geçen?” diye sordum.

“Komutanıma bir mektup yazmanızı istiyorum.”

Küstahlığın bu kadarı da fazlaydı. Okuldan Harriet’in sayesinde mezun olduğu yetmezmiş gibi, şimdi de yedek kuvvetlerden ayrılmak için ona yardım etmemizi istiyordu.

“Nasıl bir mektup?”

“Eşcinsel olduğuma dair.”

“Aman Allahım!” dedi Harriet.

Jamie devam etti: “Üniforma giymeyi hak etmeyen ahlaksızın tekiyim. Hayal kırıklığına uğramış ebeveynler olarak beni ihbar etmeyi kendinize görev biliyorsunuz.”

“İğrenç!” dedi Harriet.

“İğrenç tabii ki, ama beni askerlikten kurtaracak.”

Harriet birden dönüp yanağına bir tokat yerleştirdi. Jamie bir an için donakaldı, sonra yanağım ovuşturdu.

“Anne, anlamıyorsun. Ben bu suçlamayı reddedeceğim.”

“Ah, Tanrım. Öz oğlum!”

Ayağa kalkıp hışımla mutfaktan çıktı.

“Tebrik ederim,” dedim. “Annenin kanını kaynatmayı gerçekten iyi beceriyorsun.”

“Bir öneriydi sadece. Yapmak zorunda değil ki!”

“Tek bir soru sormama izin ver,” dedim. “İbne misin, değil misin?”

Gülümsedi. “Babası neyse oğlu da o.”

Bir çığlık sesi geldi bahçeden. Tina’nın çığılığı. Ön kapıdan fırladığım gibi geceye daldım. Rick Colp bahçe kapısına dayanmıştı, Dangalak üzerine çıkmış kılıcıyla Rick’in kot pantolonuna gelişi güzel darbeler savuruyordu. Rick kendini korumaya çalışırken Tina da çantasını köpeğin başına vuruyordu.

“Ayaklarına bas!” diye bağırdım.

Denny aramızdan sıyrılıp Dangalak’a müthiş bir tekme savurdu. Köpeğin canı yandı, inleyip çimlere uzandı, soluk almakta güçlük çekiyordu.

“Canın yandı mı oğlum?”

“Rick’in durumunu merak etmiyor musun?” dedi Tina. “Belki onun canı yanmıştır.”

“İyi misin, Rick?”

“İyiyim,” dedi öğrenerek.

“Hayvanın elinde değil,” dedim. “Sıcak yüzünden. Soğuk iklim köpeği bu.”

“Hikaye,” dedi Rick. “Geçen sefer bana saldırdığında hava soğuk ve yağmurluydu.”

“Nefesini boşuna harcama,” dedi Tina. “Tapıyor bu korkunç köpeğe.” Rick’in koluna girip onu eve soktu.

“Birini öldürmeden önce bu köpektен kurtulmaya bak,” dedi Denny.

Yanına gidip ceketinin yakasına yapıştım. “Bana bak,” dedim. “Oğlum olabilirsin, babam bile olabilirsin, hatta annem bile olabilirsin, ama kim olursan ol seni uyarıyorum, bir daha asla köpeğimi tekmeleme! Asla! Anladın mı?”

“Tamam, anlaşıldı.”

“Güzel. Gidip yemeğimizi yiyelim.”

Bir aşk sahnesiyle karşılaştık mutfakta; Tina viskisini yudumlayan Rick’in güneşten sararmış saçlarını tarıyordu. İkisi de mutsuz ve sinsî görünüyordu, Tina ölümcül bir bakış attı bana. Viski şişesinin süpürge dolabından geldiği dikkatimi çekti.

Telefon çaldı, açtım. Dominic arıyordu, karayolundaki telefon kulübesindeydi.

“Misafir getirmeye izin var mı?”

“Sarışın mı esmer mi?”

“Çok esmer.”

“Anneni bilemiyorum ama bana göre hava hoş.”

Kapattım ve Harriet’i buldum yanımda, konuşmayı dinlemişti.

“Zenci mi?”

“Çok esmer,” dedim, gözlerini eğdi çaresizce. Çocuklar bir testi Red Mountain şarabı ve şarap bardaklarıyla salona geçtiler. Harriet masaya bir tabak daha koyup lazanyayı kontrol etti. Epey emek

vermişti yemeğe; masadaki mumlar, çiçekler, özel tabak çatal takımı ve şarap için Floransa bardakları.

Dominic'in misafirinin adı Katy Dann'di. Ufak tefek ve güzel bir hatundu, siyah deri pantolunu ve dizlerine kadar çıkan çizmeleriyle soluk kesici hatta, bir fok balığı kadar kaygan, sade kahve kadar siyah. Dolgun ve yüksek bir kıçtı vardı, göğüsleri de insana meydan okuyor gibiydiler. Kışkandım Dominic'i. Ben kıça meraklıydım. Dominic, Katy'yi gururla Harriet'e tanıştırdı.

"Selam, Anne," dedi Katy, yanağına ateşli bir öpücük kondurarak.

"Nasılsınız?" dedi Harriet kibarca.

Katy, "Selam, Babalık," dedi ve beni de öptü. Demese daha iyi olurdu. Kimse Babalık dememişti bana o güne dek. Dominic yıldızına eşlik eden bir menajer gururuyla Katy'yi diğerleriyle tanıştırdı. Sonra iki şarap bardağı almak için mutfağa döndü ve içerde biri müzik setinin sesini açtı; Supremes.

Şarap şişesini açtım. Harriet lazanyayı fırından çıkarıp dilimlemeye başladı, ben de salatayı bir kez daha karıştırdım. Harriet lazanyanın üzerine avuç dolusu Romano peyniri serpti, içimi bir nostalji dalgası kapladı, çocukluğumun mazide kalmış mutfağında buldum kendimi birden, şaraptan çakır keyif olmuş babam da salatayı böyle karıştırırdı. İçimi buran, rahatsız edici bir anıydı, ağlamak geldi içimden, ruhum boğulur gibi oldu, çünkü ben hiçbir zaman baba olmak istememiştim; oysa dört çocuk sahibiydim ve Navonne Meydanı benden ulaşılmaz bir gezegen gibi uzaklaşıyordu.

Sonunda sofraya hazırlandı ve Harriet, "Söyle gelsinler," dedi.

The Supremes grubunun saldırısı altında salona geçtim. Kimse yoktu salonda, sehpanın üzerinde boş bardak şarapları duruyordu. Kaybolmuşlardı. Sesler geldi dışarıdan. Ön kapıyı açtım.

Altısı bahçe kapısına doğru yürüyorlardı.

"Yemek hazır!" diye bağırdım.

Hiçbir şey söylemeden bana baktılar.

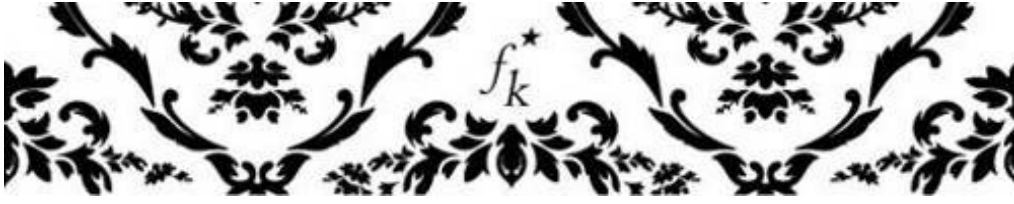
"Aç değiliz," dedi Jamie.

"Bu sıcakta yemek mi yenir?" diye ekledi Denny.

"Biz kumsala gidiyoruz," dedi Dominic. "Sonra yeriz."

"Bunu yapamazsınız," diye bağırdım. "Sofra hazır."

Hiç oralı olmadan karanlığa doğru yürümeye devam ettiler. En son Jamie çıktı bahçeden, Dangalak'ı onlara katılmaya davet etti. Köpek büyük bir sevinçle yerinden fırlayıp peşlerine takıldı.

ON

Mumları yaktık, lazanya dolu tabutu aramıza alıp cenazeye oturduk. Ağlayıp sızlamadık, ağıt yakmadık. Böyle bir anda birbirimize ihtiyacımız vardı, cesaretimizi toplayıp sessiz kaldık. İyice soğutulmuş şarabını yudumlayan Harriet trajik bir kahramanlık havasına bürünmüştü, gülümsemekten utanmıyordu. Bardağım tekrar doldurup şarap içmeye devam etti. Fazla hızlı içiyor, diye geçirdim içimden, fazla cesurca.

Bana bakıp, “Çok hızlı içiyorsun,” dedi.

Lazanya fazla pişmiş, tabağın kenarlarındaki sos sertleşmişti. Salatanın içi geçmiş, kabak hamurlaşmıştı. Yemeği tırtıklayıp karımı inceledim. Yüzü iyice yuvarlanmıştı, ay parçasını andırıyordu, çünkü diyet yaptığı halde beş kilo fazlası vardı. Ama o gece büyük bir iştahla yiyor, lazanyayı çatallayıp gürültülü bir biçimde çiğniyordu. Ama eleştiri zamanı değildi, bir şey söylemedim.

“Yemek yerken bu kadar çok ses çıkarman şart mı?” diye sordu.

Birden alındım, incindim ve ona soğuk bir bakış attım. Kimdi bu kadın? Karım olması dışında yirmi beş yıllık evlilik hayatının sonunda ne biliyordum onun hakkında? Çocuklarım ondan ne kadar çok, bendense ne kadar az şey almışlardı? Tina dışında üçü de onun gözlerini, onun kemik yapısını, onun dişlerini almışlardı. Neden babaları gibi kısa boylu ve tıknaz değillerdi? Neden taş ustalarını değil de tezgahçıları çağırıyorlardı? Babamın köylü kabalığı ve annemin masumiyeti, o sıcak İtalyan gözleri neredeydiler? Konuşurken ellerini iki yanlarında ölü gibi tutacaklarına neden hararetle sallamıyorlardı? İtalyanların babaya karşı duydukları saygı ve hayranlık neredeydi? Yuvaya karşı duyulan o kabilemsi aşk?

Ona çekmişlerdi. Benim çocuklarım değildi bunlar. Karanlık rahminde pusuya yatmış dört tohumdan ibaretiler. Kaliforniya’ya New Hampshire ve Almanya’dan gelmiş İngiliz ve Alman soyundan türemişlerdi. Protestan üstelik. Tuhaf insanlar oldukları kesindi. Harriet’in kürsüde otururken santur çalan ve kimsenin hatırlamadığı Amador Kasabası’nda yanlış yöne dönüp trafik suçu işleyenlere acımasızca ve insanlık dışı cezalar kesen yargıç amcası Sylvester’e benziyorlardı. Soma Alexander Hamilton’a sürekli Aaron Burr’un kendisine karşı suikast tertipleme hazırlığı içinde olduğuna dair uyarı mektupları yazan ve adı sadece fısıltıyla ağza alınan Mili Vadisi’ndeki kuzen Rudolph vardı.

Benim soyumda yoktu öyleleri. Güneşli İtalyan tarlalarından geliyorlardı; dürüst, Tanrı korkusu bilen köylüler. Annem Maria Martini ve babam Nicola Molise. Kökleri Julius Caesar’a kadar inen basit insanlar.

Ama New Hampshire’lı Rumney’ler ya da Hamburg’lu Steinhorst’lar, kimdi bunlar? Adlarım Placer kasabasındaki mezar taşlarında görmüşlüğüm vardı. Eben ve Ezekiel ve Reuben Atherton. Hans ve Cari ve Otto Steinhorst. Kasap, fırıncı, demirci. Neden bu kadar az şey duymuştum onlar

hakkında? Sylvester Amca ve Kuzen Rudolph'a benzedikleri için mi? Ve dürüst olmak gerekirse, Dominic ile Denny de onlara benzemiyorlar mıydı?

Şaraptan bir yudum aldım, sonra bir sigara yakıp konuyu biraz deşmeye karar verdim.

“Aklıma gelmişken, Sylvester amcan nasıl, iyi mi?”

Hiç beklemiyordu, şaşırıldı.

“Sylvester amca mı dedin?”

“Canım, şu sahtekar JP.”

“Ne bileyim ben? Ölmüş bile olabilir, ayrıca sahtekar değildir.” “Çocuklara ondan hiç bahsettin mi?”

“Etmışimdir herhalde. Neden?”

“Bilsinler, cehalet kötü şeydir.”

“Bu de ne demek oluyor?”

Omuz silktim. “Hiçbir şey demek olmuyor. Ya kuzen Rudolph? Ondan hiç haber aldın mı son zamanlarda?”

Fırtınanın patlamak üzere olduğunu hissedip ayağa kalktı.

“Ben kumsala gidiyorum,” dedi ve önlüğünü çıkardığı gibi dışarı fırladı.

“Beni bekle.”

Bahçe kapısında beni bekliyordu, yanma gittim. Yüzümüzde çölden esen sıcaklıkla kumsala doğru yürümeye başladık. Batıda üç çeyreklik kırmızı bir ay gökyüzünü deliyordu.

ON BİR

Elli kişi kadar vardı yüksek sabun taşından kayalıklarla çevrelenmiş kumsalda. On derece daha serindi orası, kükreyen dalgaların sesi daha da serinletiyordu ortalığı. Yer yer kamp ateşleri yakılmıştı, transistorsuz radyolardan müzik sesi geliyordu. Deniz köpekbalığının sırtı kadar gri, dalgalar karnı kadar beyazdı. Ayakkabılarımızı çıkarıp kumun içinde Tina, Rick ve Denny'nin oturduğu kovuğa doğru yürüdük. Küçük bir ateş yakmışlardı. Oturdum ve altımda sert bir şey hissettim. Katy Dann'in çizmelerinden birinin üzerine oturmuşum. Dominic'le birlikte denizdeydiler ama dalgaların arasında göremiyorduk onları. İlk düşüncem köpek oldu.

“Jamie'yle yürüyüşe çıktılar,” dedi Rick.

Harriet yanıma çöktü. Biz yanlarına gelirken konuşup gülüşüyorlardı, ama şimdi sus pus olmuşlardı. Rick'le Denny'nin ot içtiklerini fark ettim. Harriet de gördü.

“Dikkatli olun,” dedi. “Şerifin ekibi kumsalda sürekli devriye geziyor.”

İki bilge gibi gülümsediler.

“Bir nefes alır mısın, Baba?” diye sordu Denny.

“Hayır, teşekkür ederim.”

“Ya sen, Anne?”

Olacak şey değildi, bal gibi biliyordu bunu.

“Annen ot içmez, saçmalamayı kes lütfen.”

“Bu ot müthiş, Baba. Bir nefes almak istemediğinden emin misin?”

“Eminim.”

“Sonra pişman olma.”

“Bana bak, sen doğmadan önce ben ot içiyordum. Ağzına kadar dolu bir Prince Albert kutusunun dört sente alındığı günlerde.” “Hey gidi günler!” dedi beni iğnelemeye çalışarak. “O günleri anlatsana bize biraz.”

“Anlatacak fazla bir şey yok. Ot, beyni çekmiş insanlar için zihin açıcıdır. Senin ihtiyacın var çünkü geri zekalısın.”

“Çok teşekkür ederim.”

Elindeki sigarayı kuma bastırıp söndürdü, çoraplarını ve ayakkabılarını giydikten sonra kalkıp denize doğru yürüdü. Harriet duygulu gözlerle arkasından baktı.

“Bu hiç de hoş değildi,” dedi.

Kalkıp peşinden gittim. Dönüp arkasına baktı, sonra yürümeye devam etti. Ona yetişip kolumu omzuna attım. Tokatlayıp indirdi kolumu.

“Beni rahat bırak.”

“Özür dilerim.”

“Özür dilemekte üzerine yoktur zaten. Birini yaraladıktan sonra hemen özür dilersen.”

“Açık sözlü olmaya çalışıyorum.”

“Açık sözlü mü? Bir yılan kadar dolambaçlısın. İsteddiğini 61de edinceye kadar kıvrılıp duruyorsun. Hayatımda tanıdığım en riyakar orospu çocuğusun.”

Bir kez daha özür dilemek üzereydim, ama son anda kendime hakim oldum. Elli metre kadar gittikten sonra kıyıya çekilmiş küçük bir kayığın yanına geldik, etrafında yosun ve moloz birikmişti. Beni yanında istemiyordu, ama o kayığa yaslanıp sigara yakarken inatla durdum orada. Ona ne söyleyeceğimi bilemiyordum, o da bana ne söyleyeceğini bilemiyordu.

“Geri dönelim,” dedim.

“Senden usandım artık, Baba.”

“Öyle mi?”

“Bana bir daha geri zekalı demeni istemiyorum. Çocukluğumdan beri bana geri zekalı diyorsun. Kes artık.”

“Pekala.”

Belki de içtiği ot yüzündendi. Belki de sabrının tükenmiş olması, sıcak gece ve tuhaf koşullar getirmişti bizi bu noktaya. Belki de yıllardır söylemek istemişti bunu, doğru ruh halini ve zamanı bir türlü bulamamıştı, ama söylemişti nihayet, özenle hazırlanıp uygun zaman ve ruh hali bulununcaya kadar kenara kaldırılmış bir cümle.

“Baba, berbat bir yazarsın.”

Benim oğlum Denny olamazdı bunu söyleyen. Marihuanaydı onu böyle konuşuran, yirmi yıl önce beni babama karşı gelmeye itenin şarap olduğu gibi. Yıllarca eziyet etmişti babam bana ve bir Yılbaşı gecesi şarabın etkisiyle ona karşı gelmişim. Kuzey Sacramento'daki evimizin bahçesinde yumruk yumruğa gelmiş, yerlerde yuvarlanmış, birbirimizi tekmelemiş, komşular bizi ayırıncaya kadar birbirimize ağızımıza geleni söylemiştik.

Bir yılbaşı gecesi daha yaşıyorduk işte.

“Annemin senden çok daha iyi yazdığını düşünüyorum. Romanlarını okudum. Modası geçmiş, aşırı duygusal kitaplar, senaryolarına ise hiç girmeyelim.”

“Senaryolar pek iyi sayılmaz gerçekten,” dedim.

“Neden yazar olmayı seçtin, Baba? Yayınlanmayı nasıl başardın?”

“Siktir git. O kadar da kötü değilim! H.L. Mencken beni çok iyi bulurdu. Beni ilk o yayınladı.”

“Berbatsın, Baba, gerçekten berbatsın.”

“*Despot* fena değildir mesela. Çok iyi eleştiriler almıştı.”

“Kaç sattı?”

“Fazla satmadı, ama iyi bir film oldu.”

“Son zamanlarda televizyonda rastladın mı?”

Bu soruyu atladım. “Söylemek istediğin başka bir şey var mı?” “Bir şey daha var. Sinir herifin tekisin.”

“Tahmin etmeliydim.”

Sigarasını fırlattı, geri yürümeye başladık.

“Çocuklarının ona saygı duyduklarını bilmek çok iyi geliyor insana,” dedim. “Bana söylediğin bütün o güzel sözler için çok teşekkür ederim.”

“O zevk bana ait, Baba.”

ON İKİ

Ateşin yanma döndüğümüzde Dominic ile Katy Dann denizden çıkıp bize doğru geldiler, çıplak ve el ele. Harriet'in varlığı Dominic'i şaşırttı, elleriyle kamışını örtüp Harriet'in arkasından dolandı, süratle pantolonunu giydi.

Katy sallana sallana ateşe doğru geldi, kollarını açıp alevlerin sıcaklığını vücuduna çekti. İnanılmaz bir vücudu vardı, kıvrak ve ince kaslı, apışındaki kıllarda su damlaları parlıyordu. Harriet ona bakmamaya çalışıyordu, Katy güldü onun utangaçlığına.

“Annemize bakar mısınız? Hay Allah, utandı. Utandın mı, Anne?”

“Utanmam doğal değil mi?”

“Biraz olsun oğlun Dominic'e benzeşen utanmazdın,” dedi Katy gülerek.

Bu kavurdu Harriet'i. Ayağa kalkıp üzerini süpürdü, ölümcül öfkesini geri tutmaya çalışıyordu, sesi sakın ve ölçülüydü.

“Ben eve dönüyorum.”

Peşine takıldığında Dangalak çıkıverdi karanlığın içinden, kürkü ıslak ve kumlu. Soluk soluğa Rick'in yanına oturup ona hayranlıkla baktı. Sonra Jamie geldi koşarak, heyecanlı ve endişeli bir hali vardı.

“Ne oldu?” diye sordum.

“Aptal köpek. Adamın tekinin üzerine çıktı.”

“Isırdı mı?”

“Hayır, sadece üzerine çıktı.” Arkasına baktı. “İşte, geliyor.” Harriet adamı gördü.

“Başlıyoruz yine,” dedi uzaklaşarak.

Adamın üzerinde şort ve çiçekli bir gömlek vardı. Elli yaşlarında, yapılı ve kıllı biriydi, bacakları odun gibi. Buharı tütüyordu. Jamie'ye dikti gözlerini.

“Bu senin oğlun mu?”

Başımı salladım.

“Köpek de senin mi?”

“Evet.”

“Adınız nedir bayım?”

“Seninki ne?”

“Benimki John Galt. Sen kimsin?”

“Henry Molise.”

“Bu mahallede yeni misin, Molise?”

“Yeni taşındık, yirmi yıl önce. Sorun nedir?”

“Köpeğinden şikayetçi olacağım.”

“Suçu ne?”

“Beni düzmeye çalıştı.”

“Canım, o herkesi düzmeye çalışıyor.”

“Öyle mi?”

“Oyun olsun diye yapıyor.”

“Yüz kiloluk bir köpek üzerime çıktı, sen buna oyun mu diyorsun?”

“Yüz kilo gelmiyor, doksan civarında.”

“Kaç kilo geldiği beni ilgilendirmiyor. Onu kapattıracağım.” Şöyle bir süzdüm adamı; kıllı

bacakları, düğümlü dizleri, koca göbeği ve aptal gömleği. “Seni ısırdı mı? Diş izlerini göster bana.

Kan filan da görmüyorum. Bir yerin acıyor mu? Sana zarar verdi mi?”

“Hayır...”

“Sorun yok o zaman.”

“Sana öyle geliyor,” dedi John Galt. “Ben avukatım, ne dediğimi çok iyi biliyorum.”

Bu hızımı kesti biraz. Ona bir kez daha baktım, sandığımdan da iriydi. “Bay Galt, olanlar için

üzgünüm. Köpeği her zaman bağlı tutarım, ama bu gece bir şekilde kaçmış, saatlerdir onu arıyoruz.”

Galt gücünü hissedip gülümsedi.

“Onu bir an önce eve götürüp bağlayın o zaman.” Kollarım kavuştu.

“Doğru.” Jamie’ye döndüm. “Onu eve götür, evlat.”

Jamie bana benden öğrendiğini belirten bir bakış attıktan soma köpeğin peşine düştü. Galt’a elimi

uzattım. “Olanlar için gerçekten üzgünüm, Bay Galt.”

Elimi sıkmayı reddetti, ölü bir kuş gibi havada kaldı elim. Jamie ile köpeğin tasmaına yapışıp

yola koyulduk. Arkama baktığımda Galt kollarımı kavuşturmuş bizi seyrediyordu, dövüşü kazanıp

diğer köpekleri uzaklaştırmış bir buldok köpeğini andırıyordu.

“Ödleğ,” dedi Jamie.

“Adım bu benim, Henry Ödleğ Molise.”

ON ÜÇ

Eve döndüğümde Harriet'i ışıkları söndürülmüş yatak odasında buldum, huzursuz ve sefil. Yatağın kenarına oturdum.

“O zenci kancık,” dedi.

“Unut gitsin.”

“Neden? Ben ona ne yaptım ki?”

“Seninle dalga geçiyordu. Oynadıkları bir oyun bu.”

“Ve Dominic buna izin verdi. Tek kelime bile etmedi. İğreniyorum ondan, bütün çocuklarımdan iğreniyorum.” Homurdanıp uzaklaştı benden. “Zavallı lazanyam! Bütün günümü aldı onu pişirmek.”

“Unut gitsin. Bir hap al.”

“Köpeğe ver. Bu pişirdiğim son akşam yemeğiymiş, Tanrı şahidimdir.”

Onu mutsuz bir biçimde karanlığa bakarken bırakıp yemek odasına geçtim. Çökmüş bir pastayı andırıyordu devasa lazanya, boka sarmış bir gecenin hatırası. Arka bahçeye götürüp Dangelak'ı çağırdım. Patilerini tabağın iki yanına yerleştirip yuttu lazanyayı.

Saat on bir olmuştu, hâlâ çok sıcaktı, yatmak için ise çok erken. Çalışma odama gidip masanın üzerindeki lambayı yaktım. Yetmiş sayfa yazmıştım, önümde güzelce istiflenmiş sarı sayfalarda yirmi bin sözcük duruyordu. Yazarken bir kez olsun durup arkama bakmamış, sezgime güvenmişim. Şimdi yazdıklarımı okumanın zamanı gelmişti.

Dumura uğradım. Midemde ve bağırsaklarımda hissettim darbeyi. Panik, sırtımdan yukarı tırmanıp saçımın arasında gezindi. Roman filan değildi. Ben roman olduğundan emindim ama lanet şey ayrıntılı bir senaryodan başka bir şey değildi; dümdüz, steril, tek-boyutlu bir film taslağı. Birkaç yerinde kamera açıları bile belirtilmişti. Bölümlerden biri şöyle başlıyordu: “Karşıdan çekim-Apartman-Gündüz.”

Yirmi beş yıl önce olsaydı o sarı sayfaları iki elimle tuttuğum gibi paramparça ederdim. Şimdi o cesareten yoksundum, ona bakarsanız, güçten de.

İşte, herkese geldiği gibi, Henry J.Molise'e de gelmişti ölüm. Sıfırlanmıştı. Bir daha asla yazamayacaktı. Gençliğinde yazdığı dört roman için eleştirmenlerin yere göğe sığdıramadığı Molise, Point Dume'da yaşayan bir ölüydü artık.

Aklını kaçırdığı rivayet ediliyor, ülseri var, Yazarlar Birliği'nin toplantılarına katılmıyor, sık sık içki satın alırken ya da İş ve İşçi Bulma Kurumunda görülüyor. Bazen iri ve salak bir köpekle kumsalda yürüyor. Partilerde son derece can sıkıcı, eski günlerden söz edip duruyor. Her gece televizyonun karşısında kafayı çekiyor. Menajeriyle kavgalı, şu anda onu temsil eden biri yok. Saplantılı bir biçimde Roma'ya dair konuşuyor. Aylak aylak bahçesinde dolanıp dokuz numara golf sopasıyla golf vuruşları çalışıyor. Dört çocuğu da onu hor görüyor. En büyük oğlu beyaz ırkı reddediyor, bir zenciyle evlenecek. İkinci oğlu işsizlik sigortası alırken aktör olmaya çalışıyor.

Üçüncü oğlu ailenin parçalanışına katkıda bulunamayacak kadar genç. Kızı bir kumsal berduşuna aşık. Sadık karısı kişisel ihtiyaçlarını görüyor, ona yemek pişirip arada sırada tuvalete gitmesine yardımcı oluyor.

Pipomu yakıp avluya çıktım, iskemlelerden birine çöktüm. Sıcak gece yüzeyde çok sessizdi ama altında dalgaların vahşi kükremesi, cırcırböceklerinin zırlıtısı, sincapların bağirtısı, bir yerde duramayan kuşların cıvıltısı, çamların takırtısı yatıyordu ve tuhaf bir yangın hissi vardı havada.

Hayatımın o çözümsüz ve temel sorusu yakama yapıştı yine. Ne halt ediyordum bu küçük gezegende? Yirmi beş yıl, bunun için mi? Olacak iş değildi. Roma ne kadar uzaktı? Yirmi saat mi? Napoli de fena sayılmazdı. Positano. Ischia. Böyle mi son bulacaktı hayatım, Point Dume'da Y biçiminde bir çiftlik evinde mi? İnanamıyordum. Tanrı benimle kafa buluyordu.

Dangalak patilerinin üzerinde sessizce bana doğru geldi karanlıkta. Sallanan bacağıma baktı, bana baktı, olasılıkları gözden geçirdi. Sonra bacağımanın üzerine çıktı. Çektim bacağıma altından. Çenesini hayal kırıklığına uğramış bir biçimde kucağıma dayadı, kulaklarının arasını okşadım. Yardıma ihtiyacım vardı. Ah, Tanrım, o köpek bir de konuşabilseydi! Harikulade Rocco'mla konuşabilseydim hayatım ne kadar farklı olurdu.

Rocco. Öğüdüne ihtiyacım var.

Sorun nedir, patron?

Mutlu değilim. Hayatımı değiştirmek istiyorum. Baştan başlamak. Ülkeyi terk etmek.

Yap, be adam. Yüreğinin sesini dinle. Sana gitmeni söylediği yere git.

Ya çocuklarım, karım, onlar ne olacak?

Boş ver onları. Yola düş. Bu senin son fırsatın. Bir fırsat daha geçmeyecek eline.

Keşke seni de beraberimde götürebilsem, evlat.

Ben seni özleyeceğim.

Sana bir şeyler gönderirim. Biraz *taralla*. İtalyan simidi, ama tatlı.

Özgür ol, patron. Önemli olan bu.

Evin ön tarafından sesler geldi, çocuklar kumsaldan dönmüşlerdi. Dangalak koşarak onları karşılamaya gitti. Bir dakika sonra bir çığlık duyuldu, dünyada eşi benzeri olmayan bir çığlık, Tina'nın çığılığı. Hızla eve girip ön kapıdan çıktım, görmeden biliyordum ne olduğunu.

Deniz kuvvetlerinin Vietnam cangıllarında sinsi sinsi gezinmiş, Pleiku ve Binh Dinh'de gösterdiği cesareten dolayı madalyayla onurlandırılmış, Qoi Nhon'da yaralanmış kıdemli bir askerin bir köpeğin şehvetli kucaklamasını püskürtmeyi bilmesini bekler insan, değil mi? Çavuş Colp beceremiyordu bunu. Dangalak onu becermeye çalışırken bir kez daha bahçenin ön kapısına yapışır kalmıştı.

Yine Denny müdahale etti ve Dangalak'ı bir kez daha tekmeleyerek beni yine kızdırdı, hem de üç kez tekmeleyerek. Gerekli değildi bu sefer. Ona bir küfür sallayıp köpeğime yardım etmeye koştum. Acı içindeki hayvan birden dönüp dişlerini Denny'nin bacağına geçirdi. Denny haykırdı ve köpek suçluluk duygusuyla gölgelere sığınırken tek dizinin üzerine çöktü. Denny pantolonunun paçasını yukarı kaldırdı, etrafına toplanıp baldırında ve kaval kemiğinde birkaç diş izi olduğunu müşahede ettik.

“Önemli bir şey değil,” dedim. “Acıyor mu?”

“Geber, e mi?”

Ayağa kalkıp eve doğru sekti, diğerleri peşlerinden giderken Rick ve Dominic ona yardım ettiler. Ben Dangalak'ı çevirip karnında morarma var mı diye kontrol ederken Jamie benimle kaldı. Yoktu

hayvanın bir şeyi.

“Gördün,” dedim. “Meşru müdafaaydı. Başka çaresi yoktu köpeğin.”

“Bilmiyorum. Bu gece iki kişiyi becermeye kalktı.”

Canımı sıkan başka birşey vardı.

“Rick Colp neden bu köpekle baş edemiyor? Neden korkuyor?” “Neden mi korkuyor? Kendine hakim olamayıp köpeği öldüreceğinden korkuyor. Söyledi bunu bana.”

Sakinleştirici bir düşünce. Mutfığa girdik. Harriet’in üzerinde ropdöşambri vardı, Denny’nin bacağına kucağına almış yarayı sabunlu suyla yıkıyordu. Daha sonra Neosporin sürüp yarayı sarışını seyrettim.

“Kuduz tehlikesi yok,” dedim. “Aşısı yapıldı.”

Buruk bir gülümseme belirdi Denny’nin dudaklarında. “Haftalardan beri aldığım en iyi haber bu. Artık Point Dume sakinlerini rahat rahat ısırabilir.”

“Çözümü buldum,” dedi Tina.

Bekledim çözümü.

“Kısırlaştırırım.”

Kalakaldım. “Hayattayken öldürmek olur bu. Onu ellerimle gömmeyi yeğlerim.”

“Gömeceksin,” dedi Colp.

“Yani?”

“O biçim bir köpeğe yapılacak en büyük insanlık sefaletine son vermektir.”

“O biçim olduğuna dair kanıt yok. Doğru dişiyi bulamamış, hepsi bu.”

Yuhalayıp ıslık çaldılar, sonra da buz gibi bir seslik oldu.

“Seninle konuşmak istiyorum, Baba,” dedi Tina.

Kararlı adımlarla mutfaktan çıktı, ben de peşinden avluya girdim. Titriyordu, müthiş bir kararlılık vardı gözlerinde, baklayı ağzından bir an önce çıkarmak istermiş gibi.

“Karar verdim. Ya o köpek gider ya da ben.”

“Nereye?”

“Umurumda değil. Sabrımın sonuna geldim, Rick de öyle. Ya o köpektan kurtulursun ya da ben giderim.”

Kuşvari bir gerilime sahip, beklenmedik anlarda patlayan, çılgılık atan, eline geçeni fırlatan tamamen fevri bir genç kadındı. İstedğini de mutlaka elde ederdi. Tehdidi anlamsızdı zaten. Dangalak’tan kurtulsam da canı gitmek istiyorsa gidecekti. Köpekle kızım arasında bir tercih yapmak zorunda kalırsam köpeğimi seçerdim, ama pişmanlık duygusuyla. Fazla bir seçenek sunmuyordu bana aslında. Köpeğin hayatından çıkmasını istiyordu sadece.

“Karar senin,” dedim. “Ben köpeğimden vazgeçmiyorum.”

Yanımdan rüzgâr gibi geçip eve girdi.

ON DÖRT

Denny ertesi sabah penisilin iğnesi yaptırıp doktordan koltuk değnekleriyle döndü. Bir değişiklik gözleniyordu Denny’de gülümseyen bir uysallık, dünyaya savaş açmış bir gençte pek rastlanmayan bir hoşgörü.

Koltuk değneklerine baktım üzüntüyle.

“O kadar vahim değil, merak etme,” dedi. “Her şey yolunda.”

Doktor yaralı bacağına üç-dört gün kadar basmamasını önermiş, ama o işe çıkmakta ısrar etmişti.

“Sorun değil. Taksiden indiğim yok zaten.”

Neşesi kafa karıştırıcıydı, ama hoş bir yenilikti yine de. Harriet davranışını cesurca buluyordu. Garajdan çıkarken koltuk değneklerinin üzerinde durup Dangalak’a merhaba dedi, kulaklarım okşadı.

“Aferin oğlum,” dedi.

Koltuk değneklerini külüstür Buick’inin arka koltuğuna fırlattı ve direksiyona geçerken yardım önerimi reddetti. Harriet’i öptü, bana Allaha ısmarladık dedi ve ortalığı tangırtıya boğarak yola çıktı.

“Çok iyi çocuk,” dedim. “Bugüne kadar yanlış tanımışım.”

Üç gün sonra Fort MacArthur’daki aylık görevini yapmak üzere askeri üniformasıyla çıktı odasından. Koltuk değnekleriyle yürüyordu hâlâ.

“Boş ver,” dedim. “Sakat bir askeri kim ne yapsın? Yürüyemezsin. Sürünemezsin. Evde kal ve doktordan rapor al.”

“Görev beni bekliyor.”

Sağ bacağı yerden on santim yukarıda sallanıyordu.

“Acıyor mu?”

“Birazcık acıdan ne çıkar?”

Sahte bir şey vardı söylediğinde, üzerine gitmedim ama.

İki hafta sonra hâlâ koltuk değnekleriyle hoplayıp duruyordu ortalıkta, herkesle barışık, Aziz Francis gibi gülümseyerek, gözlerini denizin ufkuna diktiğinde yüzünde ruhani bir pırıltıyla.

“Bacağın nasıl?”

“Geçti.”

Paçasını yukarı kaldırıp sertleşmiş yaraları gösterdi.

“Öyleyse koltuk değnekleri niye?”

“Üzerine bastığımda biraz ağrıyor hâlâ.”

“Doktor ne diyor.”

“Tuhaf bir vaka diyor. Nörologa gönderecek beni.”

Tuhaftı gerçekten.

Nörolog durumunu şaşırtıcı bulup bazı testler yapılmasını önerdi.

“Kalıcı olamaz,” dedi Harriet.

“Bilinmez, Anne. Hayatta her şey mümkün.”

Mutfakta kahve içiyorduk o sırada, koltuk değneklerini duvara yaslamıştı.

“Askerlikten kurtulmanın yollarından biri de budur,” dedim. Göz göze geldik.

“Askerlikten kurtulmak istemiyorum. Eskidendi o. Seviyorum askerliği. Harika.”

Basit bir demeçti, dalavereden arınmış, inançla, yetenekli bir aktörün yanıltıcılığıyla söylenmiş.

“Ne güzel!” dedi annesi.

“Altı yıllık dönemi tamamlamayı düşünüyorum. Askerliğin insana sunduğu bütün olanaklardan yararlanacağım.”

“Oyunculğun ne olacak?” diye sordum.

“Oyunculuk kuşlara göre. Olgunlaşmaya karar verdim, düzgün ve yararlı bir hayat istiyorum.”

“Askeriyenin sakatlara ihtiyacı yok. O koltuk değneklerini atmazsan yakında seni çürüğe çıkarırlar.”

“Atacağım. Bana biraz zaman tam.”

Bir kez daha göz göze geldik. Tanrım, yalancının böylesi.

ON BEŞ

Üç hafta sonra Rick Colp ile Tina harekete geçti. Onlar kaçış hazırlığı yaparlarken Colp'un otobüsü garajda yattı. Tina çiçek desenli perdelik kumaş ve perdelerle uyumlu renkte döşemelik kumaş aldı. O dikiş dikerken Rick otobüsün motorunu indirip bakımını yaptı. Kaset çalar için iki de kabin yerleştirdi. Sörf tahtaları otobüsün üst bagajına istiflenmişti.

Birlikte gidecek olmalarına ses çıkarmadığımızı fark ettiklerinde işin romantizmi biraz kaçmıştı gerçi. Duruma müdahale etmenin yararı yoktu, gitmeye kararlıydılar, engelleyemedim onları. Birlikte yatmalarına gelince, aylardır yatıyorlardı zaten. Bir gün evleneceklerini varsayıyorduk, ama Rick'in aile baskısıyla uzaklaşabileceği korkusuyla onun da lafi edilmemişti o güne kadar. Özel hayatlarına yapılan tek müdahale Harriet'in Tina'nın çantasına koyduğu bir kutu doğum kontrol hapı oldu.

Veda etmek için garaj kapısını önünde toplandık, Harriet ağladı, ama ben sakin ve kuru gözlerle durmakta güçlük çekmedim. Başından beri kızımın dünyasına ait hissetmemiştim kendimi. Her zaman dengesizlik noktasına varan bir öfkesi olmuştu, onunla baş etmek için başvurulacak tek bir strateji vardı -her istediğini kabul etmek. Beyaz levis pantolonu ve kırmızı bluzuyla karşımdaydı şimdi, saçlarını örmüştü. Vahşi kediyi andıran mizacını meleksi bir biçimde inkar eden harikulade yüzüne bakarken birbirimize yabancı olmamızın ne kadar üzücü olduğunu geçirdim içimden. Nefret etmiyordu benden. Beni seviyor, ama başbelasının teki olduğumu düşünüyordu.

“Ona iyi bak,” dedim Rick'in elini sıkarken.

“Sen de köpeğine iyi bak.”

Dangalak betonun üzerine yatmış hülyalı gözlerle Rick'i seyrediyordu. Rick yanına gidip mokasen ayakkabısının ucuyla hafifçe dürttükten sonra, “Hoşçakal, Dangalak,” dedi.

Köpek ayağa kalktı, minibüsün arka tekerliğine gitti, bacağını kaldırıp jant kapağının üzerine işedi. Bölgesel üstünlüğünün kendince bir kanıtı.

Tina'yı öptüm.

“Ne zaman görürüz seni tekrar?”

“Kim bilir?” dedi iç geçirerek. “Bir gün...”

“Nereye gidiyorsunuz?”

“Kuzeye.”

“Big Sur mu?”

“Belki.”

Rick'in maddi durumu hakkında hiçbir şey bilmiyorduk, ama Tina bankadaki altı yüz dolarını çektiği için bir süre onları dert etmeye gerek yoktu. Paraları bitinceye kadar gezip Point Dume'a döneceklerdi nasıl olsa.

Anne kız birbirlerine sarılıp ağladılar. Tina gözünden yaşlar akarak, “Anneme iyi bak, Baba. Duydun mu?” dedi bana.

“Elimden geleni yaparım.”

“Çok ciddiym,” dedi sert bir edayla.

Otobüse bindiler, içine son bir göz attım. Perdelere ve yeni halıya rağmen son derece yapay bir görünümü vardı, sıcaklığı ve rahatlığı eksikti. Üç hafta tanıdım onlara. El sallayıp öpücükler göndererek yola çıktılar. *Biri gitti, üçü kaldı*, diye geçirdim içimden, ama biraz erkendi henüz.

Umarım hiç dönmezler diye geçirdim yüreğimden, çünkü Tina’nın odasını kendime çalışma odası yapmak istiyordum. Güneye bakan iki penceresiyle evin en iyi odasıydı, okyanusun en iyi manzarasına sahipti. Ayrıca duvara monte edilmiş büyük bir kitaplığı ve bitişik bir banyosu vardı.

Hayal kuruyordum ama. Bir hafta sonra bir geceliğine döndüler. Çamaşırlarını ve otobüsü yıkamak için. Tina mutfığa girip tencere, tava, baharat, havlu, çöp bidonu, süpürge, faraş, bir saat, buharlı bir ütü ve ütü tahtası aldı.

Üç gün sonra bir kez daha döndüler, bu sefer Tina’nın saçım yıkayıp kurutmak için. Bir karton sigara, bir testi şarap ve bir galon zeytinyağı götürdüler. Bu şekilde de sürdü. San Ysidro’dan daha öteye geçmediler. Tina her gece Harriet’i ödemeli arıyordu. Telefon konuşmalarını ve yağmalamaları hesaba katınca Tina’nın evde kalması benim için daha hesaplıydı.

Söyledim de bunu ona.

“Ya avlan ya da yem ziyan etmeyi bırak. Burada yaşıyor musun, yaşamıyor musun?”

“Yaşamıyorum tabii ki. Ziyaret ediyorum sadece.”

“Güzel. Odana taşınıyorum.”

“Sakın öyle bir şey yapma!”

Kucak dolusu battaniyeyle otobüse bindi. Daha soma yatak odasının kapısını anahtarla kilitletiğini keşfedecektim, anahtarı bulmak da mümkün olmadı.

* * *

Onu hiçbir zaman kaybetmeyeceğimizi düşünmekle yanılmıştım. Mart’ın onunda, doğum gününde, bizi Santa Cruz’dan arayıp Rick’le o gün evlendiğini ve Kanada’ya gitmekte olduklarını bildirdi. Yaptığım hesap hatasından dolayı şaşkınlık ve kızıma karşı işlediğim suçların vicdan azabı içindeydim. Bir şarkıya atıfta bulunayım, “evde bir kız ne kadar iyiydi, şimdi sonsuza dek gitti.” Hayatimizin dokusunda çok önemli bir yeri vardı, biçime renk veren iplikti; kardeşlerinin taparcasına sevip saygı duyduğu, annesinin üstüne titreyip şımarttığı, babasının harikulade gizemi.

Telefonda gülüp artık yatak odasına taşınabileceğimi söyledi, anahtar holdeki halının altındaydı. Birkaç dakika sonra yatak odasına sızdım, yastığına başımı koyup duvardaki rafa dizilmiş ve bana cam gözleriyle bakan bebekleri seyrederken kokusunu içime çektim. İçimden, Allah kahretsin, diye geçirdim ve onu sekiz yaşındayken acımasızca dövdüğüm zamanları düşünüp ağlamaya başladım. Odası gizemli bir biçimde ölü, arzulu hayaletlerle dolu evin bir parçası olmuştu bile. Giysilerine dokundum, kemerlerine ve kurdelelerine, şifoniyerin üzerindeki eşyalarına; parmaklarının nabızıyla atıyordu hepsi.

Harriet avluda ağlarken ben odama gidip Tina’ya hiçbir zaman postalamayacağımı bildiğim bir mektup yazdım; dondurma külahım düşürmüş bir çocuktan dört-beş feryat figan dolu sayfa. Ama içimde ne varsa döktüm, vicdan azabımı, bağışlanma ıstırabımı. Sayfaları tekrar okuyup ifade güzelliğine ağladım, birkaç yerini olağanüstü güzel buldum, hatta kısa bir romana dönüştürmeyi bile düşündüm. Ama kendi yazdıklarımın büyülenmekte hayli tecrübeliydim, ayrıca yazdıklarımı yırtıp çöp kutusuna fırlatmak da acı vermedi bana.

Tina’nın odasına taşınmadım.

Evlendikleri günün ertesi sabahı Harriet'i mutfakta sade kahve içerken buldum, gözleri ağlamaktan şişmişti, kapışmak için vesile arıyordu.

“Artık mutlu olmuşsundur umarım,” dedi.

“Hangi konuda?”

“Bir köpek kazandın, bir kız evladı kaybettin.”

“Kız köpekle kaçmadı, Rick Colp'la kaçtı.”

“Köpek yüzünden kaçtılar.”

Düelloyu önleminin tek bir yolu vardı. Golf sopalarımı arabaya fırlatıp Rancho'ya gazladım, orada üç sarhoşla golf oynadım. Ve canı sıkkın her oyuncunun kaçınılmaz olarak başına geleceği gibi altı dolarımı üttüler.

ON ALTI

Bir hafta sonra yeni bir telefon heyecanı yaşadık. Sabahın dördünde geldi, ikimiz de aynı andı alo dedik. Harriet yatak odasından, bense çalışma odamdan. Katy Dann arıyordu, sesi her zamanki gibi cıvıl cıvıldı.

“Selam, Baba. Selam, Anne.”

“Bu saatte bizi neden arıyorsun?” diye sordu Harriet.

“Dominic yaralandı.”

“Ne oldu?”

“Kavga etti.”

“Kiminle?”

“Bunu ona sormanız gerekiyor.”

“Zencilerle mi?” diye sordu Harriet.

“Bırak şimdi bunu,” diye girdim araya. “İyi mi?”

“Şimdi daha iyi.”

“Nerde?”

Venice’de Pier Bulvarı’nda bir apartmanın adresini verdi. Yarım saat sonra orada olacağımızı söyledim. Harriet benden önce hazırlandı, geceliğinin üzerine bir palto giyip başına eşarp bağlamıştı.

Garaja koştuk, arabayı gazladım. Karayolu bomboştu, Porche’u yüz altmışa çıkardım, yüz otuza indiğimde Santa Monica’ya varmıştık bile. Sonunda Harriet bozdu sessizliği.

“Pis zenciler,” diye homurdandı.

Baktım ona. Medusa’ya dönmüştü, eşarby çözülmüş arkasında uçuşuyordu, rüzgâr saçını darmadağın etmişti. Tebeşir rengindeki makyajsız yüzü bir mezar taşı kadar katıydı, öfke ve endişe dolu gözlerini hiç kırpmıyordu. Ürkütücüydü. Bilinmeyen. Yabancı.

Ah, yıllar, yıllar! Çeyrek yüzyıl geriye gidip ilk romanımın yayınlanışını kutlamak için San Francisco’da verilen partiyi düşünürken buldum kendimi; ince, sarışın ve yuvarlak ağızlı bir kızla Mark Hopkins Oteli’nin terasında konuşuyorum, şaraptan ıslanmış dudakları dudaklarıma değiyor, gülümsemesi kemiklerimi eritiyor; elinden tutup asansöre bindiriyorum ve soğuk bir kış akşamı sokağa çıkıyoruz. Güneş batıncaya kadar Nob Hill’i arşınıyoruz, sesim konuşmaktan kısılıncaya dek.

Ne kadar güzeldi! İçlerinde dağları, vadileri ve bütün hayatımı gördüğüm gözlerindeki tatlı kehanet ne kadar doğru çıkmıştı; dört çocuk ve bir dizi roman bile saymıştım o gözlerde. O partiden birlikte çıkmasaydık neler olacaktı bize? Şimdi nerede olurdum? Tohumu o gizemli Nob Hill akşamında atılmış oğlumu kurtarmak için sabahın dört buçuğunda karayolunda olmazdım, o kadarı kesindi.

Apartment dairesini Venice kumsalının arkasındaki tepede bulduk, büyük palmiyelerle çevrilmiş yeni bir binaydı. Çevredeki eski binalara kıyasla hayli pahalı ve etkileyici görünüyordu. Arabayı park ettim, Harriet arabadan inerken arka koltuktan bir tornavida kaptı.

“O niye?”

“Seni ilgilendirmez.”

Tornavidayı elinden kapıp arka koltuğa fırlattım. Binaya girdik.

Zemin katında ikinci daireydi. Zili çaldım, kapıyı Katty açtı. Taklit leopar derisinden daracık bir kıyafet giymişti, kuyruğu bile vardı.

“Merhaba, Baba,” diye gülümsedi yanağıma bir öpücük kondurarak. Sonra leopar kuyruğunu sallayarak kollarını açıp Harriet’e doğru gitti.

“Anne!”

“Sakın beni öpmeye kalkma!” dedi Harriet yanından geçerek. “Oğlum nerde?”

Salonun talan edilmiş bir hali vardı; yerde iki kırık lamba, devrilmiş iskemleler, parçalanmış bir sehpa, halının üzerinde yemek artıkları ve tabaklar, birkaç yerde de kan lekesi.

Katy odalardan birinin kapısının önünde durdu.

“İçerde.”

Dominic dağınık bir yatağa oturmuş burnuna kanlı bir havlu bastırıyordu, gömleği ve pantolonu kan içindeydi. İki gözü de morarmış, biri neredeyse tamamen kapanmıştı. Konuşmadı ama gözlerinde kin vardı, ateşlenmiş gibi titriyordu. Harriet hemen yanına koştu ama Dominic yana çekilip dokunmasına izin vermedi.

“Tamam, tamam,” diye söylendi havlunun altından.

Sonra havluyu yüzünden çekti, yüzündeki morlukları ve şişmiş dudaklarını gördük. Burnundan akan kan kesilmiş, burun delikleri pıhtılaşmış kanla kapkara olmuştu. Harriet banyoya koşup, “Bu domuz ağılında hiç temiz havlu bulunmaz mı?” diye söylenerek çekmeceleri açmaya başladı. Bir rulo ıslatılmış tuvalet kağıdıyla dönüp Dominic’in çenesindeki ve burnundaki kan lekelerini silmeye koyuldu.

“Kim yaptı bunu sana?” diye sordu. “Kim bunlar?”

“Bu konuda konuşmak istemiyorum,” dedi Dominic, kapının eşiğinde duran Katy’ye buz gibi gözlerle bakarak. Harriet de dönüp Katy’ye baktı.

“Kim bunlar?”

Katy de konuşmak niyetinde değildi.

“Polise haber verdin mi?” diye sordu Harriet. Katy’ye baktı yine. “Sana soruyorum. Polise haber verdin mi?”

“Tamam Anne, kes artık,” dedi Dominic.

“Kesmeyeceğim!” diye bağırdı Harriet. “Kara Panterler, değil mi? Onların kadınlarından biriyle birlikte olduğun için bu hale saktular seni.”

“Of, Anne, Allah aşkına!” dedi Dominic.

Katy tiz kahaahalar atarak iki büklüm oldu ve salona doğru sendeledi, leopar kuyruğu sallanırken kendini divana fırlattı ve katıla katıla gülmeye devam etti.

“Kara Panterler. Ah, Anne! Eşsizsin. Panterler! Dayanılır gibi değil!”

Harriet Katy’nin kahaahalarına kulak asmadan oğluyula ilgilenmeye devam etti. Ceketini parçalanmış gömleğinin üzerine giymesine yardım etti, sonra ikimiz onu ayağa kaldırdık. Katı bir gururla ayakta durup bizi kenara itti, peşinden salona geçtik.

Harriet holün kapısını açtı.

“Çıkalım bu korkunç yerden,” dedi.

Dominic kararsız bir biçimde öylece durdu, Katy’yle göz göze geldiler.

“Güle güle,” dedi Katy gülümseyerek.

Dominic ne cevap verdi ne de baktı ona. Son ben çıktım daireden.

“Hoşçakal, Baba,” dedi Katy.

“Hoşçakal, Katy.”

Kapattım kapıyı.

* * *

Güneş doğarken kan çanağına dönmüş gözler ve batıdan çöken dumanlı sis yüzünden nefes darlığıyla vardık eve. Yol boyunca Dominic’in içinde kopan fırtınayı, ruhundaki depremi hesaba katarak ikimiz de tek kelime etmemiştik. Harriet bir ara elini tuttu, ama soğuk ve uzaklaştırıcı bulmuş olmalıydı ki bıraktı. Kurtarıcıdan çok ahmak gibi hissediyorduk kendimizi. Biz onu Katy’dan uzaklaştırmıştık ama o bizimle değildi. Onunlaydı hâlâ, Venice’deydi.

Ben kahve yaparken Harriet küvete sıcak su doldurdu, Dominic’in yaralarını yıkayıp merhem sürdü. Beyaz bornozuyla mutfığa girdiğinde biraz kendine gelmiş gibiydi. Dolabın yanındaki aynada kendini gördü, morarmış gözlerine ve şiş dudaklarına baktı tiksintiyle. Berbat durumdaydı gerçekten. Kahvesini koydum, ama redde-tip yatmaya gitti.

Harriet masaya oturdu, memnun görünüyordu.

“İyi ki böyle bir şey oldu,” dedi. “Derslerini almışlardır umarım.”

“Ne dersi?” dedim. “Ben ortada alınacak bir ders filan görmüyorum. Ne olduğunu bile bilmiyorum.”

“Beyazların zencilerin kadınlarını çalmalarından haz etmedikleri gibi zenciler de beyazların kadınlarını çalmalarından haz etmezler.”

“Zırvalama. Dünya zenci ve beyaz aşıklardan geçilmiyor. Her yerde rastlıyorsun onlara, kiliselerde bile. Dikkat bile çekmiyorlar artık.”

“Dominic ondan nefret ediyor!” dedi Harriet zevkten dört köşe. “Tanrım, hem de nasıl nefret ediyor!”

“Hiç sanmıyorum.”

“Bundan nasıl şüphe edebilirsin? Ona nasıl baktığını fark etmedin mi? Nefret ediyor ondan.”

“Hiç sanmıyorum. Dominic kış delisidir, Katy Dunn’da o kış varken ondan nefret edemez.”

“Kocaman bir kış var, bunun sen de bal gibi farkındasın.”

“Ben de onu diyorum zaten.”

“Ne kadar yanıyorsun! Kendi oğlunu hiç tanıyorsun! Dominic hiç de öyle biri değil.”

Onun da kendine göre hayalleri vardı, oğlu için kurduğu romantik anne hayalleri. Harriet’in Broad Beach’de oturan arkadaşlarından birinin kızı; Linda Erickson, bakirelik ambalajı henüz açılmamış, el değmemiş sarışın bir tanrıça.

“Olacak iş değil,” dedim. “Başlama yine.”

“Linda’ya tapacaktır, biliyorum.”

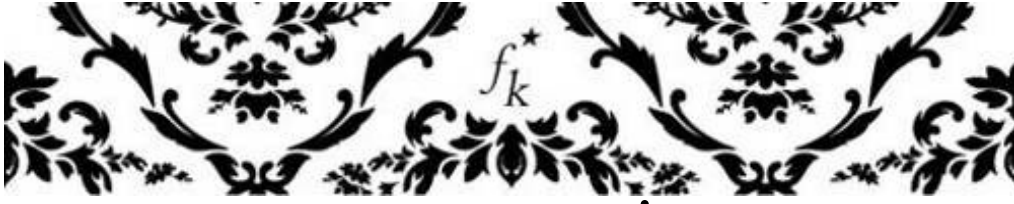
“Beyaz kadınlara tapmaz o.”

“Doğru kadını bulmamış. O bir hanımefendi.”

“En son aradığı şey bir hanımefendi.”

“Görürsün.”

Telefonu kucağına koydu ve numarayı çevirmeye başladı. Bahçeye çıkıp köpeğimin yanına oturdum. Karnını okşadım (beş kilo almıştı bize katıldıktan sonra) ve ona kendi de dahil olmak üzere hepimizin başının belada olduğunu söyledim.

ON YEDİ

O gece dördümüz sofraya oturduk; Denny, Jamie, Harriet ve ben. Dominic bize katılmayınca Denny koltuk değnekleriyle onun odasına gitti. Altı hafta geçmişti koltuk değnekleriyle yürümeye başladığından bu yana. Döndüğünde Dominic'in beni görmek istediğini söyledi.

“Ben de seninle geleceğim,” dedi Harriet.

“Hayır, Anne, sen kal,” dedi Denny. “Babamla yalnız görüşmek istiyor.”

Harriet kalakaldı, incinmişti.

Dominic yataktaydı, ayaklarım duvara yaslamıştı. Kapıyı kapattım. Oda leş gibi ot kokuyordu, kocaman ve kıvrımlı bir pipoyla içiyordu otu. Kafası iyi olmuş birinin o saçma sapan gülümsemesi vardı dudaklarında.

“Otur, Baba,” dedi bacaklarını yere indirerek. Gözlerinden biri mordu, diğeri kırmızı. Mor gözü şiş ve kapalıydı. Kendini nasıl hissettiğini sormanın anlamı yoktu. Çektiği acıya rağmen yüzündeki grotesk gülümsemeyle bulutların üstünde uçuyordu. İskemlelerden birine oturdum.

“Ne var aklında?”

Pijama cebinden plastik bir marihuana torbası çıkarıp kucağıma fırlattı. “Keyfine bak.”

“Ben içmek istemiyorum,” dedim torbayı masanın üstüne fırlatarak.

Güldü. “Seni yaşlı hergele.” Uzanıp dizimi tokatladı. “Seni seviyorum, Baba. Seni çok seviyorum. Senaryo nasıl gidiyor?”

Piposu söndü, bir kibrit çakıp tekrar yaktı. Normal birini yere sermeye yetecek kadar dumanı ciğerlerine çekip üflediğinde odanın içi duman doldu. Açık gözü bir mücevher gibi parıldarken ileri geri sallanmaya başladı, kendinden geçecek sandım. Çenesi sarktı, pipoyu ağzından çıkardı ve o aptal gülümseme belirdi yine dudaklarında. “Bana şu kavgayı anlatmak istiyor musun?”

“Ne kavgası?”

“Kimler soktu seni bu hale?”

“Sana anlatsam bile bana inanmayacaksın.”

“Denemeye ne dersin?”

“Katy soktu beni bu hale.”

“Katy mi dövdü seni? O minik şey mi?”

“Minik Katy.” Hoşuna gitmişti.

Tiksintiyle baktım ona.

“Ve sen buna izin verdin, öyle mi?” Ayağa fırlayıp saçımı başımı yoldum. “Öz oğlum elli kilo bile gelmeyen bir kızıdan eşek sudan gelinceye kadar dayak yiyor, üstelik de gülüyor utanmadan! Tanrım, daha ne kadar düşebilir ki insan? Nasıl bir sapıksın sen?” Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı birden.

“Otur, Baba.”

Oturdum ve yanaklarından yaşlar süzülürken kafasını toparlamasını bekledim.

“Zavallı kör babacığım benim,” diye iç geçirdi. “Beni judo kursuna gönderdiğin günü hatırlıyor musun?”

“Hiçbir şey öğrenememişsin.”

“Point Dume’deki bütün çocukları benzetmemi istiyordun, değil mi?”

“O bir hataydı. Hayatında tek bir kavga kazanmış değilsin, sonuncusu dahil. Üstelik bir kızla.”

Ağladı yine, açık gözünden daha çok yaş akıyordu.

“Ben kavga edemiyorum,” diye hıçkırdı. “Hiçbir zaman edemedim, insanlara vurmaya sevmiyorum.”

Pipo ağzından yere düştü, yerden kaldırıp çekmeye çalıştı, ama gözyaşlarıyla ıslanıp sönmüştü. Bir yandan pipoyu pompalıyor bir yandan da ağlıyordu. Utanç verici, abes bir sahneydi. Bir kibrit çakıp piponun üzerine tuttum, o ağlayıp sallanırken ben kibritle onu izledim.

Yumuşak, mantığına hitap eden bir sesle, “Demek istediğim şu ki, Dominic,” dedim, “bir erkeğin hayatında hoşuna gitmese da ayağa kalkıp dövüşmek zorunda olduğu anlar vardır, bir kıza karşı bile olsa. Sence de öyle değil mi, Dominic?”

“Herhangi bir kızdan söz etmiyoruz. Karım o benim.”

Kibritin alevi parmaklarımı yakıncaya kadar baktım ona.

“Ne zamandan beri?”

“Ezelden beri. Denizlerde hayat başladığından beri. İlk gezegen patladığından beri...”

“Allah kahretsin, Dominic! Ne zaman evlendiniz?”

“Geçen Aralık ayında.”

Bir inilti yükseldi gırtlığımdan.

Başını dizlerine yaslayıp hıçkırma hıçkırma ağlamaya başladı. Acısını hissettim, zenci bir kızla evlendiği için çektiği acıyı değil, ilerde çekeceği acıyı. Çocuk sahibi olduğunda çekeceği acıyı, önüne geçilebilecek o anlamsız acıyı, onun babası olmamla benim içimde başlayan acıyı.

“Her şeye rağmen,” dedim sadece dikkatini dağıtmak amacıyla, “Her şeye rağmen, karın bile olsa, seni dövmesine izin veremezsin. Erkek karısına hükmetmek zorundadır.”

Başını kaldırdı, ıslak ve açık gözüyle bana baktı.

“Katy hamile.”

“Üstelik hamile, öyle mi?”

Başını salladı, birkaç damla daha düştü kucağına.

“Bu büyük bir sorun değil,” dedim. “Ne kadar hamile?”

“Altı haftalık.”

“Güzel. Çocuğu aldırabilirsiniz.”

“O da öyle diyor.”

“Aferin Katy’ye!”

“Anlamıyorsun. Ben o bebeği istiyorum. O istemiyor. Kavga da bu yüzden çıktı zaten.”

“Neden istiyorsun o bebeği?”

“Çünkü benim. İstiyorum.”

Yılgınlıkla baktım ona, onu anlayamayacak kadar yorgundum, gizlenebileceğim bir delik özlemiyle yanıp tutuştum birden; ağılın arkasında, Rocco’nun yanında bir delik mükemmel olurdu, üzerine topraktan bir battaniye örtüp oğlumun acısıyla saklanabileceğim bir delik.

Neden o kıızı düzmele yetinmemişti? Neden doktorun neşterinden yararlanıp cenini kazıtmak istemiyordu? Kendine, çocuğuna, benim torunuma böyle bir acı çektirmeye ne hakkı vardı? Zenci ya

da beyaz, yeterince zordu zaten doğmak, ama zenci ve beyaz? Yazık ki kararı bebeğin kendisi veremiyordu.

Uyuşmuş bir biçimde karşımda oturmuş ağlıyor, benden anlayış bekliyordu. Zeki çocuktü da. On dört aylıkken alfabeyi öğrenmiş, üç yaşında okumayı sökmüş, dört yaşında satranç oynamaya başlamıştı, şimdi de dünyaya, benim dünyama nanik yapmaya kalkışuyordu.

Korkutmuştu beni. Hortlaktan farkı yoktu. Tanrım, bir azizdi belki de, şu ceset yıkamaya bayılan, hastaların yaralarını yalayan, gerçek haçtaki çivilerden birini öpebilmek için kaldırım taşlarının üzerinde sürünen fanatiklerden biri. Omuzlarımda sırtında taşıma özlemiyle yanıp tutuştuğu haçın korkunç ağırlığını hissettim ve beni yere serdi.

Gözlerinden biri güldü, şiş yüzü farklı bir biçim almaya başladı. “Zavallı ihtiyar,” dedi. “Utaniyorsun, değil mi? Büyük oğlundan utaniyorsun, değil mi?”

“Her zamanki kadar,” dedim.

“Ya yeni bir Willie Mays olursa? Bu senin acım hafifletir mi? Ya da yeni bir Diana Ross, bunun yararı olur mu?”

“Of, kes sesini,” dedim. “Şu anda benim kafamı kurcalayan tek bir şey var -annene nasıl söyleyeceğiz?”

“Babam anneme her şeyi söyler. Anlaşmanın maddelerinden biri. Kutsal evlilik müessesesi, iyi günde kötü günde, ölüm bizi ayırın-caya dek.” Elini kapıya doğru salladı. “Git, ihtiyar. Görevini yap.” “Fazla seçimim yok.”

“Git. Hayırlı haberi benim beyaz Anglosakson anneme fısılda. Bugün Betlehem’de bir çocuk dünyaya geldiğini ama handa hiç yer olmadığını söyle ona. Kundaklanmış bebeğin yemlikte yattığını, üzerinde meleklerin ilahiler okuduğunu söyle. Ama onu yere düşürmesin, çünkü bir gün dünyanın kurtarıcısı olabilir.”

Pipo ağzından yere düştü yine. Yerden kaldırıp masanın üzerine koydum.

“Neden evine gidip karınla kozunu paylaşmıyorsun?” dedim. “Beni yargılama, Baba. Yalvarırım.”

Kalın bacakları ve geniş omuzlarıyla oturdu orada öylece. Göbeği fırlamış, yüzü şiş ve çarpık. Birden onu kollarıma alıp tekrar çocukluğuna döndürmek geldi içimden, açık kollarıma doğru ilk adımını attığı Golden Gate Parkı’ndaki o güneşli öğleden sonraya. “Yiyecek bir şeyler getireyim mi sana?”

Yemek istemediğini söyledi, çıktım odadan.

ON SEKİZ

Mutfağa girdiğimde Harriet süslü bir tepsiye bir bardak şarapla birlikte Dominic'in mektuplarım yerleştirmişti, uzun bir vazoda taze bir gül bile vardı tepside. Karanlık bir bakış attı bana.

“Benim duymamam gereken neler anlattı sana?”

“Kişisel bir şey yok?”

“Ne dedi?”

“Havadan sudan konuştuk.”

“Anlıyorum,” dedi soğuk bir sesle.

“Harriet, Dominic ağır bir bunalım geçiriyor.”

“Bütün başına gelenlerden sonra onu suçlayabilir misin?” Masanın üzerinden tepsiyi aldı. “Linda Erickson'dan söz ettin mi ona?” “Yapma. Zamanı değil.”

Harriet Dominic'in odasına doğru gitti, ben yemek odasında Denny ile Jamie'ye katıldım.

“Ne olmuş Linda Erickson'a?” diye sordu Denny.

“Annen çöpçatanlığa soyunuyor.”

“Dominic için mi?” dedi Jamie gülümseyerek. “Hiç güleceğim yoktu.”

Sofrada yerimi alıp tabağıma iki kuzu pirzolası koydum. “Bacağın nasıl, Denny?”

“Prognoz olumlu değil.”

“Ne prognozu?”

“Yeni bir doktorum var.”

“Bu seferki kim?”

“Abercrombie. Ortopedist.”

“Adını hiç duymadım.”

“Muayenehanesi Compton'da.”

“Compton mu? Zenci mi?”

“Ne olmuş? Çok iyi bir ortopedist. Hemen sorunun köküne indi.”

“Ne diyor?”

Tabağındaki pirzola kemiğini sıyırdı. “Hayatımın sonuna kadar sakat kalabilirmişim,” dedi memnuniyetle kemiğin üzerinden bana bakarak.

“Hay Allah, çok kötü,” dedi Jamie.

“Metanetine hayranım, Denny,” dedim.

“Atlatacağım,” dedi Denny.

“Atlattırın tabii ki,” dedi Jamie. “Her şey iyi bir doktor bulmaya bağlı.”

“Abercrombie'nin üzerine yok. Sana adresini vereyim, bir gün ihtiyacın olabilir.”

“Teşekkürler,” dedi Jamie. “Belli mi olur.”

“Bu numaranın sökeceğini sanıyorsan yanılıyorsan,” dedim. “Çocuk kandırmaya çalışmıyorsun

burada, Amerikan Ordusunu kandırmaya çalışıyorsun, onlar bütün numaraları bilirler.”

Gözleri şaşkınlıkla büyüdü.

“Ordunun bu işle ne ilgisi var?”

“Kes artık, Denny. Beni o kadar aptal mı sanıyorsun? Ne yapmaya çalıştığını biliyorum. Beni kandıramazsın.”

İnanmakta güçlük çekiyormuş gibi başını salladı.

“Buna ne demeli... Öz babam!”

Bütün bu soytarılıktan sıkılmıştım artık. Aslında sakat olmayan bir sakata gösterilen sonu gelmeyen bu ihtimamdan usanmıştım. Aktör iş başındaydı yine, kendi yalanına duyduğu inancı ve sarsılmaz kendini beğenmişliği çekilir gibi değildi. Yemeğimin içine ediyordu. Ayrıca, Dominic’in sorunları kafamı daha fazla meşgul ediyordu.

İkisi yemeğe oturmadan önce Dominic’in odasında bir saat geçirmişlerdi, bu konuda tek kelime etmemeleri dikkat çekiciydi. Kardeşliğin gizli anlaşmasıydı bu, birbirleri hakkında tek kelime etmemek, özellikle Harriet ile bana. Kokuşmuş ve iğrenç bir hizipti, ama değiştirilemez ve gerekliydi, hiçbir zaman da karşı gelmedim.

Denny koltuk değneklerini alıp odadan çıktı, ama Jamie kahvesiyle bir sigara tellendirmek için kaldı, düşünceli ve sessizdi, canını sıkan bir şey vardı.

“Bunu görmem gerektiğini düşünüyorum,” dedi cebinden katlanmış bir kağıt çıkarıp bana uzatarak. Santa Monica askerlik şubesinden geliyordu, askerlik durumunu görüşmek üzere Mayıs’ın 1’inde görüşmeye gitmesi isteniyordu, yani bir hafta sonra.

“Rutin,” dedim mektubu katlayıp iade ederek. “Senin gibi başarılı bir öğrenci için sorun değil.”

Suçluluk duygusuyla ensesini ovdu.

“Sen öyle san.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Tarih ve İngilizce’den çaktım.”

“Bana geçtiğini söylemiştin.”

Zayıf bir gülümseme belirdi yüzünde. “Öyle mi demiştim?” “Yalan söyledin demek.”

Başını salladı.

“Salak. Askere alınabilirsin. Erkek gibi çek cezanı.”

“Benimle şubeye gelir misin?”

“Hayatta gelmem.”

Ama biliyordum gideceğimi, o da biliyordu.

Sonra Harriet, Dominic’in odasından döndü ve mutfakta kıyamet koptu; tava ve tencere gürültüsü, tabak takırtıları ve kırık cam şangırtısı. Masadan kalkıp mutfığa girdiğimde dizlerinin üzerinde kırık cam parçaları toplarken buldum onu.

“Ne oklu?”

“Cehenneme kadar yolu var. Pes ettim.”

“Ne dedi?”

“Linda Erickson hakkında korkunç laflar etti. Söylediklerini tekrar etmeye cesaret edemem, üstelik onu tanımıyor bile.”

Evliliği ve Katy’nin hamileliği hakkında bir şeyler söylemiş olduğunu umuyordum, ama o işi halletmek de bana düşmüştü anlaşılın. O anda bir çıkış yolu geldi aklıma, Harriet’e acı çektirmeyecek, benim de işimi kolaylaştıracak bir yöntem.

Onu kırık cam parçalarını toplarken bırakıp Dominica'nın odasına gittim. Bavulunu yapıyordu.

“Bana biraz ot bırak.”

“İstediğin kadar al,” dedi.

Plastik torbadan yirmi beş gram kadar alıp bir zarfın içine koydum, birkaç tane de sigara kağıdı ilave ettim.

“Yazarlar için zararlı bir şey bu,” dedi. “Norman Mailer’e bakılırsa insanın beyninde delikler açıyor ve bütün doğru sözcükler o deliklerden akıp gidiyor.”

“Zaten akıp gidiyorlar.” Bavula baktım. “Bu sefer temelli gidiyorsun galiba.”

“Arabam Katy'nin evinde. Beni Denny bırakacak.”

“Ya annen ne olacak?”

“Sen halledeceğini söylemiştin.”

“Ona veda etmeyecek misin?”

“Denny hazır olur olmaz yan kapıdan sıvışıyorum.” Kırık bir gülümseme belirdi tek gözlü yüzünde. “Allahımsarladık, Baba. Her şey için teşekkürler.”

Bu kadar basitti. Her şey için teşekkürler. İzni olmadan onu dünyaya getirdiğim için. Onu savaş, nefret ve bağınazlıkla dolu bir dünyaya zorladığım için. Ona sahtekarlığı, yalanı, önyargıyı ve acımasızlığı öğreten okullara gönderdiğim için. Sırtına hiçbir zaman inanmadığı bir Tanrı yüklediğim için. Bir gün mahvına sebep olabilecek araba tutkusunu aştığım için. Çocuk kızla tanışır ve iyi adamlar sonunda hep kazanır türünden korkakça senaryolar yazan bir baba için. Her şey için.

“Güle güle, evlat. Arada sırada ara.”

İçimden, *ikisi gitti, ikisi kaldı*, diye geçirerek çıktım odadan. Zavallı Harriet, Tanrı yardımcın olsun.

* * *

Denny ve Dominic gitmişlerdi, Jamie yatmıştı, biz salonda oturmuş televizyondaki filmi seyrediyorduk. Ben pipomu tütürüp çay içerken Harriet konyak yudumluyordu. Ot gömlek cebimdeydi. Sorun şuydu, dumanı ciğerlerine nasıl ulaştıracaktım? Ot içmekle afyon çekmek arasında fark görmeyen çelik iradeli insanlardan biriydi. Ben de uzman sayılmazdım, topu topu beş-altı kez içmişliğim vardı. Babamın öldüğünü öğrendiğimde deli gibi içki içip kederimi arttıracığıma ot içmiş olmayı yeğlerdim. Doğruyu söylemek gerekirse, babam öleli on yıl olmuştu ve hâlâ yasını tutuyordum. Marihuana bazı şeyleri değiştirebilirdi belki. Dünyan parçalandığında çok işe yaradığı söyleniyordu.

Film yol gösterdi bana. Kelimenin tam anlamıyla ölümler hakkında bir film. Başrolde Carol Lombard vardı, artık hayatta değildi. Diğer oyuncular da hayatta değillerdi; John Barrymore, Lionel Barrymore, Eugene Palette ve bütün yardımcı oyuncular. Yönetmen, yazar ve yapımcı da ölmüşlerdi. Mezarlarında çürümekte olan bu insanlar karşımda hareket edip duruyorlardı. Zavallı, sevimli, harikulade insanlar; çok hüznün vericiydi gerçekten. Harriet'e de söyledim bunu çok hüznün verici bulduğumu.

Çayıma biraz viski kattım, reklam arasında ayağa kalkıp bir kez daha yineledim. Hüznün verici, dedim, yürek paralayıcı. Hayat çok hüznün vericiydi, kısa ve hüznün verici. Benimle hemfikir olduğunu söyledi. Bu durumun beni melankolik ve mutsuz kıldığını ekledim, elimi tutup beni teselli etmeye çalıştı.

“Bu tuzaktan bir çıkabilirsek,” dedim, “bir yerlere gidip bir süre için bile olsa sıkıntılarımızdan kurtulabilirsek.”

“Saat henüz on bir buçuk, bir bara gitmek ister misin?”

“Bu değil kast ettiğim. Huzur bulmaktan söz ediyorum, içinde bulunduğumuz buhranlı durumdan bizi biraz olsun uzaklaştıracak bir değişiklik gerek bize.”

“Neden sarhoş olmuyorsun?”

Sarhoş olmak niyetinde olmadığımı söyledim. Tam bir kaçıştan söz ediyordum, çocukların yaptığı gibi. Marihuana içmek mesela.

“Neden imiyorsun?” dedi. “ocukların yatak odalarında bulursun eminim.”

“Var yanımda,” dedim gömleğimin cebini okşayarak.

“İ o zaman.”

“Yalnız mı? Ot yalnız içilmez. Keyfine varabilmek için biriyle paylaşmalısın.”

“Evde benden başka kimse yok ki.”

“Sen ne dersin?”

“Ben içmem.”

“Tahmin etmeliydim,” dedim dudak bükerek.

“Üzgünüm.”

“Sana güvenmekle hata ettim.”

“Ama ben içmek istemiyorum!”

“Sen, bu evde en fazla suiistimal edilen, en çok fedakarlık yapan insan. Etrafındaki dünya parçalanıyor ve...”

“Benim dünyam paralanmıyor!”

“Herkesten çok senin içmeye ihtiyacın var ve sen içmeyi reddediyorsun.”

“İhtiyacım yok benim.”

“Belki de haklısın. İrade sahibi olmak en iyisi herhalde, dişlerini sıkıp işkenceye katlanmak. En iyi demiri en sıcak fırın üretir. Unut gitsin. Ama benim burada oturup kusuncaya kadar içmeme bir şey demezsin umarım. Acılı bir baba için yapacak başka bir şey kalmıyor, bir bara gidip sürtüğün tekini tavlamaya çalışmaktan başka.” Elim tuttu yine. “Hadi bir tanem. Böyle bir şey yapmaya kalkışmazsın, değil mi? Kendini toparla lütfen.”

“Ne evlilik, ne maskaralık! Karımla biraz ot içmek istiyorum ve beni reddediyor. Tanrım, eroin akmayı teklif etmedim sana. Tek istediğim karımla elele tutuşup hayatın acılarının bir süre için unutulduğu mutluluk diyarına uçmak.”

“Beni hasta edeceğinden korkuyorum.”

“Hasta mı? şifalı bir ottur marihuana. Bedeni rahatlatır, zihni arındırır, ruhu onarır.”

Bir süre bir şey demeden sessiz kaldı.

Soma yumuşadı ve “Pekala,” dedi. “Ama beni hasta edeceğini biliyorum.”

Televizyonun loş ışığında iki tek kağıtlı sarıp birini ona verdim. “Sigara gibi i. Ciğerlerine ek ve biraz tut. Acele etmeden i.” Sigaraları yakıp sessizce içtik. Birkaç derin nefes aldı.

“Hiçbir şey hissetmiyorum.”

“Sabırlı ol. Zaman alır. Acele etme.”

Birkaç duman aldıktan sonra benimki söndü, ama tekrar yakmadım. O kendininkini parmakları yanıncaya kadar iti. Sonra i güzelliğiyle dolu bir uyuşuklukla arkasına yaslandı, yarı kapalı gözlerle filmi seyretti. Kendisini nasıl hissettiğini sordum.

“Hiçbir şey hissetmiyorum,” dedi gülümseyerek.

On dakika geçti.

“ocuklarımla gurur duyuyorum,” dedi. “ok seviyorum ocuklarımla. Korkunç bir dünyada

yaşıyorlar, ama gelecekle yüzleşme cesaretine sahipler. Onlar için üzölmeyeceğim artık.”

Ona söyleme zamanı gelmişti.

“Dominic sana evliliğinden söz etti mi?”

“Dominic evlendi mi?”

“Evet, Katy’yle Noel’de evlenmişler.”

“Bilmiyordum.”

“Katy bebek bekliyor.”

“Ne güzel.”

Baktım ona. Ağlıyordu. İki saat ağladı, televizyonun görüntüden yoksun beyaz gözü yanaklarından süzölen yaşların üzerinde parıldayınca kadar.

“Öyle mutluyum ki,” dedi tekrar tekrar. “Öyle mutluyum ki.”

Örümcek ağlarına bulanmış bir hayalet gibi tutundu bana yatak odasına giderken. Usulca yatağa yatırdım, boynu kırık bir bebeğın boynunu andırıyordu, elleriyse iki gevşek eldivenden farksızdı. Şefkat beklentisi içindeydi, başını omzuma dayayıp yüzümü okşamaya çalıştı, ama kafası öpüşemeyecek kadar iyiydi. Başını yastığa koydum, giysilerini çıkarıp hayranlıkla beyazlığını, bana emzirdiğı dört ağzı hatırlatan göğüslerinin pembeliğini seyrettim. Altın sarısı yarığımı okşadım hafifçe, kıllarını boyuyor muydu acaba? Benimdi, hepsi benimdi. Ona sahip olmak için karşı koyulmaz bir arzu kabardı birden içimde, soyunup kudurmuş bir vaziyette üzerine çıktım. Tecavüzdü, çaresizliğı beni cümbüşlü bir hezeyana sürükledi ve kötücöl bir taşkınlıkla harap ettim onu, o güne kadar varlığından haberdar olmadığım çatlaklar ve yarıklar keşfettim, hiç böyle kendimden geçememiştim onunla; o bütün sevişme boyunca uyudu, ertesi sabah hiçbir şey hatırlamayacaktı.

ON DOKUZ

Jamie'ye hiçbir zaman fazla kafa yormamıştım. Bebekliğini sabrımın bütün sınırlarını zorlarcasına ağlayarak geçiren Tina gözümü fena halde korkuttuğu için Jamie'nin bu kadar çabuk dünyaya gelmesini arzulamamıştım aslında. Üç çocuğun yeterli olduğuna yemin edip Harriet'e yalvarmıştım; Tanrı aşkına yeter, diyaframını takıyor musun, yerli yerinde olduğundan emin misin? Tina yan odada feryat figan ederken bir çocuk daha düşünmek mümkün değildi, bu yüzden de Jamie'ye hamile kaldığım öğrendiğinde hamile olduğunu üçüncü aya kadar sakladı benden.

Öğrendiğimde bok gibi davranmış, evden kaçıp altı çocuk sahibi olan ve alkolizminden onları sorumlu tutan ayyaş bir yazarla Palm Spring'deki evinde iki hafta geçirmiştim. Döndüğümde kafamda kürtaj vardı, ama artık çok geçti. Harriet benden nefret etti, evden kovup bir daha dönmememi söyledi. Ama nefrete ve gerekliliğe dayanan bir anlaşmaya vardık ve bebekten hiç söz etmedik.

Harriet için çetin bir sınavdı. Onun karnı büyüdükçe benim içimdeki canavar da büyüyordu. Koltuğuma tehlikeli bir biçimde oturup sabahtan akşama kadar şarap içiyor, onu çatalı dilimle cezalandırıyor, giderek büyüün karnından iğreniyordum.

Hamileliği ve üç çocuğuyla başa çıktığı gibi, umutsuzluğumun da altından kalktı. Bebek doğduktan iki hafta sonra Roma'da bir iş teklifi aldım. Harriet beni o koltuktan kalkmış görmekten o kadar mutlu, bense bir an önce evden kaçmaya o kadar istekliydim ki yanıma bir bavul bile almadan gittim.

Roma'dan döndüğümde Jamie beş aylıktı, ondan hâlâ nefret ediyordum çünkü kolik olmuştu ve Tina'dan bile daha çok ağlıyordu. Bebek ağlaması! Bana kırık cam parçaları yedirin, tırnaklarımı sökün, ama bebek ağlaması dinletmeyin çünkü acısını göbeğimde hissederim, hayatımın başladığı yerde.

Harriet adını Joseph koydu, babasının adıydı, ama Joseph değildi, Joseph'a benzemiyordu, Jamie ona daha çok yakışıyordu, bir süre sonra Jamie oturunca adını resmen değiştirdik.

Jamie'ye ilgilenecek zamanı hiçbir zaman bulamadım. Hep Dominic ya da Tina'ydı ortalığı karıştıran, bazen de Denny, ama her güne gülümseyerek başlayan, onu okula götürdüğüm ilk günde diğerleri gibi ağlamayan, kimse ona nasıl konuşması gerektiğini öğretme zahmetine katlanmadığı için tutuk ve kararsız konuşan bu kıvrırcık saçlı, ela gözlü oğlan hiçbir zaman sorun çıkarmadı. Ama daha sonra her gün okulun bahçesindeki kum havuzunda tek başına oturup biraz ağladığını öğrendik, öğretmeni ne olduğunu sorduğunda gözüne bir şey kaçtığını söylüyordu.

Altı yaşına geldiğinde onu mahalledeki Dört Temmuz kutlamasına götürmüştük, şaşkınlık ve memnuniyetle dolanmıştı kalabalıkta. Eve dönerken Harriet ona eğlenip eğlenmediğini sormuş, o da parıldayan gözlerle adamın birinin onunla konuştuğunu söylemişti. Harriet adamın ona ne dediğini sorduğunda Jamie o leziz anıya tutunup iç geçirmiş ve adamın söylediğini tekrarlamıştı: "Çekil yolundan, evlat!"

İşte Jamie size; çiçek, kaktüs, ağaç, örümcek, tırtıl, deniz yıldızı ve deniz kabuğu, solucan, fare,

kediyi, sincap, at ve insan aşığı. Jamie hiç üzmemişti bizi. Hiçbir talepte bulunmamıştı. Okulu hiç kırmamıştı, hiçbir zaman eve şerifin arabasıyla gelip ailesini şerif yardım-cismin vandalizmin ya da hırsızlığın ya da içki içmenin ya da kumsalda esrar partileri vermenin ya da kızları hamile bırakmanın ya da evden kaçmanın ya da hırsızlık yapmanın çok ciddi bir suç olduğuna dair nutkunu dinlemek zorunda bırakmamıştı.

Her zaman sınıfın en iyi notlarını alırdı, üstü başı hep tertipli ve temizdi, önüne konan her şeyi yerdi, bütün gününü potaya şut atarak geçirebilirdi ve yatmadan önce annesine iyi geceler öpücüğü vermeyi asla ihmal etmezdi. Kim niye zaman ayırsın ki böyle bir çocuğa? Benim ilgi alanıma girebilmek için bir çocuğun araba parçalamak, silahımı çalıp bildircin vurmak, bir kayadan düşüp kuma çakılmak, kız arkadaşının regl olmasını beklerken tırnaklarını kemirmek, boğulmaktan kurtarılmak, mobilyanın parçalandığı partiler vermek ya da pencere kırmak gibi önemli bir şey yapması gerekirdi. Jamie asla yapmadı böyle şeyleri. Ana eğilimin dışında kalmış bir ucubeydi çocuk.

Sonra ortaya birden kriz çıktı ve bizim Jamie'nin sanıldığı kadar masum ve harikulade olmadığı anlaşıldı. Belki de ilgi çekmek için başvurmuştu bu yola. İki önemli dersten çakıp askerlik şubesiyle başını derde sokmasının de nedeni buydu muhtemelen. Ama yalanlarının karmaşıklığı tahminimizden çok daha girifti.

İnanabilmek için yazılı olarak görmemiz gerekmişti. Jamie'nin adına gelen mektup Rektör'ün bürosundan gönderilmişti. Harriet zarfı Jamie görebilsin diye telefonun yanına koymuştu. Önemi sezip zarfı ışığa tutarak içine bakmaya çalıştım. Evin başkalarının mektuplarını açmama kutsal kuralını bozup zarfı açsam mı, diye geçirdim içimden. Ahlaki sorun zarfı açmamı on saniye kadar geciktirdi.

James Molise hakkındaki bilgi gayet açık ve gayri şahsiydi. Kırk iki günü bulan devamsızlığı nedeniyle okuldan ihraç edilmişti.

“Atılmış. İhraç edilmiş.”

“O zarfı açmamalıydın,” dedi Harriet kaşlarını çatarak.

“Kırk iki gün! Ne yapıyor bu çocuk?”

“Önemi yok. Mektubunu açmaya hakkın yoktu.”

Akşam yemeğine doğru boş ellerle geldi eve.

“Kitap yok mu? Nasıl olur?”

Bir an için endişe dolu gözlerle bana baktı, sonra başını çevirdi. “Ne olmuş?” dedi.

Mektubu alıp ona uzattım, yüzü karardı ama parmağıyla yırtık zarfı işaret etmeyi ihmal etmedi. Mektubu okumadan masanın üzerine fırlattı.

“Okulu bıraktım.”

“Bırakmadın, atıldın.”

“Bıraktım!” diye ısrar etti.

“Kardeşlerin gibi fos çıktın sen de. Oysa ben hep senin farklı olduğuna düşünmüştüm.”

“Bir dakika susar mısın?” diye araya girdi Harriet. “Ne oldu, Jamie? Okulu neden bıraktın?”

“Bir işte çalışıyorum,” dedi ellerine bakarak.

“Kaç işte çalışıyorsun?” diye sordum. “Süper markette çalıştığımı sanıyordum.”

“Artık orda çalışmıyorum. Çocuk Kliniği'nde çalışıyorum.”

“Ne yapıyorsun orda?”

“Spor ve el sanatları eğitimi veriyorum. Ne yapılması gerekiyorsa onu yapıyorum.”

Duruma uyanmaya başladım, zekice bir manevraydı, Denny'ninki gibi, rahatlattı beni.

“Hiç fena değil,” dedim. “Askerliğini tecil etmene yarayabilir.” “Ben gönüllü çalışıyorum,” dedi

biraz utanarak. “Klinik bana maaş vermiyor.”

“Bedava mı çalışıyorsun?”

“Seviyorum yaptığım işi.”

“Sen aklımı kaçırmışsın. Hayırseverlik evde başlar.”

Düşmanlık yoktu ela gözlerinde, şefkat ve anlayış sadece. “Biliyordum böyle bir şey söyleyeceğini, Baba. Bu yüzden sana daha önce açılmadım.”

Yemekte Çocuk Kliniği'nde yaptığı işle ilgili olarak biraz daha bilgi edinme olanağı bulduk. Haftada elli saat çalışıyor, öğle yemeğine para vermiyordu. Denny'nin onu arabasıyla bıraktığı günleri saymazsak kliniğin bulunduğu elli kilometre uzaklıktaki Culver City'ye günde iki kez otostop yaparak gidip geliyordu. Sakat çocukların tekerlekli koltuklarını itiyordu, onları havuza sokuyordu, ağrıyan kaslarına masaj yapıyordu. Yürüeyebilen veya koşabilenlere top atıp tutmayı öğretiyordu. Bunların dışında yapacak fazla bir şey yoktu; tuvaletleri temizlemek, halıları süpürmek ve çamaşıra yardım etmek dışında.

“Kadro eksikliği var,” dedi. “Yardıma ihtiyacımız var.”

Dinlerken onu ne kadar az anladığıma ve birden benim için nasıl bir muammaya dönüştüğüne hayret ettim. Yeni bir mazlum vardı artık ailemizde. Dominic kendini Katy Dann'ın mihrabında kurban etmişti, şimdi de Jamie kendini çocuklara adamıştı. Haftada bin beş yüz dolar karşılığında (iş bulabildiğinde) kaçış senaryoları yazan babalarından ne kadar farklıydılar! Çocuklarımı değil de köpeklerimi anlamamın şaşılacak bir yanı yoktu. Jamie'yi, Dominic'i, Denny'yi ve Tina'yı anlayıncaya kadar bir daha asla yazamayacaktım. Onları anlayıp sevdiğimde bütün insanlığı sevecek, etrafımdaki güzelliklerin farkına varacaktım ve her şey parmaklarımdan sayfaya elektrik gibi akacaktı.

YİRMİ

Jamie işe iki gün benim arabamla gitti ve Cuma günü şubeye birlikte gittik. İkimiz için de büyük bir gündü. Benim saat dokuz buçukta Santa Monica'da olup işsizlik çekimi almam, onun da on bir buçukta Brentwood'taki askerlik şubesinde olması gerekiyordu.

Onu Çocuk Kliniği'nde bırakıp Santa Monica'ya döndüm ve C gişesinin önündeki kuyruğa girdim. Her zamanki yüzlerle karşılaştım orada, kuyrukta beklemenin rezaletini eğlenceye çevirmeyi bilen eğlence dünyası insanları; espri üzerine espri patlatan durum komedisi yazarları, Brando'nun son fiyaskosunun senaryosunu yazan gür kaşlı ve kasvetli tip, on adet Daniel Boone yazan pipo içicisi, yüzü gülmeyen hırçın yönetmenler, terzi elinden çıkma takım elbiseleriyle karakter oyuncularını. Elektrik mühendisleri, çiftçiler ve Apollo projesinde yer aldıklarını her fırsatta dillendirmeyi ihmal etmeyen bilim adamlarıyla birlikte ilerliyoruz kuyrukta. Yazarlar palavra ve iyimserlik dolu, şaşırtıcı bir biçimde çoğu doğruyu söylüyorlar. Bir hafta altmış beş dolarlık çeklerini almak için kuyruktular, öteki hafta kıyak bir iş için Avrupa'ya gidiyorlar. O kalabalıkta tek has yalancı ben miyim, diye geçiriyorum içimden, çünkü roman yazdığımı dair bir yalan söyledim ve bana romanımın nasıl gittiğini sorduklarında hep aynı yanıtı veriyorum: "Olağanüstü!"

Culver City'ye dönerken pırıl pırıl bir güneş vardı. Kliniğin tam önüne park ettim. İki katlı, kireç boyalı yeni bir bina olmasına rağmen kirliliği ve bakımsız görünümü var, içindeki hüznü gizleyemiyormuş gibi. Binanın hemen yanındaki oyun bahçesi üzeri son seçim kampanyasından kalma siyasi afişlerle kaplı beş metre yükseklikte kontrplakla çevrilmiş. San Diego Karayolu'ndan iki blok ötede zencilerin ve Meksikalıların yaşadığı bir mahalle. Kontrplak duvarın öte yanında çocuklar oynuyor, kuş cıvıltılarını andıran sesleri havaya yayılıyordu.

Resepsiyonda oturan zenci kız bana Jamie'nin bahçede olduğunu söyledi, başımı sallayıp tozlu bahçeye girdim. Çoğu zenci bir düzine kadar çocuk vardı bahçede. Kimi koltuk değnekliydi, kiminin bacağında demirden destek vardı. Kimi salıncakta sallanıyor kimi de paslı bir atlı karıncayı çeviriyordu. Beyaz üniformalı zenci bir hemşire ilgileniyordu onlarla.

Jamie'yi kum havuzda iki küçük kızla birlikte gördüm, biri zenciydi, öteki Meksikalı. İçi su dolu bir kovayla kek kalıpları vardı yanlarında. Çamurdan kek yapıyorlardı, elleri çamura bulanmıştı.

Yanlarına gittiğimde Jamie, "Biraz da tarçın serpin üstüne," dedi.

Tek kollu zenci kız bir avuç kum alıp ıslak çamurun üzerine serpti. Bacağı demir destekli diğer kız, "Ben Hindistan cevizi istiyorum," dedi.

"Olur," dedi Jamie, "Hindistan cevizi de koy."

Kız iki eliyle yerden kum alıp kekin üzerine koydu.

"Gitme zamanı," dedim.

Jamie muslukta ellerini yıkarken kızlar suratlarını asıp beni seyrettiler. Sonra ayağa kalkıp iki kedi yavrusu gibi Jamie'ye sokuldular.

“Gitme, Jamie. Lüfen.”

Jamie onlara bir süre sonra geri döneceğini söyledi.

“Yemin et! Yemin et!”

“Yemin ediyorum.”

Kızların ellerini tutup adımlarını bacağı sakat kızın yürüyüşüne uydurmak için ağır adımlarla yürümeye başladı. Tepemizdeki sıcak güneş, ayağımızın altındaki tozlu toprak, dünyadan kontrplak duvarla ayrılmış oyun bahçesi, her şey güvenli ve kutsaldı bir şekilde orada, ama karayolundan geçen kamyonların gürültüsü o kutsiyete tecavüz ediyordu sanki. Jamie’ye baktım, dizlerine tutunan çocuklara bakarken parlayan gözlerini ve küçük gülümsemesini gördüm. Bebeklerine sarılır gibi sarılmışlardı Jamie’nin ellerine. Jamie de onlara küçük bir çocukken köpeklere ve tavşanlara baktığı gibi sevgiyle bakıyordu.

Askerlik şubesi Barrington sokağında yepyeni bir gökdelendeydi. Erken varmıştık, Porsche’u otoparka sokup boş yerlerden birine park ettim. Motoru kapattım, bir an için arabanın içinde oturup düşüncelerimizi toplamaya çalıştık.

“Bir planın var mı? Onlara ne diyeceğini biliyor musun?” “Plana ne gerek var? Onlar soracak, ben de yanıtlayacağım.” Bir süreden beridir durumu gözden geçiriyordum, şimdi de bir çözüm önermeye gelmişti sıra. “Şuna ne dersin?” dedim. “Ben kalp krizi geçirdim, şimdi de evde dinleniyorum. Annen tek başına her şeyle ilgilenemediği için senin yardımına ihtiyaç duyuyoruz.” “Aklını kaçırmışsın sen.”

“Hazırlıklı olmakta yarar var.”

“Benden ne istediklerini bile bilmiyorum. Sadece bir form doldurmamı isteyecekler belki de.”

“Hayal kuruyorsun, evlat. Kırk iki gün okulu kırdın, şimdi de peşine düştüler.”

Kapıyı açtı.

“Birazdan öğreniriz.”

“Bekle,” dedim yeni bir çözüm önerisiyle. “Şu Denny’nin doktoruna ne dersin?”

“Abercrombie mi? Sahtekarın teki.”

“Sahtekar elbette! Sahtekar bir doktor bulmadan nasıl böbrek ya da yüksek tansiyon hastası olacaksın?”

Kaşlarım çattı.

“Ben böyle bir işe kalkışamam.” Arabadan inip kapıyı çarptı.

“Gerçeğe ne dersin? Sahtekar bir doktora başvurmadan gerçeği söylemeye?”

“Neymiş gerçek?”

“Ülserim. On iki parmak bağırsağымda ülser var, biliyorsun. Arada sırada azıyor. Her an azabilir doğrusunu istersen. Diyelim ki...”

“Olmaz.”

Arabadan uzaklaşırken hemen yanımızdaki park yerine hızla dalan Thunderbird’ün altında kalıyordu az kalsın. Adam komaya bastı, frene asıldı ve Jamie kendini benim arabamın üzerine fırlatarak ezilmekten son anda kurtuldu. Jamie Thunderbird’ün direksiyonundaki adama öfke dolu gözlerle baktı.

“Aptal herif!” diye bağırdı adama. “Allah belanı versin!”

“Üzgünüm,” dedi adam. Bir trajedinin kıl payı ıskalandığının farkındaydı, şapkasını geriye atarak eliyle birden ter içinde kalan yüzünü sildi.

“Aptal herif!” diye bağırdım adama.

Adam evrak çantasını alıp arabadan indi. Üzerinde tiyatro perdesi gibi duran ipekten bir takım

elbise kuşanmıştı. Omuzları geniş, çenesi öne doğru çıkıktı. Başkan yardımcısı veya kullanılmış araba satıcısı olabilirdi.

“Çok üzgünüm,” dedi.

Adamı buz gibi bakışlarımızla serinlettik, arabaların arasına dalıp yürümeye başladı. Sonra birden durdu, ipek omzunun üzerinden bize baktıktan sonra geri geldi.

“Molise değil misin sen?” diye sordu Porsche’un önünde durup.

“Sana ne?” dedi Jamie kollarını kavuşturarak.

Azman gülümsedi ve ikimize birden konuştu.

“Şu sizin sapık köpek ne alemde?”

O zaman tanıdım onu. John Galt, Santa Ana rüzgârının estiği gece Dangalak’ın kumsalda becermeye çalıştığı avukat. Kumsalda uzun bermuda şortu, çiçekli gömleği, koca göbeği ve odun gibi kıllı bacaklarıyla karşımda duruşu canlandı gözümde; beni itip kakarak gözdağı verişini kafamdan silinmemişti hâlâ, özellikle Jamie de tanık olduğu için. Şimdi durumu eşitleme fırsatı geçmişti elime, hem oğlan da yanımdaydı.

“Merhaba, Galt,” dedim Jamie’ye dönerek. “Onu hatırladın mı, Jamie? Dangalak’ın ırzına geçmeye çalıştığı adam? İşte bu.” “Hatırladım,” dedi Jamie. “Şu komik şortlu adam.”

Hafifçe gülümsedi Galt.

“O canavar kimsenin ırzına geçti mi son zamanlarda?”

“Hayır,” dedim. “Ama seni çok özleyiyor, Galt. Gözünün bebeğisin.”

Çelikten bir gülümseme belirdi bu sefer Galt’ın dudaklarında. Ceketinin cebinden mendilini çıkarıp gerdanında birikmiş teri silerken duman tütüyordu mavi gözlerinden. Mendilini özenle katlayıp cebine yerleştirdi. Öfkesini sıcak bir rüzgâr gibi yüzümde hissediyordum. Koltuğumda arkama dönüp yerde duran 5 numara golf sopasını kaptım. Bakışma savaşına dönüşmüştü durum. Galt bana ve Jamie’ye karşı. Sonra Galt birden dönüp hızla uzaklaştı, güneş ipek ceketinin üzerinde pırlı pırlıdı.

“Bu harikaydı işte,” dedi Jamie. “Adamı iki paralık ettin.”

“Sen de öyle.”

“İlk görüşte nefret etmiştim zaten ondan.”

“Kabadayının teki,” dedim. “İyi ki bir hamle yapmaya kalkışmadı, yoksa beynini bununla dağıtardım.” Elimdeki golf sopasını havaya kaldırdım.

Otoparktan çıkıp binanın giriş kapısına doğru yürüdük. Binanın bitişiğindeki kafeteryada Galt’ı gördüm, tezgaha oturmuş kahvesini yudumlarken gazete okuyordu. Asansöre binip dördüncü kata çıktık.

Bir Dostoyevski romanına girmekten farksızdı askerlik şubesinin bürosuna girmek. Bürokrasi hemen kemiklerinize işliyor, devletin çarkı sizi öğütmeye başlıyordu. Floresan lambalarıyla aşırı aydınlatılmış, taze alçı kokan beyaz ve devasa bir odaydı. Çoğu uzun saçlı on beş kadar genç gişelerin önünde durmuş memurlarla konuşuyorlardı. Beyaz ışık yüz hatlarını iyice ortaya çıkarıyor, yüzlerindeki her kıl ve sivilceyi belirgin kılıyordu.

Durumu görünce Jamie’nin gözleri fal taşı gibi açıldı, derin bir soluk aldı. Herkes kadar tanımlanamaz görünerek gişelerden birine gidip sıraya girdi. Ben duvar yanındaki plastik iskemlelerden birine oturdum. Çocuklar sigara içiyorlardı, ben de pipomu doldurup yaktım. Gişelerin ardında daktilolarını örseleyen bir daktilograf mangası vardı. Makineler birbirleriyle hararetli bir tartışma içindeydiler sanki.

Koridor kapısı açıldı ve bir gri ipek patlaması oldu. John Galt girdi içeri. Çantasını sallayarak yan kapılardan birine doğru yürüdü. Jamie'yle aynı anda fark ettik onu. Birden pipom söndü, Galt kapıdan girmeden önce durup etrafına bakındığında enseme kan yürüdü. Parlak mavi gözleri makineli tüfek gibi taradı bizi. Sonra kapıdan girdi. Jamie dönüp bana baktı. Gişenin arkasından yan bürolardan birine girerken görülebilen Galt'ı başıyla işaret ederek önündeki gence bir şey sordu. Sonra sıradan çıkıp bana doğru yürüdü. Gri bir renk almış yüzünde alaycı bir gülümseme vardı, eşek şakasına maruz kalmış birinin gülümsemesi.

“Kimmiş biliyor musun?”

“Söyleme,” dedim. “Duymak istemiyorum.”

“Yönetim Kurulu Başkanı.”

Jamie sıraya dönerken zihnimde dört nala koşan bir düşünceyi püskürtmeye çalıştım, ama zaptedilmesi mümkün olmayan vahşi bir attan farkı yoktu:

Üçü gitti, biri kaldı.

YİRMİ BİR

Jamie bir daha Galt'la karşılaşmadı, yüz yüze gelmedi en azından. Sivil günlerinin son demlerini yaşadığını idrak etmesiyle birlikte felaket artık bir kış gibi çöktü üzerine. İyi bir asker olacağını biliyordum, kendine kötü bir asker olamayacak kadar saygısı vardı, ama askerlik korkusu sessiz ve kasvetli bir keşişe çevirmişti onu.

Kriz durumunda benim gibi davranırdı. Baba neyse oğul da o. Babam öldüğünde köpeğim Mingo'yla uyumuştum. Annem öldüğünde Rocco'yu koynuma almıştım. Jamie de Dangkalak'ı aldı yatağına. Aptal değildi köpek. Oğlanın üzüntüsünü hissedip son iki ay ona yakın durarak onu teselli etmeye çalıştı.

Bu durum bir değişiklik yaratmıştı Dangkalak'ta. Evin içinde aylak aylak dolanan şımarık bir köpek değildi artık. Bir işlevi vardı, onu seven biri için yapması gereken bir işi vardı. Hüzünlü gözlerinde şükran duygusuyla Jamie'yi izliyordu evin içinde. Kahvaltıda masanın altına giriyor, başım Jamie'nin ayakbalarına yaslıyordu. Jamie kliniğe gitmeden önce garaj kapısının önünde duruyor, başını sevgiyle son bir kez okşamasını bekliyordu. Araba gözden kaybolurken garajda yatıyor, o dönünceye kadar orada bekliyordu.

Kaygılanıyordu Jamie için. Çanağında yemek bırakmasından ve bize olan ilgisizliğinden açıkça belliydi.

Dört Temmuz günü Jamie'yi teslim etmek üzere Los Angeles'e götürdük. Dangkalak'a da yer olsun diye steysin arabayı aldık. Dangkalak başını Jamie'nin kucağına koyup yol boyunca uyudu. İki otobüs bekliyordu o gün teslim olacaklar için. Jamie elimi sıktı, annesinin yanağına bir öpücük kondurdu ve kollarını Dangkalak'ın boynuna dolayıp onu üç-dört kez öptü.

“Köpeğime iyi bak.”

Başımı salladım.

“Söz mü?”

“Söz.”

Otobüse binmekte olan pasaklı gençlerden oluşmuş sıraya girdi. Buchenwald'e sevk edilen Nazi kurbanlarını andırıyorlardı. Jamie otobüse bindi, arka pencereden bize el salladı. Harriet gözyaşlarıyla ıslanmış mendilini salladı. Otobüs bir ejder tıslamasıyla Fort Ord'a doğru hareket etti.

* * *

Harriet iki gün boyunca ağladı ama benim acım on iki dakika sürdü, yoğun trafikte körfez yolunu tuttuğum karayoluna çıkıncaya kadar. Sonunda kumsalda tatil yapmaya giden manyakların önünü kesmeden saatte yüz kilometre hız yapabileceğim üçüncü şeride girmeyi başardım.

Jamie için endişe etmiyordum. Babamın ben askere gittiğimde neden bu kadar mutlu olduğunu biliyordum artık. Sorumluluk başkasına geçiyordu. Dominic ve Denny'nin yaptığı gibi evden kaçıp büyük kentin keşmekeşine girmiyordu; geceleri uykularımız kaçmayacak, tırnaklarımızı kemirip

endişe etmeyecek, her telefon çaldığında yüreğimiz ağızımıza gelmeyecekti. Emin ellerdeydi Jamie. İyi beslenecek, iyi uyuyacak, disiplin öğrenecekti. Kilo alacak, kendi başının çaresine bakma beceresim edinecekti. Evini ve annesini özleyip ağlayacaktı bir süre. En kötüsü, can sıkıntısı çekecekti, ama kim çekmiyordu ki?

* * *

Eve vardığımızda Dangalak başı patilerinin arasında koltukta yatıyordu. Arabadan inmeyi reddetti. Mantıklı ve yumuşak bir tonla seslendim ona, ama yerinden kıınıldamadı. Uzanıp tasmaını kavradığımda kasvetli gözlerinden birini açıp hırladı.

“Siktir git, nankör herif.”

“Jamie’yi özlüyor,” dedi Harriet.

“Biz de özlüyoruz Jamie’yi. Bu bizim gibi arabadan inmemesi için bir neden teşkil eder mi?”

“Kendini kötü hissediyor. Arabanın kapısını açık bırak.”

Canımı sıkmaya başlamıştı Dangalak. Onu aylarca beslemiş, yıkamış, kürkünü fırçalamış, ısıtmış, dostluğumu sunmuştum ama şimdi ona bugüne kadar bir bardak su bile vermemiş olan Jamie’den başka bir şey düşünemiyordu. Ondan özel bir ilgi ya da derin bir bağlılık filan beklemiyordum, ama bana itaat etmesini ve saygı göstermesini talep etmeye hakkım vardı. Ben ona sıcak bir yuva vermeseydim, çocuklarımdan bile daha iyi davranmasaydım bugün ne halde olurdu? Soyu bozuktu herhalde. Sevgi ve şefkate karşılık verecek zekadan yoksun derbeder orospu çocuğunun tekiydi. Ona gösterdiğim ilginin yarısını Rocco’ma göstermiş olsaydım havaya zıplardı sevinçten.

İki saat sonra kapıyı tırmaladığında televizyonda Dodger maçını seyrediyordum. Onu içeri almak için ayağa kalktım. Bana bakmadan kuyruğunu indirip Jamie’nin odasına yollandı. İnleyerek boş yatağı kokladı, sonra boş yatağa tırmandı. Derin bir iç geçirdikten sonra yatağa yerleşip gözlerini kapattı. Yemekten sonra verandaya bir çanak dolusu at eti koyup onu yataktan çıkarmaya çalıştım. Elim tasmaına yapıştığında tehditkar bir biçimde hırladı bana.

“Rahat bırak onu,” dedi Harriet. “Acıkınca yer.”

Yemedi ama. Ne yedi ne de içti, Jamie’nin odasından da çıkma-di. Bütün geceyi ve ertesi günü Jamie’nin odasında geçirdi. Sonra halıya işediğini keşfettim. Duruma el koymanın zamanı gelmişti.

Harriet halıyı silmek için bez ve deterjan getirdi, ben arabaya gidip golf torbamdan bir golf sopası aldım. Jamie’nin odasına döndüğümde Dangalak doğrulmuştu. Golf sopasını havaya kaldırdım.

“Dışarı!”

Sefaletiyle bitkin, kürkü donuk, gözleri sulu ve durgun, yataktan göbeği önde inip ağır adımlarla holü kat etti ve arka kapıdan dışarı çıktı. Onu bulduğumuz gece gözlemediğimiz melankolik ruh haline dönmüştü yine. Kapının eşiğinde durup mekanda ilk kez bulunu-yormuşçasına aylakça dolanışını seyrettim. Merhametsiz ve utanç verici bir düşünce geçti beynimden. Kurtulmak istiyordum ondan. Jamie’ye söz vermiş olmama rağmen köpeğin gitmesi gerektiğini düşünüyordum. Düşüncemi sezmiş olmalıydı, çünkü aklımdan geçenler için beni ayıplarmış gibi hüünlü bir bakış attı bana. Bir suçlu gibi titredim, ona bakamadım.

YIRMİ İKİ

Ertesi gün öğleye doğru Harriet köpeğin gitmiş olduğunu keşfetti. Bahçeyi aradık, o çok sevdiği derin sarmaşıkların arasına, çam ağaçlarının gölgeli barınaklarına, terk edilmiş karavana baktık. İki kapı da kilitli olmasına rağmen sırta kadem basmıştı.

“Tel örgünün üzerinden atlamış olmalı.”

“Kumsala bakalım,” dedi Harriet.

“Dönecektir. Bahçe kapısını açık bırakalım.”

“Onu aramak zorundayız.”

Yürüyüş ayakkabılarını geçirdi ayağına.

“Ben bir şeyler yazıyordum,” dedim.

“Benimle geliyorsun.”

Kumsalın yolunu tuttuk. O güneğe gitti, ben kuzeye. Dört yüz metre kadar yürüdükten sonra bir kayanın üzerine oturup pipomu yaktım. İki saat boyunca martıları seyredip denize baktım. Matah bir köpek sayılmazdı. Şizofrendi hatta. Rick Colp’u dehşete sürüklemişti. Denny’yi ısırılmıştı. Galt’ı düzmeye kalkışmıştı ve Jamie’nin askere alınmasından da o sorumluydu muhtemelen. Bana soğuk ve kayıtsız davranmıştı. Birden bütün vücudum bir esin dalgasıyla yıkandı ve omurgamda harikulade bir ezgi bir aşağı bir yukarı gezindi. Bir pitbull daha alacaktım, bir yavru; Rocco gibi beyaz, pembe karınlı, uzun sıçan kuyruklu, yumuşak kahverengi gözlü. Ama önce Dangalak’ın temelli gittiğinden emin olmalıydım. Eve döndüğümde Harriet banyodan çıkmış kurulanıyordu.

“Ne oldu?”

“Temelli gitmiş.”

“O kadar uyşuk bir köpek ki fazla uzaklaşmış olamaz. Arabayla çıkıp dolanalım biraz.”

“Ben bir şey yazıyorum.”

“Bekler. İki arabayı da alalım.”

O Zuma Kumsalı’na doğru sürdü, ben karayolunu tuttum. Topanga Vadisi’nde kuzeye sapıp Ventura golf sahasına sürdüm. Yepyeni ve harikulade bir sahaydı Ventura, sundukları toplar da gıcır gıcırda ayrıca. Üç kova dolusu topa vurdum, bir tane de iki yıldır beceremediğim bir falsolu vuruş çıkardım. Bütünüyle bakıldığında hayli kazançlı bir gündü.

Altın sarısı güneş pembe deniz tarafından yutulmak üzereyken vardım eve. Harriet mutfakta yemek pişiriyor, bir yandan da telefonda komşulara iri, kahverengi-siyah, kuyruğu tüylü bir köpek görüp görmediklerini soruyordu. Sürekli bililerini arayıp yorulmak bilmeksizin konuşurken bana yemek servisini de yaptı. Bitkin görünüyordu. Hayvan Barınağı’m aramıştı, Şerif’i aramıştı, hayvan haklarını koruma derneklerini aramıştı. Ayrıca *Times* gazetesine ve batı yakasının bütün yerel gazetelerine ilan vermişti.

Bir viski soda hazırlarken, “İzine rastlayabildin mi?” diye sordu. “Hayır. Dağlara taşlara bile

baktım, Latigo'ya, Corral Vadisi'ne, Mulholand'a. Decker Vadisi'ne bile baktım. Buradan Camarillo'ya kadar ne kadar yol varsa hepsine girip çıktım.”

“Onu bulmak zorundayız, Jamie için.”

“Ya bulamazsak?”

“Denemeliyiz.”

“İyi de, bulamadığımızı varsayalım?”

“Jamie'nin acemi eğitiminden dönmesine on hafta var. O zamana kadar buluruz mutlaka.”

“Gerçekçi olalım, Harriet. Köpek gitti. Bir süre bizimle kaldı ve gitti. Durum bu.”

“Buna inanmıyorum. Belki de Fort Ord yolunu tutmuştur.” “Saçmalama. Lassie'den söz ediyorsun sen.”

“Mümkün.”

“Evet, filmlerde. Point Dume'da değil. Ama onu bulamazsak aklıma gelen bir çözüm var.”

“Neymiş?”

“Başka bir köpek.”

Gözleri açıldı, kuşkulandı, ama konuyu uzatmamaya karar verdi. “Küçük bir spanyel ya da bir İskoç çoban köpeği düşünüyorum.”

Gözleri alevlendi, derin bir nefes aldı.

“Şimdi görüyorum oyununu.”

“Ne oyunu? Gerçeklerden söz ediyorum ben?”

“Boşuna nefes tüketmeyeceğim. Eğer ağzından pitbull sözcüğü çıkarsa bu evlilik sona ermiştir. Son sözüm bu.”

Döndü ve hışımla mutfaktan çıktı.

Beni istediği kalıba sokmaya yönelik o aşına baskıyla karşı karşıyaydım yine. Kağıt kalem alıp hesap yapmaya başladım. Porsche'um için üç bin dolar, bankaya taşıt kredisi olarak iki bin iki yüz dolar borcu düş, golf sopalarım için yüz dolar, çim biçirim için beş yüz dolar, elektrikli testerem için yüz dolar, silahlarım için de iki yüz dolar. Bin altı yüz dolar civarında bir para. Uçak bileti için beş yüz dolar ayırırsam Roma'ya bin yüz dolarla inebilirdim. Düşünmek gerekiyordu.

Telefon çaldı ve farklı odalardan cevap verdik. Dume Drive'dan Bayan Pollard arıyordu. Penceresinden yan bahçede iri ve kalın kürklü bir köpeğin dolandığını görebiliyordu. Harriet ona teşekkür edip holü koşarak geçti.

“El fenerini al, “dedi.

Birkaç dakika sonra steysını Bayan Pollard'ın evine yanaştırdı. Arabanın farları karanlıkta yan bahçede duran çok iri bir köpeği aydınlattı, gözlerinin beyazı şaşkınlıkla büyüyen bir Kanada köpeği.

Harriet cesaretini yitirmedi ama. “Bu umut vaat ediyor,” dedi. “Bu bölgeyi daha önce taramamız gerekirdi.” Geri vitese takıp arabayı yola çıkardı.

İki saat boyunca Point Dume'da bir cenaze arabasının yavaşlığıyla dolanıp bütün köpekleri delirttik. Sürü halinde izlediler bizi, dişleri ve damakları el fenerinin ışığında parıldayan çıldırılmış bir grup. Köpekler, köpekler. Point Dume'un Şivava'dan tutun da St. Bernard'a kadar dünyanın en elit, en iyi beslenmiş, en iyi terbiye görmüş köpekleri ama Dangalak yoktu aralarında. Sonunda el fenerinin pili bitti de eve dönebildik.

Garajda duran Denny'nin külüstürünün yanına yanaştığımda evin bacasından duman tütüyordu. Arabadan fırlayıp bacaya baktım. Bacadan çıkan yanık sentetik lastik kokulu dumanlar kara bir melek gibi asılı duruyordu gece sıcağında.

Danny şöminenin karşısına bağdaş kurmuş, çenesi ellerinin arasında ateşi seyrediyordu. Koltuk değneklerini yakıyordu. Değneklerin ucundaki lastik yastıklar tıslayıp tütüyordu. Yanına gidip ateşe baktım. İki dakika kadar hiç konuşmadık.

“Demek başardın.”

Gülümseyip cebinden bir zarf çıkardı. Askerlik Şubesinden geliyordu. Tıbbi nedenlerden ötürü askerlikten muaf tutulduğunu bildiriyordu. Kronik tendon yangısı. Kalıcı hasar. Belgeyi Harriet’e uzattım.

“Utanç verici,” dedi göz atarken.

“Hayatımın üç yılını verdim onlara,” dedi. “Yetmez mi?”

“Altı yıllık sözleşmen vardı ama.”

“Askere benziyor muyum ben? Asker gibi davranıp asker gibi düşünüyor muyum? Başından yanlıştı zaten. Şimdi hayatıma devam edebilirim.”

“New York mu?”

“Yarın.”

Ayağa kalkıp küçük bir dans etti.

“Denny!” diye azarladı onu Harriet.

Annesini tuttuğu gibi öptü.

“Özgürüm, Anne! Bunun ne demek olduğunu biliyor musun?” Harriet’in söyleyebileceği fazla bir şey yoktu. Onu köşeye kıstırmıştı. Yıllarca ödevlerini yazıp onunla muhtelif komplolarda suç ortaklığı yapmıştı, onu eleştirmeye hakkı yoktu artık. Eleştirse de bu hiçbir şeyi değiştirmeyecekti. Kendine özgü bir havası vardı Denny’nin, şeytan tüyü rüzgârda uçuşan bir bayrak gibiydi; sürekli hareket halinde, yerinde duramayan, evden kaçmaya bayılan çocuk. Annesinin rahmine düşüp yumurtalığının kıyısına vuran ilk spermde vardı zaten bu özelliği.

“Dördü gitti, kimse kalmadı, ” dedim.

Gülümseyerek bana döndü, elini omzuma koydu.

“Senin sayende, Baba. Tebrikler.” Elini cebine sokup arabasının anahtarını çıkardı. “İşte ödülün. Arabamı sana veriyorum.”

“Çok teşekkür ederim!”

Ellerini birbirine vurdu, aynı palavracı.

“Pekala, sevgili anneciğim. Bavulumu hazırlayalım. Uçağım bu sabah saat yedide kalkıyor.”

“Dangalak kayıp,” dedi Harriet. “Kaçmış.”

“Ne şanslı bir gün bu böyle?” dedi gülümseyerek. Kolunu annesinin beline dolayıp onu odasına doğru götürdü.

YİRMİ ÜÇ

Huzur.

Nedir ki huzur?

O evin batı kanadında yaşıyor, bense kuzey kanadında. Her birimize üç yatak odası düşüyor. Çimleri biçiyorum. Yeni bir romana başlıyorum. Tarzım değişti. Hoşuma gitmiyor. Harriet çömlek yapıyor. Gizemcilikle ilgileniyor. Ben golf oynuyorum. Geceleri kabus görüyorum. Kara adamlar Dominic'i bir kazanda haşlıyorlar. Geceleri kabus görüyor. Jamie askeri mahkemeye verilmiş, gözlerini bağlayıp kurşuna diziyorlar. Yatak odamı değiştiriyorum. Yatak odasını değiştiriyor. Birlikte yatıyoruz. Horluyor. Benim horladığımı iddia ediyor. Yatak odasını değiştiriyoruz. Roman çöküyor. Yenisine başlıyorum. Tarzıma ne oldu? Tarot falıma bakıyor. Kartlar kötü. Falı bitiremiyor. Kule. Asılı Adam. Benim kartlarım; Ölüm, Felaket, İflas.

Jamie her gün yazıyor, haftada bir gün arıyor. Sesi zayıf, acıklı. Fena halde üşütmüş. Yirmi dört kilometre yürümüş. Köpeğim nasıl? Çok iyi. Köpeğini merak etme. Yemekler nasıl orda? Berbat. Sürekli kusuyor. Geceleri iyi uyuyabiliyor musun? Hayır, yeterince battaniye vermiyorlar, üşüyorum. Başının üzerinde canlı mermi sıkarlarken bir tarladan sürünerek geçirtmişler. Bak, Jamie, bölük komutanına bir mektup yazmamı ister misin? Hayır. İşkenceyi artırmaktan başka bir işe yaramaz. Ateşi var. Doktora çık. Hayır. Bir gün kaçırdın mı bütün eğitime baştan başlıyorsun.

Çimleri biçiyorum. Harriet yabancı otları ayıklıyor. Emlakçıyla görüşüyoruz. Evin önüne satılık tabelası koyuyorlar. Bir sürü yabancı geliyor. Evin içinde dolanıyorlar. Evden nefret ediyorlar. Mutfak demode. Dolaplar çok küçük. Tavanlar boyanmak. Pencerelerde tel örgü yok. Giderlerken müstehzi bir biçimde gülüyorlar. Emlakçının onlara hak verdiğini duyuyorum. Tabelayı çıkarıyoruz. Yalnızız yine. Geceleri tuhaf ayak sesleri duyuyorum. Yastığımın altına tabancamı koyuyorum. Harriet'e de bir tabanca veriyorum. Tüfeklerimi temizleyip yağlıyorum. Silahlı bir kaleden farkı yok evin. Oysa bir zamanlar bütün kapılar gece gündüz açık olurdu. Artık değil. Kapıları ve pencereleri yatmadan önce kontrol ediyorum. Harriet paskalya yumurtası boyuyor. İyice kaptırıyor kendini bu yumurta işlerine. Yumurtaların içine minicik hayvanlar yerleştiriyor. Yumurtaların içinde küçük sahneler yaratıyor; şelalenin altında bir geyik, çalının altında bir tavşan. Oturma odası tuhaf yumurtalardan geçilmiyor. Arkadaşları onu kutluyorlar. Daha büyük yumurtalar için başka planları var. Ben golf oynuyorum. Deliyiz biraz, dolanık, tuhaf. Bunu itiraf etmekten de utanmıyoruz.

Denny New York'tan yazıyor. Garsonluk yapıyor, aktörlük okuluna gidiyor. Yüz dolar yolla. Tina New Hampshire'dan arıyor. Hamile. Yüz dolar yolla. Jamie arıyor. Kurabiye yolla. Ateşi hâlâ düşmemiş. Bugün otuz beş kilometre yürütmüşler. Çavuş onu bitirmeye çalışıyor. Sabah dörtte kalkıp bütün helaları temizliyor. Ben bu işi halledeceğim, diyorum ona, Tunney'ye, Cranston'a, Reagan'a yazacağım. Yazma. Daha da kötü olur. Köpeğim nasıl?

Parti verelim, insanlar gelsin, eski dostlar gelsin, daha sosyal olmalıyız. Parti veriyoruz, insanlar

geliyor. Yazarlar ve karıları. Bıçaklar çekiliyor. Alkol. Senaristler televizyon yazarlarına karşı. Ortalık karışıyor. Kadının biri bana faşist domuz diyor. Kadına bir tokat yerleştiriyorum. Kocasına bana bir yumruk sallıyor. Avluda arbede. Komşular Şerif'i çağırıyor. Sarhoş bir aktris kayanın kenarında durup herkesi kendini aşağı atmakla tehdit ediyor. Atla, kancık! Şerifin yardımcısı kadını yakalıyor. Parti dağılıyor. Dostlar arasında husumet, kırık bardaklar, bahçede kustumuk. Bir daha parti vermemeye ant içiyoruz.

* * *

Rocco'nun katledildiği günü hatırlıyorum. Trajedinin kendisi kadar unutulmaz bir gündü; balinalara ve yunuslara layık bir gün, yelkenliler ve sürat motorları için biçilmiş kaftan bir gün. Mavi gökyüzü o denli berraktı ki Mikelanj'ın fırçasından çıkmıştı sanki, uçucu bulutların kenarlarında altın trampetli kanatlı çocuklar arıyordu insanın gözü. Temmuz ve tatlı bir yazın vaadi, dalgalar alçak ve ahenkli, güzel vücutlu güneş yanığı bikinili kızlar, kıçları fırından yeni çıkmış ekmek somunlarını andırıyor; süzülen martılar, hızlı yalıçapkınları, tahtalarına tünemiş sabırlı sörfçüler, çizgili şemsiyeler ve martıların ardından her an patlamaya hazırmışçasına koşturup neşe içinde havlayan bir pitbull.

Kayalık kıyının burnunu döndük, yüksek kayalıkları tırmanıp Küçük Dume olarak bilinen fincan tepsisi biçimindeki küçük kumsala çıktık. İnsan kaynıyordu. Kıyıda koyu renkte ve devasa bir şeyin etrafında bir yarım daire oluşturmuşlardı. Batık bir geminin gövdesini çağırıyordu, ama yaklaştıkça kıyıya vuran dalgaların içindeki karaltı devasa bir beyaz balınaya dönüştü. Yan dönmüştü, karnı sarımtırak, devasa sırtı abanoz rengindeydi. Daha sonra gazeteler kırk beş metre uzunluğunda ve yüz ton ağırlığında olduğunu yazacaklardı. Kim bilir nasıl gelmişti oraya, iki karış suda çaresizdi, sırtındaki püskürtme deliğinden küçük inilti çıkarıyor, kuyruğunu sallıyordu. Gözleri yaşlarla yağlanmıştı, mağarayı andıran yarı açık ağız dalgalardan su emiyordu.

Derinlerin kıyıya vurmuş devi hırıldayıp kocaman kuyruğunu yere vururken kalabalık derin bir sessizlik içinde acıyarak onu seyrediyordu. Cesur martılar konuyordu sırtına. Açık dudaklarından ağzına yosun ve moloz parçalan girip çıkıyordu.

Rocco'nun tasmaına yapıştım, kalabalığın arasında yerimizi aldık. Yere vuran kuyruğu görünce havladı köpek. Patileriyle kumu eşeleyerek öne doğru fırlamaya çalıştı. Saldırmak istiyordu balınaya. Müthiş cesareti şaşırtmıştı beni. Otuz kilo ağırlığındaki bir köpek yüz tonluk bir balınaya ne zarar verebilirdi ki? Meraktan ölüyordum. Bıraktım tasmaını.

Dalgalar çekildiğinde saldırdı. Dişlerini gösterip bir sıçrayışta karnına daldı balinanın. Dişlerini geçirip kaldı öylece. Isırırken hırladığını duyabiliyordunuz. Bir rahatsızlık fısıltısı yükseldi kalabalıktan. Yeni bir dalga vurdu kıyıya. Balina yuvarlandı. Rocco dengesini yitirip suya düştü.

“Kimin köpeği bu?” diye bağırdı biri.

Dalga geri çekildiğinde Rocco ayağa fırladı. Koca kuyruk sallandı yine. Rocco kendinden yirmi kat daha iri kuyruğa inatla yapıştı. Bir homurtu yükseldi bu kez kalabalıktan. Köpek trajediyi komediye çevirmeye başlamıştı.

“Balınayı öldürüyor!” diye bağırdı kadının teki.

Balina hava almak için ağzını açtı. Morarmış dudakları yosunla örtülmüştü, çok acı çekiyordu besbelli. Kalabalığın köpeğe duyduğu nefret arttı. “Çekin şu köpeği hayvanın üzerinden! Öldürün şu orospu çocuğunu!” diye bağırdı biri. Kuyruk bir kez daha sallanıp köpeği üzerinden fırlattı. Rocco iki takla atıp ayaklarının üzerine kondu, savaş parıltısı vardı küçük gözlerinde. Balınayı boydan boya kat edip açık ağzına saldırdı, ama gelen dalga kıyıya sürükledi onu. Çocuğun teki bir tahta parçası fırlattı

köpeğe. Adamın teki koşarak köpeğin yanına geldi ve bir tekme savurdu. Ama bir pitbull için balina iri bir köpekten farksızdır. Rocco bir kez daha saldırdı, yosunlara dolandı ve balinanın ağzının altına yuvarlanıp suyun ve molozun içinde kayboldu.

Bir tüfek patlaması duyuldu sonra. Başımı kaldırdığımda teknesinin kış tarafında elinde dumani tüten bir tüfekte bir balıkçı gördüm. Köpeğimin kanını gördüm suyun içinde. Beyaz bedeninin dalgayla birlikte yuvarlandığını gördüm. Yanına koştum. Kafasının yarısı dağılmıştı. Onu kaldırıp kollarıma aldığımda sıcaktı hâlâ, bana yol açan kalabalığın arasından geçtim. On beş yaşlarında bir kız harikulade ve ölü Rocco'na baktı ve "Oh olsun!" dedi.

Dalgalar ölü balınayı derin sulara sürükledi. Köpeğimi eve kadar kucağımda taşıyıp ağıla gömdüm.

* * *

Bir eylül sabahı pencereme camı kırmak istercesine saldıran bir güneşle uyandım. Yüzüme çarptı, gözlerime çarptı, yataktan yuvarlanmama ramak kalmıştı. "Ne istiyorsun?" dedim. Kalkıp perdeleri çektikten sonra yatağa girdim yine. Doğruyu söylemek gerekirse, yeni bir günle yüzleşecek güçten yoksun hissediyordum kendimi. Kocaman evden sıkılmıştım. Bütün o boş odaların, kimsenin uğramadığı bir parktan farksız o kocaman bahçenin kime ne yararı vardı? Üzerlerine işeyecek bir köpek bile yoksa ne işe yarar o ağaçlar? O evde tek bir satır bile yazamazdım artık. Evin öteki yanında yaşayan diğer mülk sahibine de tahammülüm kalmamıştı. Benim hangi köpeği alıp alamayacağıma nasıl karar verirdi, ne sanıyordu kendini?

Düello. Çıplak ve kavgacı ruhumla mutfağa girdiğimde okuma gözlüğünü takmış gazetelere göz gezdirirken buldum onu.

"Pitbullarla ne alıp veremediğin var?"

O kadar şaşırmıştı ki bir sigara yaktı. "Ciddi misin? Mingo ve Rocco'dan sonra bana nasıl böyle bir şey sorarsın? Mahallede herkesin bizden nefret ettiğini biliyorsun."

"Onlar köpek sahibi olabiliyor da ben neden olamıyorum?"

"Pitbull köpek değil, vahşi bir yaratık. Ayrıca Dangalak'la kapışır."

"Dangalak ortalıktan kaybolalı beş hafta oldu."

"Jamie için umudumuzu sürdürmeliyiz."

Sakal tıraşımı oldum, dişlerimi fırçaladım, saçımı taradım ve biraz düşündüm. Sonra mutfağa döndüm.

"Bir karar verdim."

Gözlüğünü indirdi. "Öyle mi?"

"Ya bir pitbull alırım ya da ülkeyi terk ederim."

Hoş bir gülümseme değildi dudaklarında beliren. "Roma'ya mı?"

"Ebedi Kent." İnsanın kulağını okşuyordu.

"O zaman kendine iki bilet alsan iyi edersin. Biri kendine, öteki de köpeğine."

"Bir gün gelecek pişman olacaksın."

"Göreceğiz."

Silahlarım, elektrikli testerem ve golf sopalarım için elime dört yüz dolar geçeceğini umuyordum, ama iki yüz yirmi beş dolar geçti. Traktör üç yüz dolara çöpçüye gitti. Beş yüz istedim ama üç yüzden bir dolar yukarı çıkmadı. Garajda duran çim biçeri gördü, gözleri parladı. Çim biçeri bahçeye çıkarıp denettim.

"Buna ne istiyorsun?" diye sordu.

“Elli dolar,” dedim.

“Yirmi beş.”

“Kırk beş.”

“Otuz.”

Harriet pencerede belirdi. “O çim biçere ihtiyacım var benim,” dedi. “Sakın satma.”

“İstiyorsan satın almak zorundasın.”

“Ne kadar?”

“Altmış,” dedim.

“Kabul,” dedi.

Kaygısız ve planlarıma kayıtsız bir biçimde perdeyi çekti. Neden olmasın? Miras yoluyla edindiği bir geliri vardı, ben gittikten soma gül gibi geçinip giderdi.

Cebimde altı yüz dolarla Westwood’a sürdüm, Porsche’u satmaya. Pasta cilasını yapmış, kırmızı deri koltuklarını sabunlu suyla silip porselen gibi parlatmıştım. Arabama karşılık sekiz yüz dolar alabilirsem yolculuk için bin beş yüz dolar toplamış olacaktım. Bilet parasını düşükten soma Roma’ya dokuz yüz dolarla ineceğimi hesaplıyordum. Üç ay yaşardım o parayla. İş bulamasam bile Harriet’e ülserimin yine kanamaya başladığını yazardım, bana dönüş biletimi gönderirdi.

Yabancı arabalar bölümündeki sarışın adam bir bakışta yedi yüz dolar önerdi bana, ama sekiz yüzde direttim, sonunda kabul etti. Satış işlemi tamamlamak bir saatimizi aldı. Her şey imzalandıktan sonra kasadaki tip yanıma gelip bana beş yüz dolarlık bir çek uzattı.

“Bir yanlışlık var,” dedim. “Sekiz yüz dolara anlaştık.”

“Son iki ödemeyi yapmamışsınız, üçüncünün de tarihi bugün.”

“Anlaşmayı iptal ediyorum.”

Çeki masaya bıraktım.

“Üzgünüm,” dedi belgeleri toplayarak.

Cüzdanımda yüz dolar ve Roma yolculuğu yüzümde patlamak üzere bürodan çıkıp harikulade Porsche’umun yanında durdum. Sarışın tip kapıya gelip, “Hey, Jethro!” diye seslendi.

Yağlı bir iş tulumu giymiş zenci bir tamirci belirdi çitin öte yanında.

“Onu parka çekip bakımını yap,” dedi sarışın tip.

Tamirci Porsche’a binip gazladı. Midem bulandı. Yehuda İskaryot gibi hissettim kendimi. Aşıktım o Porsche’a. Tekerlekli bir pitbulldu benim için. O güne kadar yüzümü hiç kara çıkarmamış, birçok Corvette ve Jaguar’a egzoz dumanım yutturmuştu. Şimdi başka birinin eline geçecekti ve arabasız kalmıştım. Silahlarım gitmişti. Golf sopalarım gitmişti. Traktörüm gitmişti. Cebimdeki birkaç yüz doları ve Denny’nin garajda bıraktığı külüstürü saymazsak iflas etmiş sayılırdım.

Otobüse binip eve döndüm. Yıldırıcı bir yolculuktu, ama Harriet’e söyleyeceklerimi düşünme fırsatı tamdı bana. Bazen en iyisi gerçeği olduğu gibi söylemektir. Yüreğindeki açık sözlülükle ortaya koymak bir erkeği hiçbir zaman alçaltmaz. Kindar bir insan değildi Harriet. Anlayacaktı.

Point Dume durağında otobüsten indiğimde hava kararmıştı. Son iki kilometreyi yürümek istemediğim için Harriet’i arayıp beni almasını istedim.

“Arabana ne oldu?” diye sordu.

“Sattım.”

“Niye?”

Daha önce hiçbir şey konuşmamıştık sanki. Unutmuştu her şeyi. Tepemi attırdı.

“Çünkü Roma’ya gidiyorum, unuttun mu? Hesabı kapatıyorum. Ülkeyi terk ediyorum. Köklerime

dönüyorum, medeniyetin beşiğine, anlamın anlamına, alfaya ve omegaya. Point Dume'a, çocuklara, köpeklere ve beni hiçbir zaman anlamamış ve asla anlayamayacak karıma veda ediyorum.”

Kapattı. Yürüyerek döndüm eve.

* * *

Kendini yatak odasına kilitlemişti. Yemeğim fırındaydı, haşlanmış tavuk ve patates. Salata masanın üzerinde duruyordu. Bir şişe şarap açıp fırından bir but aldım. Harriet gibiydi tadı. Dişlerimle parçalayıp şarapla mideme indirdim.

Abuktu durumum. Tehditler savura savura kendimi köşeye sıkıştırmıştım, şimdi de gururumu kurtarmak için o tehditleri yerine getirmek zorundaydım. Kısıtlı bir parayla Roma'ya gitmeyi hiç istemiyordum. Otellerin soğuk mermer döşemeleri ayaklarımı üşütüyordu. Romalılar Amerikan kahvesi yapmayı beceremiyorlardı. Kaldırımlar ekşi gorgonzola peyniri kokuyordu. Fahişeler pasaklı ve can sıkıcıydı. Dünya beysbol finalini kaçıracaktım. Roma'da Pazar günleri yapılacak en büyük şey Papa'nın penceresinin altında durmaktı. İtalyan yazarları dünyanın en alçak yaratıklarıydılar. Kolun altında satamadığı romanıyla dolanırken eprimiş pantolonundan kıcı görünürdü. İtalyan asıllı Amerikalılardan nefret ederlerdi; onlar, gerçek vatanperverler anavatanlarında kalıp iki savaşın trajedisiyle baş ederken biz korkaklar ülkenin harikulade sefaletine ihanet edip kaçmıştık. Doğum yerimizi seçemediğimizi söyleyip itiraz etmeye kalksan başka bir ülkede daha iyi bir hayat aradığı için babana ya da dedene söverlerdi.

Beni kurtaran ve soyan adam on sularında aradı.

“Şu kayıp köpek ilanı sana mı ait?”

“Evet. Kiminle görüşüyorum.”

“Kahverengi-siyah Akita?”

“Evet. Kiminle görüşüyorum?”

“Ödülü ne kadar?”

“Yirmi beş dolar.”

Güldü adam. “Hayal görüyorsun.”

“Sen kimsin kardeşim?”

“Üç yüz dolar istiyorum.”

“Aklını kaçırmışsın sen. O köpek üç yüz dolar etmez.”

“Safkan. Değerli bir köpeğe benziyor.”

“Bakış meselesi.”

“Üç yüz dolar istiyorum.”

Çok fazlaydı benim için. Harriet'in yatak odasında dinlediğini biliyordum. Paralel hatta nefes alıp verdiğini duyuyordum.

“Pekala. Anlaştık.”

Griswold idi adı. Decker Road'da yaşıyordu, körfezle vadinin ortasında. Ertesi sabah orada olacağımı söyledim.

Ahizeyi yerine koydum, Harriet hole çıkıp geceleğiyle uçarak mutfığa girdi.

“Bu işte bir sahtekarlık var,” dedi. “Parayı sakın ödeme!”

Bir an için göz göze geldik ve gözleri bana şimdilik Roma'yı atlattığımızı söyledi. Gelgit lehime dönmüştü birden.

“Jamie ne olacak?” diye sordum.

“Ne demek istiyorsun?”

“Ona söz verdim.”

“O anlar.”

“Oğluma verdiğim sözden dönmemi mi istiyorsun benden?”

“O adama verecek üç yüz doların yok.”

Dolgun cüzdanı çıkarıp masanın üzerine fırlattım. “Hayır, var.” “Ama Roma seyahatin ne olacak!”

“Öz oğluna ihanet etmek söz konusu olduğunda nedir ki Roma?

Ya da Paris veya New York veya herhangi bir yer? Tanrı biliyor, bugüne kadar çok hata işledim, ama kimse beni çocuklarıma ihanet etmekle suçlayamayacak.”

İstese bile gizleyemezdi hayranlığını. Yüzü parladı ve o güne kadar varlığından haberdar olmadığı bir asalet derinliğiyle karşı karşıyaymış gibi baktı bana. Şaşkın ve düşünceli bir biçimde masaya oturup iç geçirdi.

“Adil değil. Gitmeni istiyordum. Roma’yı kafandan silip atmanı istiyordum.”

Bir bardak şarap koydum ona.

“Doğrusunu istersen, Roma’ya gitmekten caymış gibiydim. Bencilce ve mantıksız davrandım. Seni burada bir başına bırakıp dünyanın öteki ucuna gitmeye ne hakkım var? Tatile ihtiyacı olan sensin. Berbat bir yıl geçirdin. Bütün çocukların evi terk etti, yapman gereken bütün işleri bitirdin. Sen tatili benden çok daha fazla hak ediyorsun.”

“Londra,” diye fısıldadı bardağına bakarak.

“Nereye istersen, ama birlikte gidelim, karı koca olarak. Parayı bulur bulmaz.”

Gülümseyip ağzına şarap doldururken gözlerinin mavisini gözlüğünün çerçevesinin üzerinden beni kucakladı.

YİRMİ DÖRT

Denize kaçmaya çalışan bir yılan gibi kıvranıyordu dağların arasından Decker Road. Issız bir yolda pırıl pırıl bir gündü, Mulholland Drive'a tırmanıncaya kadar yirmi kilometre boyunca iki yönde de tek bir arabaya bile rastlamadım.

“Griswold Oto Tamirhanesi” yazıyordu tabelada. Steyşini usulca anayoldan elli metre içerdeki çukura soktum. Karmakarışık içerisi. Terk edilmiş arabalar, buzdolapları, paslanmış ziraat makineleri, kereste ve lastik yığınları, yağ bidonları. Kırmızı toprağı eşeleyip duran tavuklardan geçilmiyordu ortalık ayrıca. İki eşek yamaçta otlanıyorlardı.

Taşların üzerinde duran karavanın yanına çektim. Deniz kabukları, araba plakaları, balık ağları, su kabakları ve deniz yıldızlarıyla süslenmişti karavanın ön tarafı. Kapının üzerindeki tek sözcük Griswold'un savaş hakkındaki fikrini özetliyordu: Barış!

Ben arabadan inerken o dışarı çıktı; kırk yaşlarında, kısa boylu, tıknaz, kızıl sakallı. Kot pantolon ve tişört vardı üzerinde. Tütün çiğniyordu.

“Merhaba.”

“Köpeğe bakmaya geldim.”

“Film yazarı sen misin?”

“Evet.”

“Beni takip et.”

Yirmi metre ilerde teneke ve tahta parçaları bir araya getirilerek inşa edilmiş bir metre yüksekliğinde parmaklıkla çevrili kare bir alana doğru yürüdü. Ağzından tütün suyu fişkırttı parmaklığın üzerinden.

“Bu o mu?”

Yanına gidip parmaklıkla çevrili alana baktım. Bitki örtüsü diye bir şey yoktu kırmızı toprakta. Köşede, saman yığının üzerinde Dangalak yatıyordu. Başının üzerindeki alçak dam onu güneşten koruyordu. Uyuyor gibiydi, adını seslendiğimde başını hafifçe kaldırıp beni tanıdığını ima eder bir biçimde kuyruğunu salladı. Sonra saman yığına gömüldü tekrar. “Benim köpeğim, hiç şüphe yok,” dedim.

Saman yığınının altında bir hareketlenme oldu sonra. Dangalak'ı hareketlendirip yavaş ve belirsiz bir biçimde doğrulttu. Bir domuz çıktı samanların arasından, benekli beyaz bir domuz. Ayağa kalkıp Dangalak'ı kenara itti. Griswold ile beni görünce mutlulukla horuldadı ve sırtından saman çöpleri dökerek bize doğru koştu.

“Bu, Emma,” dedi Griswold.

Genç ve bir kar topu kadar yuvarlaktı Emma, memeleri bir aşağı bir yukarı hopluyordu koşarken. Huzurlu yüzünde hiç silinmeyen bir gülümseme vardı. Yanıma gelip berrak mavi gözleriyle bana baktı, burun delikleri titriyordu zevkten. Griswold elini indirdi, Emma elini burnuyla dürttü. Eğilip

avucumla sıcak burnuna dokunduğumda ağzının suları aktı sevinçten. Dangalak süratle Emma'nın yanına gelip dudaklarını ve gözlerini yaladı. Deli oluyordu onun için.

“Kaç yaşında bu domuz?”

“İki. Komşuların fren balatalarım değiştirdim, karşılığında bunu verdiler.”

“Bu ikisi nasıl bir araya geldiler?”

“Köpeğin seçimiydi, benimle ilgisi yok. Parmaklığın üzerinden atlayıp duruyordu.”

“Bir şey var mı aralarında? Yani, iş tutmaya çalışıyorlar mı?” Rahatsız oldu Griswold.

“Yanlıı anlama, Griswold. Bu çok tuhaf bir köpektir.”

Griswold ağzından tütün suyu fıııırttı. “Doğrusunu söylemek gerekirse bir-iki kez denedi, ama Emma ona haddini bildirdi. Artık denemiyor. Ben ne düşünüyorum, biliyor musun? Emma'yı annesi sanıyor.”

Domuz kenarda duran küvete su damlatan musluğa doğru gitti, Dangalak onu izledi. Domuz su içti, Dangalak da. Sonra domuz bize doğru koşmaya başladı, sonra durdu ve Dangalak onun kaygan sırtındaki saman çöplerini yalarken gözlerini bana dikip özlemlle baktı. Dangalak tapıyordu ona.

Birden uçarı bir havaya büründü köpek. Kamının üzerine çöküp domuza birkaç kez havladı. Sonra ayağa kalkıp daire çizerek koşmaya ve havlamaya başladı. Arada sırada Emma'nın yanına yaklaşır sırtının üzerinde yuvarlanıyor, ona sataşıyor, bize gösterdiği ilgiyi kıskandığını belli ediyordu. Emma bir homurtu çıkarıp kısa bacaklarıyla Dangalak'ı kovalamaya başladı. Dangalak onu köşeye sıkıştırmasına izin verdi. Domuz Dangalak'ı iki yüz kilo ağırlığıyla duvara yapıştırdı, Dangalak yavaşça domuzun kulaklarını ısırıldı. Sonra domuz öfkelenip Dangalak'ın bacağını ısırıldı. Dangalak bir çığlık atıp saman yığınınına gitti ve uzandı.

“Özleyecekler birbirlerini,” dedim.

“Fazla değil ama. Birkaç gün sonra keseceğim onu.” Kalakaldım. “Kesecek misin?”

“Harika pastırma olur bundan. Şu omuzlara bak.”

Sonsuza dek ayrılmayacakmışız gibi baktı Emma bana.

“Onu vuracak mısın?”

“Bacaklarından asıp gırtlığını kesersin. O zaman bütün kanı akar.”

Sakin ve sakallı yüzüyle, kapısının üzerindeki Barış yazısıyla karşıma dikilmiş o dünya tatlısı yaratığı katletmeyi tasarlıyordu.

Uzaklaştım oradan, ondan ve bana hayranlıkla gülümseyen o domuzdan kaçmak zorundaydım. Cüzdanımı çıkarıp Griswold'un avucuna üç yüz dolar saydım.

Boynuna bağladığımız ipi çekerek onu domuzdan uzaklaştırdığımızda ulumadı Dangalak, ama Emma bedbaht bir biçimde homurdanıp Dangalak'ı koklayarak ağılın kapısına kadar gelirken sessizce ağlıyordu sanki. Dangalak'ı steşına bindirip bagaj kapısını kapattık. İşte o zaman ulumaya başladı, pencereleri tırmaladı, ayakları altından kayıyorlardı. Çığlıkları uzaktaki eşeklerin kulaklarını dikmelerine, tavukların gıdaklayarak panik içinde kaçışmalarına neden oldu.

Hazreti Meryem.

Ağıla baktım. Domuz arka bacaklarının üzerine dikilmiş çitin üzerinden bakmaya çalışıyordu. Boyu yetmiyordu ama, sadece burnu görünüyordu.

Hazreti Meryem.

Griswold'a el sallayıp yarı-deli köpek arka camı tırmalarken arabaya bindim.

“Domuz pırzolası sever misin?” diye sordu Griswold.

“Özellikle değil.”

“Sana biraz yollayacağım.”

Hazreti Meryem.

“Griswold,” dedim. “O domuz benim olsa ne yapardım biliyor musun?”

Tütün suyu fişkırttı ağzından.

“Anneme ithafen adını Meryem koyardım,” dedim.

“Gülünç.”

“Annemi domuza benzetmek gibi bir niyetim yok, Griswold, ama o da sürekli gülümserdi.”

“Öyle mi?”

Motoru çalıştırdım.

“Ne kadar istersin onun için, Griswold?”

“Satılık değil?”

“Ne kadar?”

Yanıma gelip ellerini arabanın tavanına yasladı.

“Gerçekten istiyor musun onu?”

“Evet.”

Tüfeğin namlusundan bakar gibi baktı bana.

“Üç yüz.”

“Kabalık etmek istemiyorum, Griswold, ama pisliğin tekisin. Anlaştık.”

Gülümsedi.

Cüzdanımdan üç yüz dolar daha çıkardım, parayı cebine soktu. Roma gezegenlerin arasındaydı artık. Arabayı geri vitese takıp ağıla yanaştırdım, Mary’yi kaldırıp bagaja yerleştirdik. Dangalak çıldırdı sevinçten, öyle bir sıçradı ki başını tavana vurdu. Mary heyecan içinde homurdandıktan sonra yere indi, köşeye sinip huzur ve güven buldu. Dangalak Mary’nin karnında kırmızı bir kir lekesi gördü, lekeyi diliyle temizledi.

“Neyle besliyorsun onu, Griswold?”

“Çöp. Decker Oteli’yle anlaşmam var. Ayda beş dolara istediğin kadar çöp. Bundan sonra senin alacağını söylerim. Kendi çöp bidonunu getir.”

“Sağol, kalsın. Bu domuz bundan sonra tahıl ve mısırla beslenecek.”

Griswold tükürüp alaycı bir bakış attı bana.

“İyi bir çöp bidonu satın almak ister misin?”

“Var iyi bir çöp bidonum.”

YİRMİ BEŞ

Ağıl arazimin kuzey tarafındaydı, sınırı belirleyen sarmaşıklı çitin hemen arkasında. Tina ata merak sardığında yaptırdığım kulübeye bitişik küçük bir ağıldı.

Harriet'e sürpriz yapmak istiyordum. Köpeğin dönmüş olduğunu öğrendiğinde rahatlayıp mutlu olacağını biliyordum. Domuza gelince, pitbull değildi en azından. Çocukluğunu geçirdiği Sacramento'daki çiftlikte domuzlarla büyümüştü Harriet. Steyşını elimden geldiğince sessizce çitteki aralıktan geçirip arkasını ağılın kapısına yanaştırdım.

Harriet'i pastoral bir köy manzarasıyla karşı karşıya getirmeyi niyetim; köpekle domuz ağılın temiz toprağında oynuyor. Ağılın toprağı yaban otundan ve sincap çukurlarından geçilmiyordu ama. Ot ayıklamaktan nefret ettiğim için temizliği başka zamana erteledim.

İki kalası arabanın arkasına dayayıp Mary için bir rampa oluşturdum. Hiç korkmadan kalasların üzerine çıkıp kıcının üzerinde kaya kaya indi aşağı. Dangkalak hiç beklemeden arabadan atlayıp ona katıldı. Domuz yeni yuvasını memnuniyetle homurdanıp koklayarak gözden geçirdikten sonra otların arasında biraz koşuşturdu. Sonra otları köklerinden koparmaya başladı. Dangkalak da birkaç tane kopardı, ama sonra sıkılıp kenara çekildi.

Küveti yangın musluğunun altına koyup içine su doldurdum. Birlikte gelip su içtiler.

Gülümseyen domuz gözlerini alamıyordu benden, iyi geçineceğimize kuşku yoktu. Ağılın üst korkuluğuna tüneyip burnuyla sincap çukurlarının arasından kendine yol açışını seyrettim, yuvarlak kıcı güneş ışığında devasa bir inci gibi parılıyordu. Burjuvalara özgü istikrar ve Kutsal Ruh'a inanç titreşimleri yayıyordu sanki. Annem. Burnu kir içinde sıcak toprağa uzandı tembelce. Dangkalak yanma uzanıp yüzünü yaladı. Hiç bu kadar memnun görmemiştin onu. Bütün takıntıları kaybolmuştu. Ayımsız yüzüne bir yumuşaklık gelmiş, yüzündeki hüznün silinmişti.

“Henry?”

Beni kümeden izleyen Harriet'a baktım. El sallayıp çağırdım onu. Tereddüt etti.

“Ne var?”

Tekrar el salladım.

Rahatsız bir görünümü vardı otların arasından ağıla doğru yürürken. Köpekle domuz yan yana yatıyorlardı, domuzun memeleri sönük balonlar gibi sarkmıştı. Onlara bakarken içinde bir şey ufalandı Harriet'in. Hissettim bunu. Gözlerini ağıldan alıp bana dikti. Acıma, karmaşa ve umutsuzluk okunuyordu gözlerinde. Tek kelime etmeden dönüp eve doğru yürümeye başladı.

Tünediğim yerde doğrulup benden uzaklaşım seyrettim; kararlı bir biçimde kümesin önünden yürüdü, garajı geçtikten soma o büyük ve yalnız eve girdi.

Evin arkasına, körfezin mavi ufkuna diktim gözlerimi. Uzakta bir 747 denizin üzerinde geniş bir daire çizip karaya yöneldi, Chicago'ya, New York'a hatta Roma'ya doğru belki. Gözlerimi indirip Y biçimindeki evin beyaz çatısına baktım. Tina'nın penceresinin pamuklu perdelerinden hâlâ

Dominic'in çocukluğunda inşa ettiği ağaç evin izlerini taşıyan büyük çınar ağacının dallarına kaydı gözlerim. Sonra Denny'nin külüstür arabasının garajdan taşan paslı tamponuna, oradan da Denny'nin garajın üzerindeki ağı yıpranmış basketbol potasına.

Ağlamaya başladım birden.

ORJI

BİR

Adı Frank Gagliano'ydu ve Tanrı'ya inanmıyordu. İnşaat sektörünün benzersiz ve şaşırtıcı zanaatkarlarından biri olduğu söylenemezdi -solak bir tuğlacı. Frank de babam gibi İtalya'nın Abruzzi yöresinde kayalarla çevrilmiş bir kasaba olan Torcella Peligna'dan geliyordu. Bir örümcek kadar inceydi ve yıl boyunca başında deri bir kep, ayağında da tozluklarla dolanırdı. Bacakları o kadar çarpıktı ki bir köpek bacaklarına hiç değmeden dizlerinin arasından geçebilirdi.

Her zaman olmasa da, genellikle babamın en iyi dostuydu Frank. Fakat istisnasız her zaman annemin baş düşmanıydı. Anneme göre Frank Gagliano şeytanın fesat felsefesini savunarak tüylerini diken diken eden kötü müritlerinden biriydi. Papazlık rütbesini kaybetmekten sonra en büyük şerefsizlik ateistlikti onun gözünde.

1925 yılının o Colorado yazında on yaşındaydım ve babamla Frank, Arapahoe sokağında eve doğru yürürlerken teriyer cinsi köpeğim Buck'la verandanın basamaklarına oturmuştuk. Onlar görüş mesafesine girmeden önce Frank'in tiz ve metalik sesini duydum, o kadar cırtlaktı ki ağaçlar titredi sanki. Buck bir gözünü açıp kulaklarını dikti ve havlamaya başladı, çünkü Buck da o tiz sesi duyup elinde süpürgesiyle verandaya çıkan annem kadar nefret ediyordu Gagliano'dan. Annem alev alev yanan yeşil gözleriyle Efendimiz'in mezarım koruyan mızraklı melek gibi dikildi arkamızda.

Frank ile babam bahçeye girdiklerinde Buck'ın tüyleri kirpi okları gibi dikildi, dişlerini gösterip hırladı. Annem süpürgenin ucunu onlara doğru doğrulttu.

“Olduğun yerde kal, Frank Gagliano!” diye emretti annem. “Bu evde istenmiyorsun.”

Frank ile babam durdular.

“Keser misin şunu?” dedi babam. “Bu adam benim dostum. Benimle bir bardak şarap içecek, bu da seni hiç ilgilendirmez.” Gagliano'nun koluna girdi. “Hadi, Frank. Ona kulak asma sen. Bu benim de evim.”

Frank kımıldamadı ama. Tatlı tatlı gülümsedikten sonra, “Bir dakika,” dedi. “Bu işi bir sonuca bağlamanın zamanı geldi artık. Hanımefendi, inancımı tasvip etmeyebilirsiniz, ama ben size bugüne kadar hiç kötülük yaptım mı?”

“Sen Tanrı'dan nefret ediyorsun!” diye kükredi annem. “Ve Tanrı'dan nefret eden birinin kocam ve çocuklarımla yaşadığım bu evin kutsallığını bozmasına izin vermem.”

“Siz beni yanlış anlamışsınız, bayan,” dedi Frank annemi makul olmaya davet ederek. “Ben Tanrı'dan *nefret etmiyorum*. Ona inanmıyorum sadece.”

“Çıkar onu buradan,” diye uyardı annem. “O bu eve girerse ben giderim.” Süpürgeyi göğsüne bastırıp kollarını kavuşturdu. “Seçim senin. Ya o, ya ben.”

Annemin ultimatomu Buck'ın yere sinip saldırı pozisyonuna geçmesine neden olmuştu, vahşi bir hırıltı yükseldi gırtlığından. Frank küçük ve siyah gözlerini köpeğe dikti.

“Köpekle herhangi bir sorun yaşamak istemiyorum,” dedi. Babam anneme uğursuz bir bakış attıktan sonra elini dostane bir biçimde Frank'in omzuna koydu. “Bak ne yapalım, Frank. Arka taraftaki şu

alet kulübesine git, ben şarabı alıp geleceğim. Huzur içinde birer bardak şarap içeriz.”

“Bana göre hava hoş,” dedi Frank. Buck’a baktı sonra. “Bu uyuz it ne olacak?”

“Ondan sana zarar gelmez,” dedi babam. “Sahtekarın tekidir. Sırf blöf.”

“Bu doğru değil!” dedim. “Kimseden korkmaz o!”

Frank öne doğru bir adım attı. Annem verandanın basamaklarını bir genç kız çevikliğiyle inip yolunu kesti. Buck da hemen annemin yanında yerini aldı; hırlıyor, ağzının salyaları akıyordu.

“Defol, Buck!” diye emretti babam. Bana döndü. “Götür şu iti burdan.”

Ayağa fırlayıp Buck’ın tasmaına yapıştım. Buck başım çevirip üç parmağımı ısırıldı. Öyle vahşi, parçalayıcı bir ısırık değildi, uzak durmak için bir uyarıydı sadece.

Bir çığlık atıp parmaklarımı emdim. Annem elimi ağzımdan çekip diş izlerine baktı. Derinin altına işlememişti.

“Ne yaptığını gördün mü?” diye bağırdı Frank’e. Gerçekten kızmıştı şimdi, süpürgeyi süngü gibi tuttu. “Çek git evimden!”

“*Evinden mi?*” dedi babam acılı bir sesle.

Frank sokağa doğru yürümeye başladı.

“Unut gitsin,” dedi kinayeli bir biçimde. “Her şeyi unutamaz gitsin!” Sesi yankılandı mahallede. “İstenmediğim yerde işim yok benim.”

Kaldırımaya çıkıp yürümeye başladı, Buck topuklarındaydı ama, tozluklarını yalıyordu. Babam köpeği birkaç kez çağırdı, ama köpek oralı olmadı. Soma Frank birden dönüp sol ayağıyla bir tekme savurdu; ıskalamasına rağmen Buck korku içinde bir çığlık atıp sokağa koştu, Frank’la arasındaki mesafeyi korumaya dikkat ederek havlaya havlaya onu takip etmeye başladı.

Annemle babam birbirlerine baktılar. Annemin ailevi sorunlar baş gösterdiğinde iradesini kabul ettirdiği ender durumlardan biriydi. Onaylamayıştaki baskı, parlayan gözleri, babamın pis bakışları karşısında yılmama kararlığı sonunda babamın şaşkınlık ve tiksintiyle yılmasına neden olmuştu. Verandanın basamaklarına çöküp başını ellerinin arasına aldı, ileri geri sallanmaya başladı.

“Allah benim yardımcım olsun,” diye inledi.

Annem hışımla yanından geçip eve girdi, arkasından da kapıyı çarptı. Babam gömlek cebinden bir puro izmariti çıkarıp ağzına soktu. Ceplerinde kibrit ararken evin kapısı açıldı ve annem belirdi yine, hasır kılıflı bir şişe şarabı göğsüne bastırmıştı. Tanıdım şişeyi. Kutsal su vardı içinde -evin etrafında kullanmak üzere özel olarak kutsanmıştı.

(Annem ve anneannem çok amaçlı kullanırlardı kutsal suyu. Hastalık sırasında hastanın ya da gece kabus görüp çığlık atarak uyanan çocuğun odasına serpilirdi örneğin. Yıldırım çaktığında kapı eşiğine biraz dökülürdü. Ama daha çok yılda iki-üç kez ayak sesleri duyduğumuz tavanarası için kullanılırdı.)

Annem şişenin mantarını çıkardı, basamakları inip az önce Frank Gagliano’nun durduğu yerde durdu. Avucuna su doldurup yere serpti. Soma sokağa doğru yürüdü, tohum serpen bir çiftçi gibi yerlere su serpiyor, bahçeyi Frank Gagliano’nun varlığından arındırıyordu. Babam o kadar tiksinimişti ki başını öne eğip sahneyi belleğinden silmek istermiş gibi gözlerini kapattı. Ama annem verandaya döndüğünde başını kaldırıp anneme baktı. Annem avucuna su koyup hızla babamın yüzüne serpti.

İKİ

Annem Frank Gagliano'yu evden kovabilirdi, ama tuğlacı olarak babamla ilişkisini kabullenmek zorunda olduğu ekonomik bir gerçektir. O yıl babam, Gagliano ve Luke adında üçüncü bir tuğlacı Boulder çarşısındaki J.C. Penney mağazasında çalışıyorlardı.

Ben de ekibin elemanlarından biriydim -sucu çocuk. Benim işim her yarım saatte bir içine limon sıkıldığı bir kova taze suyla iskelede dolanmaktı. Tuğlacılar teneke bardağı kovaya daldırıp önce ağızlarını çalkalar, uzağa tükürürler, sonra da içerlerdi.

Bir çocuk için görkemli ve önemli bir işti, özellikle duvar ilerleyip iskele yükseldiğinde. Elimde su kovasıyla iskeleye tırmanırken aşağıda beni izleyen bir kalabalık birikirdi mutlaka. Bazen aralarında arkadaşlarımdan biri olur, ben de cesurca ona el sallardım. Babam tuğlacılar ve harç karıcılar gibi bana da bir mesai kartı vermişti, her gün iş çıkışında onlar gibi ben de kartımı imzalıyordum. Mükemmel bir işti, Frank Gagliano'nun varlığını saymazsak.

Öğle tatilinde yemeğimi diğerleriyle birlikte yeme ayrıcalığına sahiptim; tuğlacılar, marangozlar ve elektrikçiler beni adam yerine koyuyorlardı. Avcılıktan ve beysboldan konuşulurdu ve ne zaman bir şey söylesem ya da bir soru sorsam, dinlerlerdi. Ama yemek yenip işçiler sigaralarını yaktıklarında Frank Gagliano muhabbeti mutlaka onun ilgisini çeken konuya yönlendirirdi. Yemek boyunca tek kelime etmeyen Frank şöyle bir gambitle girerdi araya: "Mon-senyörle üç adak çocuğuna dair fikrayı duydunuz mu?"

O tiz ve metalik sesi hemen ilgi toplardı, çünkü işçiler onun rezilce öykülerini dinlemeye bayılırlardı. Ketum bir sessizlik olurdu sonra, babamın Frank'in masum bir çocuğun varlığından sıkılmadan öyküyü rahatça anlatabilmesi için bana uzaklaşmamı söylemesine yetecek uzunlukta bir sessizlik.

Ama kendimi masum değil de aşağılanmış hissedirdim uzaklaşırken; bana erkek muamelesi yaparken herkese aslında bir çocuk olduğumu hatırlatan Frank'ten nefret ederdim.

Gidip tek başıma bir kum tepesinin ya da kereste istifinin üzerine otururdum. Çenemi sıkıp dünyanın en kaba ve iğrenç insanların ateist oldukları konusunda annemle hemfikir olduğuma karar verirdim. Soma Frank fikranın sonuna gelir, bütün işçiler kahkahaya boğulurlardı ve ben çocuk oluşumun utancıyla bir kez daha nefret ederdim ondan.

Bir şekilde sürekli benimle uğraşıp duruyordu Frank Gagliano. Bana ödenen ücret meselesi vardı mesela. Babam saatte üç sent ödüyordu bana, bu da günde 24 sent, haftada ise bir dolar 20 sent tutuyordu, hayli dolgun bir ücret sayılırdı. Ama bir gün tuğlacıların iki dolar saat ücreti aldıklarını öğrendim ve aldığım ücretin azlığından utandım. Bir ayarlama yapmak gerekiyordu, makul olan buydu. Babamla Frank Gagliano'nun yan yana çalıştıkları iskeleye tırmandım.

Babama ücretimi düşük bulduğumu söyledim. "Zam istiyorum."

Duvarın üzerine eğilmişti, tek kelime etmeden birkaç tuğla daha dizdi. Sonra doğruldu, yüzündeki teri silip şapkasını geriye itti.

“Ne kadar hak ettiğini düşünüyorsun?”

“Saatte üç sentten fazla. Siz saatte iki yüz sent alıyorsunuz. Haksızlık bu.”

Küreğine harç doldurup yeni bir duvarın üzerine yapıştırdı.

“Hakkın nedir öyleyse? Ne kadar istiyorsun?”

Frank cevap vermeme fırsat tanımadan küreğini harç tahtasını üzerine fırlattıktan sonra, “Ben bir şey söyleyebilir miyim?” diye bağırdı.

“Söyle,” dedi babam şaşkınlıkla.

Gözlerini üzerime dikti Frank.

“Bana bak, serseri. Beni ilgilendirmez, ama ayağındaki ayakkabıların parasını kim ödüyor?”

Ağzım bir karış açık kalakaldım.

“Babam.”

“Seni besleyen, doktor ve berber faturalarını ödeyen, sana sıcak bir ev sunan kim peki?”

Yutkunup babamı işaret ettim.

“O.”

“Şimdi de elini cebine sokup küçük bir yankesici gibi parasını mı çalacaksın?”

Elimi cebine sokmak? Onu soymak? Ben, küçük bir yankesici? Kulaklarıma inanamıyordum. Annem haklıydı ateistlerden nefret etmekte; korkunç insanlardı, şeytanın dölleriydiler. Gözlerime yaş doldu, giderek büyüyen, umutsuz bir öfke dalgasına kapıldım.

“Kes sesini!” dedim. “İğrenç, kokuşmuş, iki paralık bir ateistten başka bir şey değilsin!”

Uyluğunu tokatlayıp kakhahayı bastı. Döndüm ve koşarak uzaklaştım oradan, iskelenin basamaklarım hızla inip tuğla yığınının önünden geçtim, çimento torbalarının üzerinden atlayıp devasa ve rutubetli bodruma indim.

Nefret ediyordum Frank Gagliano’dan, annemin ondan nefret ettiği gibi, köpeğimin ondan nefret ettiği gibi. Tuğlaların üzerinde durdum, yerden aldığım kırık tuğla parçalarını betonu yeni dökülmüş duvara fırlatırken öfkem yiyip bitiriyordu beni. Tanrı’nın onu öldürüp hesap sormasını, öfkeli parmağını doğrultup onu cehennemin derinliklerine mahkûm etmesini istiyordum. Orada fokurdayan yağ kazanına atılacağını, şeytanın kırmızı kuyruğunu sallayarak üç dişli çatalını kurbanına saplayacağını umuyordum.

Sonra nefretim azaldı, kolum duvara tuğla parçaları fırlatmaktan yoruldu, parmaklarım törpülenmişti. Köşeye oturup kollarımı kavuşturdum. Kararımı vermiştim. Grevdeydim. “Küçük yankesici” tuğlacılara su dağıtmayacaktı artık. Bensiz çalışmak nasılmış görecektlerdi.

Bir saat kadar oturdum orada, adliye binasının saati on ikiyi vuruncaya dek. Camsız pencereden tuğlacıların işi bırakıp öğle yemeği için sefertaslarını açışlarını seyrettim.

Soma babam belirdi, güneş ışığıyla aydınlanmış kapının eşiğinde durup bana bakındı. Uzun bodrumun köşesinde beni görünce bana doğru geldi, ayak sesleri derin odada yankılandı.

Tepeme dikilip, “İyi misin?” diye sordu.

Başımı salladım, yanına çömeldi.

“Frank’a kafanı fazla takma. Gevezenin tekidir.”

“Kovamaz mısın onu?”

“O çok iyi bir tuğlacı, en iyilerinden biri.”

“O bir ateist. Uğursuz herifin teki.”

“Annen gibi konuşmaya başladın.”

Baktım ona.

“Baba, sen Tanrı’ya inanıyor musun?”

“Ne ilgisi var şimdi?”

“Tanrı ona inanmayan birini işe aldığın için sana kızmaz mı sanıyorsun?”

“Aptal aptal konuşma,” dedi ayağa kalkarak. “Herkes Tanrı’ya inanmayı ister. Bunu bilmiyor musun? İnanamazsa da inanmaz. Bu onun bileceği iştir.”

Frank Gagliano’nun sesi çınladı dışarıda.

“Orda mısın, Nick?”

“Burdayız,” diye seslendi babam.

Frank botlarıyla yerdeki molozu ezerek bize doğru geldi. Ona bakmamak için yüzümü dizlerimin arasına gizledim. Babam kızdı. “Ayağa kalk,” dedi.

Kalktım. Frank gülümseyip elini uzattı. “Canını sıktığım için özür dilerim, evlat.” Eli ıstakoz gibi duruyordu aramızda. “Bazen fazla konuşurum. Kötü bir niyetim yoktu.”

“Önemli değil,” dedim elini sıkarak.

Gülümseyip parmaklarını saçımda gezdirdi, sonra da babama döndü. “Zam konusunu açtın mı ona?”

Gülümsedi babam.

“Ücretini artırdım, bundan böyle saatte 25 sent alacaksın.

Aritmetik en zayıf dersimdi, ama 25 sent iyi geldi kulağıma. “Sağol, Baba!”

“Frank’in fikri,” dedi babam bütün alicenaplığıyla.

Gagliano’ya bakıp şükran ve suçluluk duygusuyla gülümsedim. Yanılmıştım onun hakkında. O kadar da kötü değillerdi bu ateistler.

“Çok teşekkür ederim, Frank.”

“Lafi bile olmaz,” dedi dudak bükerek. “Adalet her zaman yerini bulur. Kolay değil o su kovasını taşımak. Bugüne kadar içtiğim en iyi su ayrıca.”

Güldük ve bodrumdan çıkıp sefer taslarımıza doğru yürüdük. Diğerleri yemeye başlamışlardı. Yemek boyunca herkes avcılıktan ve beysbolden konuşurken Frank tek kelime etmedi. Bir kez bile sözü rahibelere, Papa’ya ya da keşişlerin rezaletlerine getirmedim.

Yemekten sonra çamdan temiz bir tahta parçasının üzerinde kurşun kalemle babamın yaptığı ücret artışını hesaplamaya başladım. Ne kadar hesaplıysam hesaplayayım sonuç hep aynı çıkıyordu: günde bir sent artırmıştı ücretimi. Haftada bir dolar 20 sent yerine, şimdi elime bir dolar 25 sent geçiyordu. Ücretimin artırılmasını istemiştik ve Gagliano sayesinde isteğim yerine getirilmişti. Ama yeni ücretle de geleceğimi garantiye aldığım söylenemezdi. Gerçek ortadaydı. Gagliano kandırmıştı beni. Her zamanki kadar haksızlığa uğramış hissediyordum kendimi.

ÜÇ

Babamın harç taşıyıcısı Farley Vincent (Pat) Blivins adında bir zenciydi. İşe geldiğinde herkese dağıttığı kartvizitinde böyle yazıyordu. Adının altında ise şöyle bir ibare vardı: MADEN GİRİŞİMCİSİ. Ama kimse Farley ya da Vincent ya da Pat ya da Blivins olarak çağırmazdı onu. Herkes Speed derdi.

Speed uzun boylu, uzun bacaklı, boa yılanı gibi ağır ve zarif hareket eden bir adamdı, ağzından da piposu hiç eksik olmazdı. Hatta, yıllardan beri pipo ağızlığını çiğnemekten mükemmel ve bembeyaz ön dişlerinin arasında bir kovuk oluşmuştu.

Yalnız bir adamdı Speed Blivins. İş sırasında ve iş dışında diğer işçilerle arkadaşlık etmezdi. Tuğlacılar geldiğinde harcı hazır etmek için herkesten bir saat önce işinin başında olurdu. Nefis bir arabası vardı Speed'in; kırmızı deri koltuklu, beyaz tekerlerli, krom akşamı pırıl pırıl sarı bir Marmon. Arabası son derece dikkat çekiciydi, delikanlılar genellikle başına toplanır, bildik soruları sorarlardı; kaç beygir, kaç devir, ne kadar hız yapar, ne kadar benzin yakar? Bütün gün J.C. Penney mağazasının önünde Speed yumuşak ve memnuniyet dolu bir sesle bu soruları yanıtlar, çocuklar uzaklaştıktan sonra cebinden mendilini çıkarıp arabanın pırıl pırıl kaportasındaki parmak izlerini silerdi.

Babam ve tuğlacılar her zaman iş kıyafetleriyle gelirlerdi işe. Speed farklıydı ama. Takım elbise, beyaz gömlek, kravat, siyah deri eldiven ve cilalı ayakkabıyla gelirdi işe. Marmon'undan iner inmez deri evrak çantasını koltuğunun altına sıkıştırıp aletlerin bulunduğu kulübeye gider, tulumunu giyerdi.

Saat sekiz olduğunda iskeleye birkaç kez inip çıkmış, bütün tuğlacıların ihtiyacına yetecek kadar harç taşımış olurdu. Her zaman öndeydi Speed, bu da ona madencilik girişimciliğiyle ilgilenmek için zaman tanırdı.

Deri evrak çantasını açıp içinden çıkardığı tomar tomar hisse senetlerini harç tahtası ve dört tuğladan yaptığı masanın üzerine koyardı. Gerçek bir borsa oyuncusuydu Speed Blivins. Maden senetleri alıp satıyordu.

“Harç karmakla bir yere varılmaz,” dedi bana bir keresinde. “Voliyi vuruncaya kadar zaman öldürüyorum.”

Her gün gara koşup Denver treniyle gelen günlük *Denver Post* gazetesini aldığım için beş sent verirdi bana. Gazetenin borsa sayfasını açar, rüzgârda uçmasını engellemek için tuğlaların altına sıkıştırdığı senetlerin durumuna bakardı. Küçük senetlerdi bunlar, yüzlük, beş yüzlük ve binlik sertifikalar halinde satılırlardı.

Speed senetlerini kontrol ederken onun heyecanını paylaşırdım. Piposundan Prince Albert tütününün kokusu yayılırken, “Shasta Glory iki puan yükselmiş. On bir dolar kazanmışım,” derdi.

Hisse senetlerinin adları soluğumu keserdi; Golden Honey, John's Folly, Colorado Boy, Molly Maguire, Silver Moon, Midas Touch, Lord's Prayer. Çıktıkları gibi inerlerdi de bu senetler; bazıları

yarım sentten çeyrek sente iner, bir süre soma da değersiz kağıt parçalarına dönerlerdi.

Shasta Glory öyle değildi ama, nevrozlu ve huysuz bir hisse senedi idi, asla hareketsiz kalmaz, bir iner bir çıkardı. O kadar hayrandım ki bu Shasta Glory'ye gazeteyi gardaki bayiden alır almaz borsa sayfasını açıp durumuna bakardım. Shasta Glory yükselmişse iş yerine kadar üç bloklu bir depar atıp Speed'i görür görmez gazeteyi sallamaya başladım. İnmişse ağır adımlarla dönerdim, Speed beni görür görmez durumu anlardı. 20.000 hissesi vardı Shasta Glory'de, 200 dolar ödemişti o hisselerle, en ciddi yatırımdı. Ne zaman o adı görsem -Shasta Glory- o hisselerin potansiyeli beni titretirdi. Ne olduğunu söylemişti bana Speed, Wyoming'de büyük umut vaat eden bir altın madeni idi, yere bağlanmış, özgür kalmak için çırpman koca bir devden farksızdı.

Diğer işçiler Speed'in borsa merakını hayretle izler, birbirlerine göz kırparlardı. Sırtında harç kovasıyla iskeleye tırmanırken işçiler ona Bay Rockefeller diye seslenip yatırımlarının nasıl gittiğini sorduklarında memnuniyetle gülümserdi. Harcı bitmişse Frank Gagliano iskeleden, "Hey, para babası, emekliye mi ayrıldın?" diye bağırdı.

Ama babam hiçbir zaman ona iyi bir harç ustasının hak ettiği saygıyı göstermekte kusur etmezdi; on yıldan beri birlikte çalıştıkları için değil, günün birinde gerçekten zengin olup işi bırakacağı endişesiyle yapardı bunu, çünkü iyi bir harç ustası bulmak kolay değildi.

Babam Speed'i savunurdu da. Frank bir harç ustasının borsa merakının zencilere has kumar tutkusundan başka bir şey olmadığını söylerdi.

"Barbut oynasa çok daha iyi eder. Bir zencinin borsada ne işi var? Birkaç tahtası eksik bu herifin." Frank sefertasını açıp salamlı sandviçinden bir ısırık alırdı.

"Ben senin altında bir Marmon araba görmüyorum ama," derdi babam. "Sen soğuk sandviçini yerken Speed nerde sence?" Başıyla Pearl Caddesi'ni işaret edip baş parmağını sallardı. "Tuxedo Cafe'de -çorba içip balık yiyor. Kimmiş birkaç tahtası eksik olan, o mu yoksa sen mi?"

DÖRT

Boğucu bir Ağustos sabahı babamla iş yerine vardığımızda alışık olmadığımız bir sessizlikle karşılaştık. Atmosfer bozulmuştu, bir şey eksikti. Babam şapkasını geriye atıp sorunlara her zaman açık duyargasıyla etrafı dinledi. Beton karıştırıcısının motorunun pır pırı eksikti, erken sabah rüzgârında suskundu karıştırıcı. Babam harç kaplı küçük makinenin yanma gidip etrafına bakındı. Speed Blivins görünürde yoktu. On yıldan beridir ilk kez işe gelmemişti.

“Hasta herhalde,” dedi babam. “Başka izahı yok.”

Adliye binasının saati sekizi vurdu, Luke ile Frank Gagliano iskeleye çıkıp duvardaki yerlerini aldılar. İşlerini seve seve yapan sendikalı işçiydi ikisi de. Harç ve tuğla yoksa bile bu onların sorunu değildi, saatte iki dolarlarını alıyorlardı.

Babam iç geçirerek Speed’in işini yükledi ve kum elemeye başladı. Deli gibi çalışıyor, öfkesi giderek artıyordu. Frank ile Luke sigaralarını aylak aylak tellendirerek onu seyrediyorlardı iskeleden. Küreği kaptım. Yardım etmek istiyordum.

“Git burdan,” dedi babam.

Bütün dikkatini beton karıştırıcısına verdi, çalıştırmak için ipi çarka sarmaya başladı. Makine bir türlü çalışmıyordu ama. O ipi yirmi kez sarıp çalıştırmayı denedi, ama her seferinde makine boğuluyordu, sadece Speed’den emir alan bir katırdı sanki. Babam makineyle yarım saat kadar cebelleşti, tekmeler savurdu, küfretti. Sonunda elleri yağ içinde kaldı, öfkeden deliye dönmüştü.

Ama Speed’e yönelik değildi babamın öfkesi, aylaklık eden tuğlacılara da yönelik değildi, hatta beton karıştırıcısına da. Tanrı’ya küfredip duruyordu, onunla dalga geçen, ona eziyet eden Tanrı’ya yönelik öfkesi.

Makine sonunda birden öksürüp mavi bir duman yayarak çalıştığı anda bile, babamın yüzünde beliren şeytani gülümsemenin nedeni makineye karşı kazandığı zafer değil, o Büyük Mühendis’in bir kez daha onu çelmelemeyi başaramamış olmasıydı.

Ama o sıcak Ağustos sabahında işi daha yeni başlıyordu. Makineye harç karmak için gerekli malzemeyi doldurduktan sonra tuğla tenekesine tuğla istiflemeye başladı. Üstelik Speed Blivins gibi uzun boylu ve olağanüstü güçlü de değildi. Kısa boylu, tıknaz bir adamdı babam, bütün gücü kollarında ve ellerinde toplanmıştı. Sırtında tuğla tenekesinin ve içindeki otuz tuğlanın ağırlığıyla iskeleyi tırmanırken korkuyla seyrettim onu; yüzü morarmıştı, gözleri yuvalarından fırlamak üzereydi, boynundaki damarlar yılanları çağırıyordu. Merdivenin yansına gelince durdu, titriyordu, ben de titriyordum onunla birlikte, acıyordum ona. Onun için dua ediyor, sadece on yaşında ve işe yaramaz bir çocuk olduğum için kendimden nefret ediyordum.

Ama kimsenin yapabileceği bir şey yoktu, çünkü babamın azmi on kişinin gücüne bedeldi. Ya kendini Luke ve Frank’e kanıtlayacak ya da kanıtlamaya çalışırken ölecekti. Tuğlaları boşalttıktan sonra aşağı indi, bu sefer de tenekeye çamur doldurdu ve yine iskeleye tırmanmaya başladı. Bu kez

öleceğinden emindim. Gagliano bile aptallığı bırakıp ona dinlenmesini söyledi.

“Lütfen bırak, Baba,” diye yalvardım. “Sakatlayacaksın kendini!”

Çürümüş omzunu ovup yüzünü buruşturdu. Çimento torbalarını-göstererek ona bir torba vermeme istedi benden. Torbayı birkaç kez katladıktan sonra omzuna yerleştirdi. Sonra tenekeyi omuzlayıp kaldırdı.

“İşte!” dedi soluk soluğa. “Elinden geleni ardına koyma! Beni durdurmaya çalış!”

Bana ya da diğer tuğlacılara konuşmuyordu, kendi kendine de konuşmuyordu. Tanrı’ya konuşuyordu. Haçın altında ezilmiş Kurtarıcı gibi sendeleye sendeleye tırmandı merdiveni. Pearl Caddesi’nde onu hayranlıkla seyreden küçük bir kalabalık oluşmuş, bu babamı daha da kamçılamıştı; bir eşeğin neredeyse bir katıra bedel olduğunu kanıtlamaya çalışıyordu ısrarla.

Tükenmiş zavallı babam için uzun ve bitmek bilmeyen bir sabahı. Öğle tatilinde kulübenin yan duvarına yaslanıp elinde sandviçiyle yatağında uyurmuşçasına uyudu, horul horul.

Saat bir olunca Frank uyandırdı onu.

“Bugünlük bu kadar yeter, Nick,” dedi babama.

“Nedenmiş?” diye kükredi babam ayağa kalkarak.

“Kendine bir harç ustası bul, yoksa bu senin sonun olacak.”

“Speed benim harç ustam. Sen duvarın başına geç ve tuğla örmeye devam et.”

Frank bana baktı. “Baban hakkında bir şey bilmek istiyor musun? O delinin teki.” Frank ile Luke iskeleye tırmandı.

Kimsenin duymayacağı bir biçimde, “Frank haklı, Baba,” dedim. “Tanrı senin harç ustası olmanı isteseydi seni Speed gibi yaratırdı.”

“Tamı da herkes gibi serserinin teki,” dedi beton karıştırıcısına doğru yürüyerek. Bacakları o kadar sertleşmişti ki topallıyordu. Makinenin karşısına ondan korkarmış gibi dikildi. Gözlerini gökyüzüne doğru kaldırıp yalvardı. “Lütfen. Bir kere daha!”

Çarkı çeviren ipi çekti. Makine öksürdü, tekledi, birkaç emme sesi çıkardı ve sustu.

Babam ipi tekrar dolarken Speed Blivin’in sarı Marmon’u yanaştı kaldırıma. Takım elbisesini kuşanmış Speed’in yanında tulum giymiş yapılı bir zenci oturuyordu. Arabadan inip babama doğru yürüdüler. Speed eldivenlerini çıkardı.

“Geç kaldın,” dedi babam.

“Burda çalışmıyorum artık,” dedi Speed. Kendisinden daha uzun ve iri olan arkadaşına döndü. “Bu Terence Clipp. Benim yerimi almaya hazır.”

“Çamur!” diye bağırdı Frank Gagliano iskeleden.

“Başla o zaman,” dedi babam Terence’e.

Koca adam beton karıştırıcısının yanına gitti, ipi oyunağını kuran bir çocuk gibi çarka sardı. Bir bilek hareketiyle ipi çekti ve küçük makine aç bir kükreyle çalıştı, beslenmek istiyordu. Terence küreği kaptığı gibi o aç ağza en sevdiği şeyleri doldurmaya başladı; kum, su, çimento ve kireç. Babam onaylar bir biçimde başını salladı.

“İyi adam,” dedi.

“Kaya, kaya,” dedi Speed. “Dokuz çocuğu var. Seni asla terk etmez, benim yaptığım gibi.”

“Ne oldu?”

Bana göz kırptı Speed. “Çocuğa sor.”

Hemen bildim. “Shasta Glory!” dedim.

“Aferin.”

“Hisse senetleri mi?” diye sordu babam.

“Dün dört sent düşmüştü,” dedim bilgimle babamı şaşırtarak.

“Kırk üçe sattım, bir saat önce,” dedi Speed gülümseyerek.

“Van canına!” diye bağırdım 43 ile 20.000’i çarpmaya çalışarak, ama ancak üç saat soma, birkaç tahtayı hesaplarımla doldurduktan sonra hesaplayabildim Speed’in 8.600 dolarlık servetini.

“Sana vermek istediğim bir şey var,” dedi Speed babama.

“Bana hiçbir şey borçlu değilsin.”

Güldü Speed. “Bende sana hiçbir şey veriyorum galiba.”

Arabaya gidip evrak çantasını aldı. İçinden katlanmış bir belge çıkarıp babama uzattı. Babam şaşkınlık içinde sayfalara göz attı, ters çevirip arkalarına bile baktı.

“Hisse senedi satın almamı isteme benden,” dedi belgeyi iade ederek. “Yoksul bir adamım ben.”

“Hisse senedi değil,” dedi Speed belgeyi bir kez daha babama vererek. “Bir maden ocağının tapusu.”

“Maden ocağı mı?”

“Altın madeni.”

“Altın!” Kutsal bir sözcüğü telaffuz eder gibi telaffuz etmişti sözcüğü babam. Sonra başını salladı üzüntüyle. “Beni aşar.”

“Sana *hediye* ediyorum!” dedi Speed. “İmzaladım bile. Senin, karşılığında bana bir şey vermen gerekmiyor.”

Kuşkulu bir biçimde gülümsedi babam, çünkü o güne kadar kimse karşılıksız bir şey vermemişi ona, hele bir altın madeni. O güne kadar ne elde etmişse alın teriyle elde etmişti. Belgeyi Speed’e doğru uzattı birkez daha. Speed güldü ve almayı reddetti. Babamın kuşkusu delirtti beni. Onu tekmelemek geldi içimden.

“Al, Baba!”

“Nerde bu maden ocağı?” diye sordu.

“Boulder Vadisi’nden yirmi yedi kilometre uzaklıkta.” Speed belgeyi açıp haritada ocağın yerini gösterdi babama. Babamın yanında kule gibi durup pembe tırnağıyla sayfanın altını gösterdi. “İşte, görüyor musun? Bu senin adın. Madenin yeni sahibi.”

“Tanrım, haklısın!” diye haykırdı babam. “Bu benim adım!” Memnuniyetle elini uzattı bu kez. “Çok müteşekkirim.” El sıkıştılar. “Şimdi ne yapmak gerekiyor?”

“Kazacaksın,” dedi Speed. “Kazmaktan da vazgeçme çünkü o delikte kesin altın var, onu bulmanın tek yolu da kazmak. Bir şey daha var yapman gereken, o da dua etmek. Kaz ve dua et, ama dua etmekten çok kaz, gerisini de Sarı Göbek’e bırak.”

“Sarı Göbek mi?”

“Madenin adı bu.”

Speed’le vedalaştık, arabasına binip gitti. Kaldırımından Marmon’unun 12. Cadde’de sola dönüşünü seyrettik.

“İyi insan,” dedi babam.

Elini cebine sokup bir avuç dolusu kibrit çöpü, madeni para, çivi ve kürdan çıkardı. İçinden bir beş sentlik alıp bana verdi. “Kendine bir şeyler al,” dedi.

“Çamur!” diye bağırdı Frank Gagliano.

BEŞ

Babamın iki nedeni vardı Frank Gagliano'yu Sarı Göbek madenine ortak yapmak için; birincisi ulaşımdaydı, çünkü arabası yoktu, oysa Frank'ın Bir Reo kamyonu vardı. Her tarafı tangırdayan kalın lastik tekerlekli, direksiyonu zincir mekanizmasıyla çalışan bir makine. Dağ yollarında üstüne yoktu ama.

Annem ortaklığı duyunca isyan etti.

“Bir ateistin kamyonu,” dedi. “Yürürüm daha iyi.”

“Kamyonun Tanrıya inanmadığımı mı düşünüyorsun?” “Kamyon değil önemli olan. Adam.”

Ortaklık için ikinci nedenini açıkladı sonra; Frank madencilikten anlıyordu. Cripple Creek'te çalışmıştı.

“O asla altın bulamaz,” dedi annem üzerine basa basa. “Bu dünyayı bir Tanrı yarattıysa onun altın bulmasını izin vermez. Bir milyon yıl kazsın isterse.”

Bu canını sıktı babamın. “Sorunlarımı bir kadına açmanın karşılığı,” dedi.

O gün öğle tatilinde babamla Frank planlarını mahremiyet içinde tartışmak için diğer işçilerden uzak durdular. Ağzımı açmayıp dinleme koşuluyla bu konuşmalara katılmama izin verdiler. Frank Sarı Göbek bölgesinde madencilik yapma olanaklarını araştırmış ve olumlu bir sonuca varmıştı.

“Bol miktarda gümüş de var oralarda,” dedi. “Gözlerimizi açık tutalım.”

“Biz altın peşindeyiz,” dedi babam.

“Ne yani, gümüş bulursak burun mu kıvıracaksın?”

Babam gülümseyip ikisini birbirinden ayırt edemeyeceğini söyledi.

“İyi ki benim gibi bir ortağın var,” dedi Frank. “Yoksa tek başına yalancı altın için kazıp dururdun.”

Babam yalancı altının da ne olduğunu bilmediğini itiraf etti.

“Pirit,” dedi Frank esrarengiz bir gülümsemeyle. “Çok insanın hayalleri balon gibi sönmüştür bulduklarının pirit olduğunu anladıklarında. Yaşadıkça öğrenirsin. Ben bile birkaç kez aldandım.”

Maden ocağına ilk ziyareti Pazar günü yapmayı kararlaştırdılar.

“Ben de gelebilir miyim?” diye sordum.

İkisi de cevap vermedi, bir daha da sormadım.

Frank termosundaki şarabı dikti.

“O maden ocağıyla ilgili olarak canımı sıkan tek bir şey var,” dedi dudaklarını şaplatarak. “Adı. Sarı Göbek. Hoşuma gitmedi.”

“Ne fark eder?” dedi babam omuz silkerek.

“Sarı Göbek ödleğ anlamına gelir. Altın madeni için uğursuz bir ad.”

“Bella Napoli'ye ne dersin?” diye önerdi babam.

“O bir restoran adı,” dedi Frank.

Sustular, ad düşünüyordular. Sonra Shasta Glory'yi hatırladım.

“İçinde Shasta olan bir şeye de dersiniz?” dedim. “Shasta Victory mesela?”

“O bir yarış atı,” dedi Frank kaşlarını çatarak. “Bir keresinde gömleğimi kaybettim o eşeğe oynayarak.”

Bir sessizlik daha. Sigara içip kafa patlatıyorlardı.

“Bella Roma'ya ne dersin?” dedim babam.

“Bella'dan başka bir şey gelmez mi senin aklına?” dedi Frank.

“Sarı Göbek olarak kalsın öyleyse,” dedi babam.

Frank birden ayağa fırladı. “Sen kendine başka bir ortak bul en iyisi, çünkü ben öyle bir adı olan bir maden ocağında çalışmam.” Babam öfkeleni. “Sen koy adını öyleyse! Ne istersen koy!” Frank uzaklara baktı.

“Kırmızı Şeytan koyacağız,” dedi. “Kırmızı Şeytan.”

Babamın hoşuna gitmedi, ama kendini köşeye sıkıştırmıştı. “Pekala,” dedi. “Anlaştık. Kırmızı Şeytan.”

Frank sefertasını alıp iskeleye doğru yürüdü.

“Annemin hiç hoşuna gitmeyecek,” dedim.

“Annene her şeyi söylemek zorunda mısın?”

Söylemeyeceğime dair söz verdim.

ALTI

Bir Pazar sabahı, hepimiz Pazar ayini için giyinmiş olarak mutfak masasına oturduk ve babamın maden ocağına gitmek üzere hazırlanışını seyrettik. Tahta bir kutuya nevale koydu -ekmek, peynir, domates, soğan, makama, salam. İki testi de şarap alıyordu yanına.

Annem şaşkınlıkla baktı aldığı şeylere.

“Kaç gün kalmayı düşünüyorsun?”

“Bu gece dönerim. Speed’in söylediğini de unutma; kaz ve dua et, dedi. Herkesin dua etmesini istiyorum. Ben kazacağım, siz dua edeceksiniz. Altını bulursak hayatımız değişecek. İlk işim bir ev satın almak olacak.”

“Bana yeni bir bisiklet alır mısınız?” diye sordu kardeşim Frederick.

“Söz.”

Ağzında firketelerle saçını taradı annem. “Ben o ciğeri beş para etmez Frank Gagliano’yla başını belaya sokmaman için dua edeceğim.”

“Frank’ı kafana takma. Sen altın için dua et yeter.”

“Ben bugünkü ayini buna adayacağım,” dedi Clara.

“Ben de,” dedi Federico.

“Kime adayacaksın?” diye sordu babam.

“Tanrı’ya.”

“Olmaz,” dedi babam. “Uğursuzluk getirir.”

Annem soluğunu tuttu. “Tamı -uğursuz? Frank Gagliano gibi konuşmaya başladın!”

“Nerdeyse elli yaşındayım, Tanrı benim için hiçbir şey yapmadı bugüne kadar.”

“Her şeyimizi ona borçluyuz,” dedi annem. “Ailemizi, evimizi, sofradaki yemeğimizi, sağlığımızı. Daha ne istiyorsun?”

“Bunlar yeter. Daha ne isteyim ki?”

“Tanrı’yı kendi çocuklarının önünde kötülermekten vazgeçmeni istiyorum.”

“Benim bütün söylediğim, uğursuzluk getirdiği. Değişiklik olsun diye başka birini denesek olmaz mı? Aziz Tomas mesela? Ya da Aziz Gennaro?” Biz çocuklara baktı. “İçinizde hiç Aziz Gennaro’ya dua eden var mı?”

“Hiç duymadım,” dedim.

“Napoli’nin koruyucu azizi, nasıl duymazsın? Senin yaşındayken çok iyiliği dokunmuştur bana.” Başını salladı ciddiyetle. “Bugün onu dene. Babanın maden ocağından söz et ona. Bize altını göstermesini söyle.”

“Ben Azize Clara’ya dua edeceğim,” dedi Clara. “O çok iyi bir azize.”

“Ben Aziz Joseph’e dua edeceğim,” dedi Frederick. “Bahse girerim ki o sana yardım eder, Baba. Eskiden marangozmuş.”

“Marangozları sevmem,” dedi babam. “En iyisi hiçbir işe bulaşmamış yaşlı bir aziz bulmak. Son

beş yüz yılda kimsenin aklına bile gelmemiş bir aziz.”

Dışarıdan Frank’ın kamyonunun takırtısı geldi, klaksonunun sesini bile bastırıyordu kamyonun takırtısı. Mutfak penceresinden kamyonun evin önüne yanaştığını gördük. Babam nevale kutusunu omuzlayıp kapıdan çıktı.

Annem birden telaşlı bir biçimde babamın arkasından dışarı fırlayıp babama seslendi, ama kamyonun gürültüsü sesini boğdu. Babam nevale kutusunu kamyonun arkasına koydu. Döndüğünde annemin onu el sallayarak çağırdığını gördü. Canı sıkılmış bir halde eve döndü.

“Ne istiyorsun?”

Annem verandadan hüznü gözlerle baktı ona. “Dün gece korkunç bir rüya gördüm,” dedi babama. “Tanrı’dan bir işaret. Madenin dibindeydin ve o sana yukardan taş atıp seni diri diri gömmeye çalışıyordu.”

Babam ağzı açık kalakaldı.

“Kimden söz ediyorsun sen, Allah aşkına?”

“Ondan,” dedi annem Frank’e doğru bakarak.

“Frank mi? Aklını kaçırmışsın sen.”

Kamyona doğru yürümeye başladı.

“Dikkatli ol!” diye bağırdı annem arkasından. “Korkunç bir şey olacak.”

Babam başını umutsuzca sallayıp kamyonu bini. Kamyon büyük bir gürültü koparak hareket etti.

YEDİ

Babamın unutulmuş bir azize dua etme fikri kafama takılmıştı. Son derece yerinde bir fikirdi. Azizler temiz yürekli, acı çekenlere yardım etmek için yanıp tutuşan varlıklardı. Ama babamın dediği gibi, popüler olanların işleri başlarından aşkındı.

Dualarına yanıt almanın sırrı binlerce yıl önce unutulmuş, cennette ondan yardım isteyecek birini boş yere bekleyen merhametli ve müşfik bir ihtiyar bulmaktı. Böyle yüce ve unutulmuş birini nerede bulacağımı da çok iyi biliyordum üstelik. Okul kütüphanesindeki *Azizlerin Hayatları* kitabında.

Kilisenin önünde birikmiş kalabalığı fırsat bilerek annemden ve kardeşlerimden uzaklaşıp okulun yolunu tuttum. Usulca kütüphanenin bulunduğu ikinci kata çıktım. Çok sürmedi aradığım adamı bulmak.

Aziz Stefan'dı adı, İsveç piskoposu. 1075 yılında ölmüştü. Şöyle yazıyordu biyografisinde: Doğum yeri, ailesi ve gençlik yılları hakkında hiçbir şey bilinmiyor; hatta kendisi hakkında da fazla bir bilgi yok.”

Tam isabet! Kimsenin hatırlayamadığı kadar eskiye uzanan bir aziz, terk edilmiş, unutulmuş bir kutsal adam; Tanrı'nın, doğum yeri, hatta annesi ve babası bile hafızalardan silinmiş prenslerinden biri. Ama bir aziz yine de, cennetteki büyük ve ünlü azizlerin arasında hayatta. Dünyadan ayrılalı neredeyse dokuz yüz yıl geçtiği halde kaç fani dua etmişti ona bugüne kadar? Pek az. Hiç kimse belki de. Ben gelinceye kadar. Bir hâzineydi benim için. Koca Aziz Stefan, İsveç piskoposu, azizler cemiyetinin bir ferdi, cennette kayıp, saçları kırlaşmış; dünyadan bir çılgılık, bir yakarış, bir dua beklerken kulaklarını örümcek ağları sarmış bir Rip Van Winkle.

Büyülenmiş, esinlenmiş olarak kapattım kitabın kapağını. Ölümsüzlüğün tılsımı aktı içimden. Görülmezdim, ebediydim, gizemli güçle uyuşmuştum. Dualarımın ilk titreşimiyle cennetteki adam sakalının tozunu silecek ve muhterem yüzünde dünyada onu hatırlayan tek kişi için, Amerika'nın Colorado eyaletinin Boulder kasabasındaki çocuk için güneşli bir gülümseme belirecekti.

Kendimden geçmiş bir biçimde odadan çıktım, merdivenden topuklarım şahin kanatlarıyla havalanmışçasına inip kiliseye yürüdüm. Arka sıralardan birine diz çöküp dua etmeye başladım.

Alev gibi dua ettim, meşale gibi. Takırdadım. Tısladım. Tükenmişim. O andan itibaren hayatımın akışı değişmişti sanki, yeniden doğmuştum, başka biriydim. Piskoposa babamın maden ocağından söz etmeye gerek bile yoktu. Fikir kafamda oluşmaya başlarken bile babamın altını bulduğunu, çok zengin ve güçlü olduğumuzu biliyordum, eski tuğla evimiz fildişinden bir şatoya dönüşmüştü; uşaklar, hizmetçiler, aşçılar, bahçıvanlar, şoförler.

Ayinden sonra dışarı çıkıp annemi bekledim. Kiliseden çıkan cemaatin arasında annemin yüzünü ararken bir yandan da Aziz Stefan'ın ona da ulaşip ulaşmadığım merak ediyordum. Sonra kardeşlerimle birlikte gördüm onu. Bana doğru geldi, her zamanki sinir bozucu ifade vardı yüzünde. Keskin bakışlarıyla yüzümü tarayıp, “İyi misin?” diye sordu.

İyi olduğumu söyleyip yürümeye başladım. Alev hızla sönüyor, sihir pul pul soyuluyordu. Etrafımdaki herkes fazlasıyla gerçektir, fazlasıyla fani; kocalarının koluna girmiş şişman kadınlar, titrek bacaklı buruşuk yüzlü koca karılar, yüksek sesle konuşan ve birbirlerini itip kakan çocuklar, bir gece önceki yağmurdan kalma çamur birikintileri.

Ama şato, babamın altınları -onlar da mı bir yanılısamaydı? Eve doğru koşmaya başladım. On İkinci Cadde boyunca koştum, demiryolunu kat edip köprüyü geçtim. Hiçbir şey değişmemişti. Dünya, evimiz, her şey aynıydı. Bezginlikle verandanın basamaklarına oturdum.

SEKİZ

Ertesi sabah kahvaltıda altın bulmuş birine hiç mi hiç benzemiyordu babam. Gözleri ezilmiş üzümleri andırıyordu, yüzü içtiği şaraptan kızarmıştı, ağızım bıçak açmıyordu.

“Eve biraz altın getirdin mi?” diye sordu Frederick.

“Hayır.”

“Artık zengin değil miyiz?” diye- sordu Clara.

“Hayır.”

“Yanlış yeri kazdın belki,” dedi annem.

“Belki.”

“Dua etmeye devam edelim mi?” diye sordu Clara.

“Zararı olmaz.”

Ertesi Cumartesi akşamı babamla Frank nevale kutusu, birkaç battaniye ve üç testi şarapla kamyona atlayıp maden ocağına gittiler yine. Pazar akşamı geç saatte döndüler. Frank kamyonu kaldırıma yanaştırdı, babam kamyondan inip yorgunluktan bitap düşmüş bir biçimde eve doğru yürüdü. Giysilerine kırmızımtırak bir çamur bulaşmıştı, o kadar yorgundu ki annem giysilerini çıkarıp onu yatırdı.

Her hafta sonu yinelenen bir rutine dönüştü sonra. Yaz akıp giderken altın düşünüy bir kenara bırakıp arada sırada babamın dağlardan getirdiği alabalık, mantar ya da yabani çilekle ferahlayan o rahat yoksulluğumuza döndük.

Bir keresinde bir torba dolusu beysbol büyüklüğünde parlak sarı taşlar getirerek şaşırttı bizi.

Taşları elimize alıp hayranlıkla inceledik. Çok ağırdılar. Paha biçilmez bir görünümleri vardı.

“Altın!” dedi Frederick.

“Demir,” dedi babam.

“Ne kadar eder?”

“Hiçbir şey etmez.”

“Beş sent bile mi?”

“Beş sent bile.”

Cömertliği üzerindeydi babamın, bütün torbayı kızkardeşim Clara’ya verdi, kızkardeşim de mutfağın köşesine çekilip hayallere daldı.

Annem kaygılanmaya başlamıştı artık. Madenle ilgili felaket önsezisi gerçekleşiyordu. Babam yorgun ve melankolik görünüyor, her şeye sinirlenip bağıyordu. Annem Frank Gagliano’yu suçluyor, maden ocağını kötü niyetli bir ateistin iyi bir Hıristiyan’ı bol şarapla baştan çıkarmak için kullandığı dağın ortasında bir delik olarak görüyordu. Ayrıca sözünü etmemiş olmasına rağmen oraya kadın götürdüklerinden kuşkulandığını da çok iyi biliyordum. Babamın geri getirdiği ıslak battaniyeleri iğrenerek kokluyor, çamaşır makinesine atarken kedi ölüsü tutar gibi kol mesafesinde tutuyordu.

Şarap lekeleriyle kaplı, rutubetli, iğrenç şeylerdiler.

“Haftaya sen de gidiyorsun onlarla,” dedi bana.

Reddettim.

“Orada neler olup bittiğini öğrenmeye hakkım var.”

“İki tuğlacı kafa çekiyorlar -olan biten bu.”

“Olsun, yine de gidiyorsun.”

“Babamın bileceği iş.”

Babam delirdi duyunca.

“Aklını kaçırmışsın sen. Çocuklara göre bir yer değil orası. Tehlikeli.”

“Neymiş tehlikesi?”

“Çıngıraklı yılanlar var. Zaman zaman kaya parçaları düşüyor. Bacağını filan kırabilir. Dağın ortası.”

Acı bir kahkaha attı annem.

“Tehlikeliymiş, külahıma anlat sen onu! Beni götür öyleyse?” “Kadınlara ve çocuklara göre bir yer değil orası.”

“Onu götürüyorsun, o kadar!”

Yalvaran bakışlarla baktı bana babam. “Oraya gidip çamur kazmak istiyor musun? Kolunu kaldıracak halin kalmayacak, bütün kemiklerin sızlayacak, bu mu istediğin? Kürek sallamaktan sırtın ağrıyacak, üzerine kayalar düşecek, çamurda kayacaksın, on dört-on beş saat çalışmaktan ellerin su toplayacak, sonra da boş ellerle eve döneceksin? Bu mu istediğin?”

“Tamım, hayır,” dedim.

“Gitmek istemiyor,” dedi babam.

“Gidecek, konu kapanmıştır!”

Bu haberin Frank Gagliano’yu mest ettiği söylenemezdi. Ertesi gün işte beni dirseğimden tutup kereste deposuna götürdü. Gözleri soğuk ve donuktu.

“Burnunu başkalarının işine sokmasana?” dedi.

“Neden söz ediyorsun sen?”

“Kızıl Şeytan madeni sümüklü çocuklara göre bir yer değil.” “Sen kime sümüklü çocuk diyorsun?”

“Neden yakamızdan düşmüyorsun? Babanın seni besleyip ayağına ayakkabı almak zorunda olması yeterince kötü değilmiş gibi şimdi de hafta sonları çocuk bakıcılığı mı yapacak?”

“Benimle bu şekilde konuşamazsın. Sen benim babam değilsin.” Avucunu salladı.

“Çok isterdim olmayı.”

Onu itip tekmelemek geldi içimden.

“Sırf böyle konuştuğun için bu Pazar sizinle geleceğim. Gelmeyecektim, ama şimdi geliyorum!”

DOKUZ

Boulder Vadisi Yolu'ndan iki kilometre uzaklıktaydı maden ocağı, Gagliano'nun kamyonunun ancak döndüğü bir yola girdik. Kasabadan sadece yirmi yedi kilometre uzaklıktaydı, sürekli tırmanıyordun; yolu almak bir saat sürdü çünkü Frank tekleyen kamyonu düşük viteste kullanıyordu. Radyatör tıslıyor, soğuk dağ havasına beyaz bir egzoz bulutu yayılıyordu. Kamyonun kasasında tir tir titriyor, borular, keresteler, boya kutuları ve çeşitli aletlerle birlikte hoplayıp duruyordum. Arabanın teki bizi sollamak istediğinde Frank yol vermiyor, adam öfkeli bir biçimde klaksonunu öttürdüğünde Frank istemeye istemeye kenara yanaşıp yol verdikten sonra, "Batakhaneyi bok mu yetiştireceksin, deyyus!" diye bağıyordu.

Gökyüzü griydi, vadinin duvarları kirli bir kar tabakasıyla kaplıydı. Frank ile babamın ön tarafta rahatları yerindeydi, kalorifer çalışıyordu, şarabı elden ele geçirip puro içiyorlardı. Onlar içtikçe kamyon yavaşlıyordu.

Sapağı döndükten sonra bayır aşağı ve koca koca çukurları olan bir yola girdik. Lastikler her çukura girdiğinde borular, keresteler ve boya kutularıyla birlikte havalanıyor ve her seferinde ayyaşlar arka pencereden bakıp kahkahayı basıyorlardı. Frank'in gözlerinde bir öç parıltısı vardı, çünkü varlığımdan nefret ediyordu. Sonunda küçük bir derenin yanında bitti yol. Frank motoru kapattı ve koyak gizemli bir sessizliğe büründü. Yere atladım, ayaklarım buz kesmişti. Issız, terkedilmiş bir yerdi; dere boyunca içinde kurbağaların vırakladığı söğüt ve çalılıklar, uykudaymış gibi derin derin soluyup iç geçiren alaçamlar vardı.

Babamla Frank malzemeyi omuzladı, yüz metre ilerde bir kulübeye doğru yürüdük; tenekeden bir çatı ve sonuna kadar açık tenekeden bir kapı. Dört camlı tek bir penceresi vardı, camlardan ikisi mukavvayla örtülmüştü.

Ama en güzeli kapının üzerindeki çatıya çakılmış kontrplak tabelaydı. Siyah ve kırmızı renklerle boyanmış boynuzlu, toynaklı ve kuyruklu bir şeytan. Altında da şöyle bir yazı:

KIZIL ŞEYTAN MADEN ŞİRKETİ.

VICO STEFFANINI VE FRANK GAGLIANO

"Şu işe bak, şeytan bu," dedim

Frank başını kaldırıp memnuniyetle baktı şeytana.

"Emektar Kızıl. Dostumdur."

Gözlerimi alamıyordum şeytandan. Şeytanla hava atılmaz. Ön kapında değil en azından. Yürek isterdi. Ürkütücüydü. Delilikti hatta.

"Frank'in fikri," dedi babam suçluluk duygusuyla. "Bir şey ifade etmiyor."

Belki, ama ona bakarken dağların kralı gibi göründü bana, o yörenin hakimiymiş gibi. Babamın peşinden kulübeye girdim.

Burnumun direği kırılacaktı az kalsın. Öyle basit bir hayvan kokusu değil, insan kokusuymuştu

burnuma gelen; ter, idrar, osuruk, küflenmiş şilte ve yemek yağı. Gözlerimin karanlığa alışması biraz zaman aldı. Tek odalık bir çöplükle karşı karşıyaydım. Yerde döşeme filan yoktu, sert toprak sadece. Ekşi parmesan peyniri kokuyordu yerler. Rutubetli zeminin üzerine konmuş kalasların üzerinde iki çarşafsız şilte vardı. Odanın ortasına bacası çatıdan çıkan bir odun sobası kurulmuştu. Köşede bağırsakları çıkmış eski bir kanepıyla iki çarpık iskemle duruyordu. Masanın üzeri bulaşık doluydu.

Karmaşayı ve sefaleti anlayabiliyordum, çünkü karşımdaydı, ayrıca insanların bazen bu tür yerlerde kalmak zorunda olduklarım da biliyordum. Ama babam, öz babam? Nevale kutusunu yere koydu ve sobanın önünde diz çöktü. Dışlerinin arasında puroyla kendi kendine bir şarkı mırıldanarak sobaya tahta parçaları yerleştirirken mutlu görünüyordu.

Yoksul bir adamdı, ona şüphe yoktu, ama ben onu *temiz* ve yoksul bir adam olarak tanıyordum; her zaman tertipli, gardırobu kısıtlı olmakla birlikte şık hatta. Gömleklerinin özenle ütülenmesini isterdi, işe giydiği haki pantolonu bile her zaman ütülüydü. Dahası, evi tertipli severdi. Ceketler ve paltolar asılacak, her şey yerli yerinde olacak. Şimdi bütün o sefaletin ortasında karşımda yere diz çökmüştü ve lağım çukurunda bir sıçan kadar neşeli görünüyordu.

Frank gaz lambasını yaktı, alevini yükselttiğinde karanlık kulübe loş bir sarıya büründü. Öğleden soma olmasına rağmen güneş dağın öte tarafına geçmek üzereydi, koyak alacakaranlıktı.

“Pekala, evlat,” dedi Frank, “madem gelmek istedin şimdi üzerine düşeni yapacaksın. Git biraz odun topla.”

Birkaç kez gidip odun topladım, topladığım odunu sobanın yanına istifledim. Frank ile babam içi dışına çıkmış kanepeye oturup ayaklarını gürül gürül yanan sobaya doğru uzattılar, uzun bir kırmızı şarap faslına hazırlanıyorlardı. Testiyi elden ele geçiriyorlar, şarap gırtlaklarında çağılıyordu. Kulübe dayanılmayacak kadar ısındı bir süre soma. Babam birden döndü ve beni can sıkıntısı içinde şarabın testiden eksilişini izlerken görünce şaşırıldı.

“Neden dışarı çıkıp oynamıyorsun?”

“Oynamak mı? Ne oynayayım?”

“Kovboyculuk mesela, birkaç Kızılderili hakla.”

“Siktir,” dedim.

“Hey, hey, ağzından çıkanı kulağın duysun,” dedi babam. “Maden ocağı nerde?” diye sordum.

“Maden ocağı mı?” dedi Frank. “Ne madeni, ne ocağı?”

Babam güldü. Frank de ona katıldı. Ter içinde kalmışlardı ikisi de. Gözlerinden yaş boşanıncaya kadar güldüler. Kahkahaları tükeninceye kadar onları seyrettim öylece. Babam eliyle gözlerini sildi.

“Şu altın madenini mi kast ediyorsun?” dedi.

Yine güldüler, katıla katıla, kanepenin üzerinde yuvarlanarak, dizlerini tokatlayarak, birbirlerinin omzunda kahkahalar atarak, boğularak, ağızlarından şarap püskürterek.

“Güzel oğlum benim,” dedi babam (hiç öyle çağırmamıştı daha önce beni) “dere yatağı boyunca gidersen maden ocağını bulursun. Yolu izle yeter.”

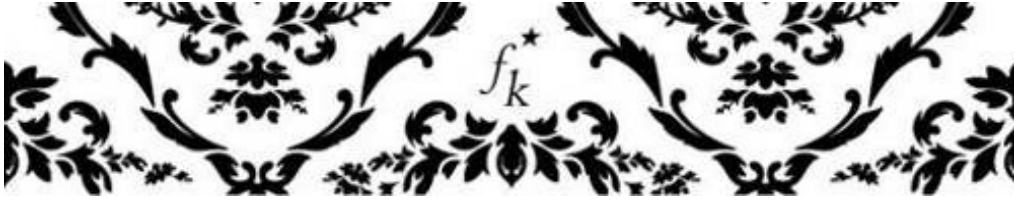
Ayağa kalktım.

“Sarhoşsun sen,” dedim. “İkiniz de sarhoşsunuz.”

Çakallar gibi ulumaya başladılar tekrar. Dışarı çıkıp dere yatağı boyunca yürümeye başladım. Çok geçmeden maden ocağına vardım.

Giriş karıncaların kemirdiği gelişi güzel fırlatılmış kalaslarla kaplıydı. Aralıktan küf kokan deliğe girdim. Ocağın sahibinin oğlu ve mirasçısı için etkileyici bir manzara olduğu söylenemezdi. Topu topu beş metre derinliği vardı ocağın. Paslanmış kazma ve kürekler saçılmıştı çamurlu zemine, o

kadar uzun zamandan beri kullanılmamışlardı ki küreğin birininin sapma bastığımda mantar gibi dağıldı. Tavandan ve duvarlardan su sızıyordu, sonra karanlıkta bir yerlerden akan suyun sesini duydum. Maden ocağı filan değildi orası, dağın içinde kaynak suyu üreten bir delikti. Babamın o maden ocağına bedava sahip olmasında şaşılacak bir şey yoktu. Altın bulmaları mucize olurdu gerçekten. Sarhoş olup aptallar gibi gülmeleri de boşuna değildi. Gülünmeyecek gibi değildi. Böyle bir zenginlik karşısında başka ne yapılabilirdi ?

ON

Kulübeye doğru yürümeye başladım. Kulübenin bacasından çıkan beyaz dumanlar ağaçların arasından süzülüp koyağı çam kokusuyla doldurmuştu. Motor sesi geldi yoldan. Marmon'uyla Speed'in geldiğini sanıp onu karşılamaya koştum.

Bir kadın siyah külüstür bir Cadillac'ı Frank'in kamyonunun yanına park ediyordu. Kırk yaşlarında siyah saçlı bir kadındı, başına eşarp bağlamıştı. Arabadan inince uzun boylu ve geniş kalçalı olduğunu gördüm, yeşil bluzunun altındaki göğüsleri de hayli dolgundu. Paltosuyla çantasını aldı, kapıyı kapatıp kulübeye doğru yürüdü. Sonra beni fark edip gülümsedi.

"Nick'in oğlu olmalısın sen," dedi.

"Babam olur."

Gökyüzüne baktı. "Saat kaç?"

"Dörde geliyor."

"Sabah mı akşam mı?" dedi rujlu iri dudaklarıyla gülümseyerek. "Tanrım, ölüyorum bir içki için."

"Kulübede bol bol içki var."

Yüzünü buruşturdu.

"Kırmızı İtalyan şarabı. Bağırsaklarımı bozuyor."

Topuklu ayakkabılarıyla yalpalaya yalpalaya yanımdan geçip yürümeye devam etti. Gözden kaybolur kaybolmaz Cadillac'ımı inceledim. Hayli külüstürdü, deri koltuklar yer yer yırtılmış, yayları fırlamıştı. Kontrol panelinin altından fırlayan kablolar dolanmış spagettiye çağrışıyordu. Kilometre sayacı 134.000'i gösteriyordu. Ruhsata baktım, Rhoda Pruitt adına kayıtlıydı, Boulder'in batısında bir maden kasabası olan Slocum'da verilmişti. Frank Gagliano'nun tarzına uygun kadınlardan biri olduğuna şüphe yoktu.

Kulübeye döndüğümde orada değildi. Babam da yoktu. Frank masaya oturmuş şarap içiyor, bir yandan da peynir ekmek atıştırıyordu.

"O kadına ne oldu?"

"Hangi kadın?"

"Rhoda Pruitt."

"Ha, o mu?"

"Babam nerde?"

"Kadına maden ocağım göstermeye gitti. Satın almayı düşünüyor."

"Satılık olduğunu bilmiyordum."

"Teklife bağlı."

Kapıya doğru gittim.

"Nereye gidiyorsun?"

"Onları bulmaya."

“Neden?”

“Özel bir nedeni yok.”

“Otur. Biraz *ricotta* ye.”

“Nefret ederim o lanet peynirden.”

“Salam ye öyleyse.”

“Aç değilim.”

“Otur, lan. İşi bozma.”

“Hangi işi?”

“Baban Bayan Pruitt’e çevreyi gezdiriyor. Sen burnunu bu işe sokma.”

Beni kızdırmayı çok iyi beceriyordu, bu bana yetmişti. Kapıyı açtığım gibi dışarı çıktım. Babam kadına çevreyi gezdiriyorsa maden ocağında olmalıydı. O tarafa doğru yürümeye başladım.

Rhoda Pruitt maden ocağının girişinde bir kayanın üzerine oturmuştu, ayakkabılarını çıkarmış ayaklarını ovuyordu. Babam ortalıkta yoktu.

“Merhaba,” dedi Rhoda.

“Merhaba. Babam burda mı?”

“Burda mı? Sanmıyorum.”

Maden ocağının girişine doğru yürüdüm.

“Orda değil.”

İçeri baktım yine de, sonra da kadına döndüm. “Ne tarafa gitti?” “Kulübeye baktın mı?”

“Kulübeden geliyorum. Frank seninle olduğunu söyledi.” “Burda değil.”

Konuşurken bana bakmıyordu, birden babamın yakında bir yerde olduğunu hissettim. Kokusunu aldım; bir ağacın ya da ocağın arkasındaki iri kayalardan birinin arkasına gizlenmişti muhtemelen.

“Baba!” diye seslendim. “Baba! Nerdesin?”

Sözcükler birkaç kez yankılandı koyakta. Sonra sessizlik oldu. “Gördün mü?” dedi Rhoda ayakkabılarım ayağına geçirerek. Yüzünü acıyla buruşturdu ayağa kalktığında. “Ayaklarına iyi bak, bunyon çekilir şey değil,” dedi. Sonra ani ve esrarengiz bir acıyla kaskatı kesildi, elini gerisine bastırdı. “Basur da tam bir bela.” Çalılıklara dalıp babamı bulmak istiyordum, ama kadın Cadillac’ı kadar perişan görünüyordu, onun yanında bir saniye daha kalamazdım, dönüp kulübeye doğru yürüdüm.

Frank kulübenin kapı eşiğine oturmuştu.

“Hey, neler oluyor burda?” dedim.

“Bulamadın mı babamı?”

“Saklanıyor benden. *Biliyorum* saklandığımı.”

“Aklını kaçırmışsın sen. Biraz önce burdaydı.”

“Burda mı? Ne zaman?”

“Şimdi ayrıldı.”

“Sana inanmıyorum.”

“Keyfin bilir.”

“Nereye gitti?”

“Balık tutmaya.”

“Balık tutmaya mı? Niçin?”

“Balık tutmak için, salak.”

“Allah kahretsin. Başlıyoruz yine. Ateist yalanları.”

Omuz silkip kolundaki sivrisineği öldürdü.

“Basur ne?” diye sordum.

Söylemedi. “Neden söyleyeyim ki? Bir ateist yalanı daha mı dinlemek istiyorsun?”

“Pekala. Özür dilerim. Babamın ne tarafa gittiğini söyle.”

“Dere yatağı boyunca yürüdü gitti.”

Bir yalan daha, kesin, ama benimle oyun oynuyorlardı ve hareket etmekten başka çarem yoktu, dönüp durmak zorundaydım, orada durup düşünmenin hiçbir yararı yoktu. Hiçbir işe yaramayacağını bile bile dere yatağı boyunca yürümeye başladım, yoluma çıkan küçük balık sürüleri kaçışıyor, kurbağalar gizlenecek yer arıyorlardı. Güneş koyağın öte yanma geçmişti, hava kararıyordu.

Bir ses duyup durdum. Motor sesi, Rhoda'nın Cadillac'ı. Çalıkların arasına dalıp kestirmeden yola çıktım. Cadillac yola çıkmış tozun içinde ilerliyordu. Rhoda direksiyondaydı ve yanındaki adamın babam olduğundan emindim. Araba ileri fırlayıp patikaya girdi, çukurlara gire çıka karayoluna doğru yollandı.

Bitkin ve bezgin bir vaziyette yere oturdum. Bir komployla karşı karşıyaydım. Benimle oyun oynayıp bir oraya bir buraya göndermişlerdi. Neden? Neler oluyordu? O kadın ne arıyordu orada? Kadını ve Gagliano'yu suçladım. Babama karşı kumpas kurdukları için benden kurtulmaya çalışıyorlardı. Babamı soymayı düşünüyorlardı belki. Altın bulmuşlardı ve benim öğreneceğimden korkuyorlardı.

Göreceklendi günlerini ama. Dikilecektim karşılarına. Ayağa kalkıp kulübeye doğru yürümeye başladım. Düello zamanı gelmişti. Kartlarını masaya koy, Gagliano! Nedir senin oyunun, ateist?

Gerçeği kusmanın zamanı geldi!

Kulübenin kapısını tekmeleyip açtım ve kalakaldım.

Babam içerde oturmuş şarap içiyordu.

“Ahırda mı büyüdün?”

Kapıyı usulca örttüm.

“Nerdeydin?”

“Seni arıyordum,” dedim. “Asıl sen nerdeydin?”

“Burda.”

“Burdan hiç ayrılmadın mı?”

“Ayrılmadım.”

“Sana seslendiğimi duymadın mı?”

“Ne zaman?”

Soru sormanın yaran yoktu. Oturdum, bana biraz şarap koydu. “Bir şeyler ye,” dedi ekmekle peyniri bana doğru iterek.

“Basur ne?”

Söyledi, ekmekle peyniri ona doğru ittim.

“Basur için çok gençsin sen.”

“Ben değil. O kadın.”

“O kadının pek çok sorunu var.”

Yanaklarında şarabı yuvarlayıp düşünceli bir biçimde tavana baktı. Gözleri kan çanağına dönmüşlerdi.

“Annen harikulade bir kadın,” dedi.

Öylece baktım ona.

“Dünyanın en iyi kadını.”

Ayağa kalktı, sendeleyerek kapıya doğru yürüdü ve dışarı çıktı. Kapıya gittim. Birkaç adım ilerdeki kütüğe oturup kendi kendine konuşmaya başladı.

“Bir melek,” dedi.

Hava ısınmıştı, yine de sobaya birkaç odun atıp kanepeye uzandım. Koluma yaslanıp açık kapıdan babamı seyrettim. Çenesini ellerine dayamış, heykel gibi oturuyordu. Ortalık çok sessizdi, ama o sessizlikte müthiş bir gürültü de vardı; kurbağa vıraklaması, kuş ve çekirge sesleri, böcek vızıltıları, ağaçların rüzgârda iç geçirişleri. Sobanın çatırdayan ateşi tavana tuhaf gölgeler yansıtıp kulübeyi ısıttı.

ON BİR

Geceyarısına doğru uyandım. Biri pantolonumla ayakkabılarımı çıkarıp üzerime battaniye örtmüştü. Pencereden ay ışığı sızıyordu içeri. Sobanın ateşi küllenmişti. Diğer iki yatak boştu. Yalnızdım.

Ayakkabılarımla pantolonumu giyip dışarı çıktım. Ay devasaydı. Maden ocağının bulunduğu taraftan Frank Gagliano'nun tiz kahkahası geldi, sonra Rhoda Pruitt'in sesi, sonra da babamın kükremeyi andıran kahkahası. Oraya gitme, dedi içimdeki ses, kulübede kal, bırak ne halt yerlerse yesinler. Ama dinlemedim o sesi, oradan gelen kötülüğün varlığı çekti beni, kendimi kötülüğün büyüleyici çekimine kaptırıp usulca yürümeye başladım.

Duymadılar beni, yüreğimin gümbürtüsünü bile, ne de gördüler o çıplak kol ve bacak karmaşasında birbirlerine kenetlenmiş beyaz yılanlar gibi inilti ve emme sesleri çıkararak kıvranırken. Ay ışığının altında bir battaniyenin üzerinde düğümlenmiş vücutları bembeyazdı. Sonra babamın yüzünü gördüm. Kapının üzerindeki şeytanın yüzüydü. Dönüp koşmaya başladım.

Kulübeye koştum. Üşüyordum, titriyordum. Sobaya odun attım. Dişlerim takırdıyordu, battaniyeye sarılıp sobanın yanına oturdum.

Susadım sonra, ne olsa içecektim. Şarap! Diktim şarabı. Tir tir titriyordum, açtım, midem kazınıyordu. Ama onların peynirinden yemeyecektim, onların basurlu peynirinden yemeyecektim, onların ekmeğinden yemeyecektim.

Annemin benim için hazırladığı sandviçleri koyduğu kutuyu buldum ve sandviçleri yedim. Lezizdi, tatlı ve leziz ama omuzlarımda battaniye olmasına, sobanın yanında oturmama rağmen titriyordum yine de. Sonra annemin bir bez parçasına sarıp kutuya yerleştirdiği şişeyi gördüm; bir şişe kutsal su. Kendi el yazısıyla şöyle yazmıştı şişenin üstüne: "Kutsal su. Gerektiğinde kullan."

Biliyordum artık ne yapmam gerektiğini. Elimde kutsal su şişesiyle maden ocağına doğru koşmaya başladım, elinde kutsal su şişesiyle bir budala; biliyordum, biliyordum budalanın teki olduğumu, ama umursamıyordum.

Geldiğimi bilmeleri gerekiyordu. Adil olmalıydı, bu kadarını hak ediyorlardı.

"Kutsal su!" diye bağırdım.

Bir yandan koşuyor, bir yandan da "Kutsal su!" diye bağıırıyordum.

"Kutsal su geliyor!"

"Kutsal su yolda!"

Koşarak girdim ocağa, yerdeydiler hâlâ. Beyaz, çıplak ve felç olmuş, beyaz cesetler gibi kaskatı.

"Kutsal suya dikkat! Kutsal su geldi! Güçlüdür bu su!"

Serptim suyu, o beyaz ve ölü bedenlerini ıslattım. "Kutsal su bu, millet! Çok güçlüdür!" Yüzlerine, göğüslerine, kıllı yerlerine, dök kutsal suyu, şeytanı kov, şeytanı öldür, babanı kurtar, babanı özgür kıl!

Koş şimdi, koş, ve patika boyunca koşmaya başladım, dere yatağının kenarındaki ağaçların arasından. Uyuyan kuşları uyandırdım, havalandılar. Çekirgeleri susturdum. Yoluma çıkan her şeyi susturdum, koşacak gücüm kalmayınca kadar koştuktan sonra kendimi bir ağacın dibine atıp utanç içinde yüzümü örttüm.

Buldu beni, babam. Beni yerden kaldırıp yüzüme baktı. “İyi misin?” Elimi tuttu ve konuşmadan kulübeye doğru yürüdük. Uzaktan belli belirsiz bir arabanın yola çıktığını duydum. Sadece bir kez konuştu babam.

“Her şey yoluna girecek,” dedi.

Kalın ve nasırlı elini tuttum, bir hayvanın toynağını tutmaktan farksızdı. Ama o benim babamdı ve bunu yapamazdı, çünkü o benim babamdı ve bazı şeyler olanaksızdı.

Frank yapmıştı, Frank Gagliano, yatağa oturmuş düğmelerini ilikleyen Frank. Yanma gittim, karşısına dikilip yumruğumu yüzünün ortasına yerleştirdim. Bakmakla yetindi. Ağlamaya başladım, birkaç yumruk daha salladım. Ağlayarak sobanın yanına gittim, odun istifini bir köpek gibi pençeleyerek bir değnek buldum ve dövdüm Frank’i o değnekle. Burnundan kan geldi, vurmaya devam ettim. Gözlerine vurdum, yanaklarına, kulaklarına. Yüzü çizik içinde kaldı, öylece oturup tek kelime bile etmedi. Sonunda, “Bu kadar yeter,” dedi. Değneği elimden alıp kırdı, sobaya attıktan sonra gömleğiyle yüzündeki kanı sildi.

Şafak söküyordu evin yolunu tuttuğumuzda.

SON

Dangalak'ı aramıza alıp köpek havlamaları eşliğinde evin yolunu tuttuk. Ben biliyordum o köpeği neden istediğimi. Utanç verici derecede açıktı, ama oğlana söyleyemezdim. Mahcup olurum. Kendime itiraf edebilirdim ama, bununla ilgili bir sorunum yoktu. Yenilgiye ve başarısızlığa uğramaktan usanmıştım. Zafer açlığı çekiyordum. Elli beş yaşındaydım ve tek bir zafer yoktu görünürde, bir çarpışma bile. Düşmanlarım bile çarpışma isteği duymuyorlardı artık. Dangalak zafer demektir. Yazmadığım kitaplar, görmediğim yerler, hiçbir zaman sahip olamadığım Maserati, arzuladığım kadınlar, Danielle Darrieux, Gina Lollobrigida ve Nadia Grey. Senaryolarımı kan damlayıncaya kadar doğrayan eski konfeksiyoncu patronlarıma karşı zafer demektir. Ünlü üniversitelerde okuyan, dünyaya çok şey vaat eden çocuklara sahip olma düşümdü. Sevgili Rocco'm gibi bitmek bilmeyen günlerimin acısını hafifletecek, yaralarımı saracak, çocukluğumun yoksulluğunu ve geleceğimin umutsuzluğunu unutturacaktı. Köpektir, insan değil, bir hayvan, ama zamanla dostum olacak, beni gururlandırıp dertlerimi unutturacaktı. Tanrı'ya benim hiçbir zaman olamayacağım kadar yakındı ve okuma yazması yoktu, daha iyisi can sağlığıydı. O da uyumsuzun tekiydi benim gibi. Ben dövüşüp kaybedecek, o ise dövüşüp kazanacaktı.

ZONGULDAK İL HALK KÜTÜPHANESİ

828.33 FAN 2004

828.33 FAN 2004